

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

17. maj 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 23. maj 2001 –
dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) samt mødet i
Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 28.-
29. maj 2001 – vedlægges Justitsministeriets notat om de punkter, der
forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Mødet den 15/5 - 01 kl. 16³⁰

Udenrigsminister Mogens Lykketoft
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

Dato: 15 MAJ 2001
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2001-1661/1-0026
Dok.: ABW20727

Afsendt med
E-Post 15/5-01
JMG201

Kære udenrigsminister.

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes vedlagt aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets og Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) samt mødet i Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 28. - 29. maj 2001.

Det bemærkes, at de aktuelle notater ligeledes vil blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 14. maj 2001
 Kontor: Det Internationale Kontor
 Sagsnr.: 2001-1661/1-0026
 Dok.: ABW20725

Oversigt over aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets og Skatteministeriets ansvarsområder, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender og civilbeskyttelse) samt mødet i Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 28. – 29. maj 2001.

Side

4-8	Dagsordenspunkt 1	Rådets beslutning om oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område (KOM(2001)234 endelig).*
9-15	Dagsordenspunkt 2	Rådets forordning om samarbejde mellem medlemsstaternes retter for så vidt angår bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område*
16-18	Dagsordenspunkt 3	Rådets beslutning om åbning af forhandlinger om en global domskonvention inden for rammerne af Haagerkonferencen*
19-22	Dagsordenspunkt 4	Rådets arbejdsmetoder for så vidt angår samarbejdet om retlige og indre anliggender
23-24	Dagsordenspunkt 5	Ny struktur og strategi for fælles toldaktioner
25-26	Dagsordenspunkt 6	Sammenfatning i anledning af undersøgelsen af toldembedsmænds beføjelser
27-33	Dagsordenspunkt 7	Rådets beslutninger om indførelse af anden fase af tilskyndelses-, udvekslings-, uddannelses- og samarbejdsprogrammerne Grotius II (generelle og strafferetlige spørgsmål), Oisin II og Stop II
34-41	Dagsordenspunkt 8	Rådets afgørelse om indførelse af en ordning for særlig retskemisk profilanalyse af syntetisk narkotika
42-46	Dagsordenspunkt 9	Rådets afgørelse om fremsendelse af udtagne prøver af

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

		kontrollerede stoffer
47-48	Dagsordenspunkt 10	Trusselsvurdering for så vidt angår terrorisme
49-50	Dagsordenspunkt 11	Rådets henstilling med henblik på indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union
51-52	Dagsordenspunkt 12	Rådets resolution om de retshåndhævende myndigheders operationelle behov med henblik på lovlig aflytning af telekommunikation
53-54	Dagsordenspunkt 13	Rådets henstilling om kontaktpunkter vedrørende bekæmpelse af IT-kriminalitet
55-57	Dagsordenspunkt 14	Rådets resolution om anvendelse af DNA-teknologi og udveksling af DNA-analyseresultater
58-59	Dagsordenspunkt 15	Europols årsrapport for 2000
60-62	Dagsordenspunkt 16	Rådets afgørelse om indledning af forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz
63-66	Dagsordenspunkt 17	Rådets afgørelse om indgåelse af samarbejdsaftaler mellem Europol og Interpol, Norge og Island
67-70	Dagsordenspunkt 18	Rådets afgørelse om tilpasning af vederlag og tillæg for Europols ansatte
71-72	Dagsordenspunkt 19	Europols budget for 2002
73-74	Dagsordenspunkt 20	Europols arbejdsprogram for 2002
75-77	Dagsordenspunkt 21	Rådets konklusioner om Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen
78-81	Dagsordenspunkt 22	Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri
82-86	Dagsordenspunkt 23	Rådets afgørelse om oprettelse af et europæisk kriminalpræventivt netværk
87-90	Dagsordenspunkt 24	Rådets afgørelse om indførelse af et tilskyndelses-, udvekslings-, uddannelses- og samarbejdsprogram vedrørende forebyggelse af kriminalitet (Hippokrates)
91-97	Dagsordenspunkt 25	Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter
98-104	Dagsordenspunkt 26	Rådets rammeafgørelse om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning samt beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold
105-110	Dagsordenspunkt 27	Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehan-

		del
	Dagsordenspunkt 28	Udgået
111-112	Dagsordenspunkt 29	Kommissionens meddelelse om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser
113-115	Dagsordenspunkt 30	Tredje statusrapport om evalueringen af medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder
116-119	Dagsordenspunkt 31	Endelig rapport om evalueringen af medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder
	Dagsordenspunkt 32	Udgået
120-130	Dagsordenspunkt 33	Protokol til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffsager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater
131-133	Dagsordenspunkt 34	Flerårig oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS
134-136	Dagsordenspunkt 35	Handlingsplan for den fremtidige evaluering af Schengenreglernes gennemførelse og anvendelse
137-140	Dagsordenspunkt 36	SIS II
141-149	Dagsordenspunkt 37	Rådets rammeafgørelse om styrkelse af de strafferetlige rammer med henblik på bekæmpelse af ulovlig indrejse og ulovligt ophold

Vedrørende: Rådets beslutning om oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område (KOM(2001)234 endelig).*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund

Den 11.-12. december 1998 godkendte Det Europæiske Råd i Wien en "Wien-strategi for Europa", hvor et af elementerne er "bedre adgang for borgerne til domstolene og tilsvarende organer". Det Europæiske Råd godkendte endvidere Rådets og Kommissionens handlingsplan af 3. december 1998 for, hvorledes Amsterdamtraktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres. I følge handlingsplanen skal man inden for 2 år undersøge mulighederne for at oprette et europæisk retligt netværk for civil- og handelssager.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 (punkt 29) opfordres til, at der oprettes et lettilgængeligt informationssystem, som skal vedligeholdes og ajourføres af et netværk af kompetente nationale myndigheder.

På baggrund heraf fremsatte Kommissionen den 25. september 2000 forslag til rådsafgørelse om oprettelse af et europæisk retligt netværk for civil- og handelssager og et informationssystem for borgerne. Forslaget kan til en vis grad ses som en civilretlig pendant til det europæiske retlige netværk, som på strafferettens område blev oprettet ved Rådets Fælles Aktion af 29. juni 1998 (98/428/RIA).

Rådsbeslutningen forventes vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender og civilbeskyttelse) den 28.-29. maj 2001.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten (forbeholdet vedr. retlige og indre anliggender).

Da retsgrundlaget for Kommissionens forslag er EF-traktatens artikel 65 og 66, jf. artikel 61, litra c og d, deltager Danmark ikke i en kommende vedtagelse af rådsafgørelsen, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

2. Indhold

Forslaget har følgende indhold:

Artikel 1 bestemmer, at der oprettes et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område.

Artikel 2 fastlægger netværkets sammensætning, herunder at der i hvert medlemsland skal være mindst ét kontaktpunkt.

Efter artikel 3 er netværkets opgave dels at styrke det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne, herunder at oprette et informationssystem for netværkets medlemmer, dels at oprette et informationssystem for offentligheden. Netværket skal bl.a. arbejde for, at retssager med grænseoverskridende virkninger forløber tilfredsstillende, at anmodninger om retligt samarbejde mellem medlemsstaterne lettes, og at fællesskabsretlige instrumenter og konventioner mellem medlemsstater anvendes effektivt i praksis.

Efter artikel 4 skal netværket opfylde sine opgaver ved at lette etableringen af relevante kontakter mellem myndigheder i medlemsstaterne, at organisere periodiske møder dels for kontaktpunkterne, dels for samtlige netværksmedlemmer, samt ved at udbygge og ajourføre netværkets informationssystem.

Artikel 5 fastlægger kontaktpunkternes opgaver. Kontaktpunkternes hovedopgave er at forestå koordineringen og løsningen af de opgaver og problemer, som kan opstå i forbindelse med anmodninger om retligt samarbejde. Endvidere skal kontaktpunkterne medvirke ved planlægningen af og deltage i netværkets møder, ligesom kontaktpunkterne skal deltage i udarbejdelsen og ajourføringen af informationssystemet.

Artikel 6 fastlægger forholdet til de myndigheder, der er kompetente i henhold til eksisterende fællesskabsinstrumenter og andre internationale instrumenter om samarbejde på det civil- og handelsretlige område. Det fremgår således af artikel 6, at inddragelsen af disse myndigheder i netværket ikke berører deres beføjelser i øvrigt. Endvidere følger det af bestemmelsen, at netværket har til formål at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer mellem kontaktpunkterne og de myndigheder, der er kompetente i henhold til de eksisterende instrumenter, og at kontaktpunkterne skal stå til rådighed for disse myndigheder og yde dem hjælp.

Artikel 7 fastlægger, at kontaktpunkterne skal være i besiddelse af de nødvendige sprogkunderskaber til at kunne kommunikere med andre kontaktpunkter, samt at medlemslandene skal befordre udveksling af personale kontaktpunkterne imellem.

Efter artikel 8 skal kontaktpunkterne for at sikre en hurtig og effektiv behandling af modtagne anmodninger anvende de mest hensigtsmæssige teknologiske faciliteter.

Artikel 9 fastsætter mødefrekvensen og det maksimale antal deltagere for kontaktpunkternes møder.

Efter artikel 10 er formålet med kontaktpunkternes regelmæssige møder blandt andet at skabe et forum for udveksling af oplysninger og erfaringer samt at diskutere de praktiske og juridiske problemer, som medlemsstaterne støder på inden for rammerne af det retlige samarbejde i civil- og handelssager.

Det følger af artikel 11, at der på ad hoc-basis skal afholdes møder for alle de myndigheder, som deltager i netværket, for at skabe et bredt forum for debat og erfaringsudveksling.

Det følger af artikel 12, at Kommissionen skal tilrettelægge møderne for netværket i tæt samarbejde med EU-formandsskabet og medlemslandene. Kommissionen varetager endvidere formandsskabet og sekretariatet for møderne..

Efter artikel 13 skal medlemmerne af netværket have adgang til oplysninger om de myndigheder i de øvrige lande, der er udpeget som deltagere i netværket. Medlemmerne skal i øvrigt have adgang til andre informationer, der kan være nyttige for netværkets funktion. Til brug herfor opretter Kommissionen et sikkert elektronisk informationsudvekslingsystem med begrænset adgang.

Efter artikel 14 skal netværket via et internetbaseret informationssystem, herunder en hjemmeside for netværket, stille en række nærmere bestemte oplysninger til rådighed for offentligheden med henblik på at lette adgangen til domstolene i forbindelse med tvister med grænseoverskridende virkninger. Det drejer sig blandt andet om gældende eller påtænkte fællesskabsakter, nationale og internationale instrumenter og foranstaltninger vedrørende det retlige samarbejde i civil- og handelssager samt såkaldte faktablade vedrørende de enkelte medlemslandes retssystemer.

Artikel 15 fastlægger ovennævnte faktablades indhold, som navnlig skal bestå af oplysninger om adgangen til domstolene i medlemsstaterne, herunder diverse processuelle regler, mulighederne for at opnå rethjælp m.v. Faktablade skal skrives i et let forståeligt sprog og være praktisk orienterede.

Artikel 16 indeholder et krav om, at der løbende sker en ajourføring af de oplysninger, der udsendes inden for netværket og til offentligheden.

I artikel 17 fastlægges Kommissionens rolle i forhold til informationssystemet for offentligheden. Det er Kommissionens ansvar at forvalte informationssystemet, at udforme netværkets hjemmeside i samråd med kontaktpunkterne, at levere oplysninger om de relevante aspekter af fællesskabsretten, og at foranstalte oversættelse og indlæsning af faktabladene på netværkets hjemmeside.

Artikel 18 fastlægger kontaktpunkternes rolle i forhold til informationssystemet for offentligheden. Kontaktpunkterne skal navnlig sikre, at Kommissionen får de nødvendige oplysninger til etablering og drift af systemet, og at der gradvis udarbejdes faktablade om de enkelte medlemsstaters retssystemer.

Efter artikel 19 skal Kommissionen mindst hvert femte år forelægge en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelsen af rådsbeslutningen.

Det fremgår af artikel 20, at medlemsstaterne inden 6 måneder før iværksættelsesdatoen for beslutningen sender Kommissionen oplysninger om, hvilke myndigheder mv. der er udpeget til at deltage i netværket.

Artikel 21 bestemmer, at rådsbeslutningen skal iværksættes fra den 1. december 2002.

3. Europa-Parlamentet

Europaparlamentet afgav den 5. april 2001 udtalelse vedrørende udkastet til rådsbeslutning. Parlamentet godkendte udkastet med en række ændringsforslag.

4. Høring m.v.

Forslaget har været sendt til høring hos:

Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret samt retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen og Advokatrådet.

Præsidenterne for Østre Landsret og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret samt retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde og Den Danske Dommerforening har ikke bemærkninger til forslaget.

Domstolsstyrelsen og Dommerfuldmægtigforeningen er positiv over for forslaget. Dommerfuldmægtigforeningen bemærker, at det i forbindelse med en eventuel iværksættelse i Danmark kunne være hensigtsmæssigt, at kontaktfunktionen varetages af et kontor i Domstolsstyrelsen.

Advokatrådet er positiv over for forslaget og henstiller, at der skabes mulighed for, at Danmark vil kunne drage nytte af informationssystemet, selvom forslaget ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

5. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde

Sagen har på grundlag af et aktuelt notat været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1, er forslaget til rådsafgørelse omfattet af det danske forbehold vedr. retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i vedtagelsen af rådsafgørelsen, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Hvis man fra dansk side måtte ønske at blive tilknyttet netværket på mellemstatsligt grundlag, vil dette formentlig kunne ske uden lovændringer.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har været forelagt Retsudvalget og Europaudvalget til orientering forud for Kommissionens præsentation af forslaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. september 2000. Aktuelt notat blev sendt til Retsudvalget og Europaudvalget den 14. september 2000. Et grundnotat om forslaget blev sendt til Retsudvalget og Europaudvalget den 17. oktober 2000.

Vedrørende: Rådets forordning om samarbejde mellem medlemsstaternes retter for så vidt angår bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område.*

Nyt notat.

1. Baggrund

Den 11.-12. december 1998 godkendte Det Europæiske Råd i Wien Rådets og Kommissionens handlingsplan af 3. december 1998 for, hvorledes Amsterdamtraktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres. Ifølge handlingsplanen skal man inden for 5 år blandt andet forbedre og simplificere samarbejdet mellem medlemsstaternes domstole om bevisoptagelse.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 (punkt 38) opfordres til, at der iværksættes nye EU-initiativer, der kan fremme et smidigt retligt samarbejde, herunder i forhold til bevisoptagelse i grænseoverskridende sager.

På baggrund heraf har Tyskland udarbejdet et forslag til Rådets forordning om samarbejde mellem medlemsstaternes retter for så vidt angår bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område.

Formålet med forordningen er at gøre det nemmere og hurtigere for domstolene at gennemføre bevisoptagelser i andre medlemsstater i forbindelse med retssager på det civil- og handelsretlige område. Som eksempel på en sådan bevisoptagelse kan nævnes afhøring af vidner i en anden medlemsstat eller begæringer om tredjemands udlevering af dokumenter (edition).

Forordningen skal supplere og effektivisere reglerne i Haagerkonventionen af 18. marts 1970 om optagelse af bevis i udlandet i borgerlige sager. Da Haagerkonventionen kun er tiltrådt af 11 EU-medlemsstater, har forslaget også til formål at skabe et fælles grundlag for behandlingen af anmodninger om bevisoptagelse i alle medlemsstater.

Forordningen forventes forelagt rådet (retlige og indre anliggender) den 28.-29. maj 2001 med henblik på politisk enighed.

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Efter artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Da retsgrundlaget for forslaget er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c, deltager Danmarks ikke i en kommende vedtagelse af forordningen, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

2. Indhold

Forslaget til Rådsforordning er i såvel indhold som systematik i vidt omfang baseret på Haagerkonventionen af 18. marts 1970 om optagelse af bevis i udlandet i borgerlige sager. På en række områder er der tale om næsten tilsvarende regler og fremgangsmåder, mens der på andre områder indføres nyskabelser med det formål at effektivisere fremsendelsen og udførelsen af anmodninger om bevisoptagelse. I modsætning til Haagerkonventionen indeholder forordningen eksempelvis bestemmelser om direkte fremsendelse af anmodninger mellem de berørte retter samt specifikke tidsfrister for og krav til sagernes behandling. Endvidere indeholder forordningen regler om såkaldt direkte bevisoptagelse. Direkte bevisoptagelse indebærer, at domstolen i det land, hvor anmodningen om bevisoptagelse udgår fra, selv kan vælge at gennemføre bevisoptagelsen i et andet land i stedet for at anmode det pågældende lands domstol om at gennemføre bevisoptagelsen. Direkte bevisoptagelse kan eventuelt foregå gennem video- eller telekonference.

Forordningen bygger i lighed med Haagerkonventionen på et system, hvor såvel anmodningen som senere korrespondance i sagen gennemføres på fortrykte standardformularer.

Det følger af artikel 1, at forordningen finder anvendelse i civile eller kommercielle sager, hvor en ret i en medlemsstat anmoder en ret i en anden medlemsstat om at optage bevis eller foretage andre retshandlinger. Endvidere finder forordningen anvendelse på anmodninger om at gennemføre direkte bevisoptagelse i en anden medlemsstat. Forordningen finder ikke anvendelse på anmodninger om bevisoptagelse i tilfælde, hvor beviset ikke er bestemt til brug i en verserende eller planlagt retssag.

Efter artikel 2 skal anmodninger omfattet af forordningen sendes direkte mellem den anmodende og den anmodede ret.

Artikel 3 er udgået.

Efter artikel 4 skal hver medlemsstat udpege en central enhed, der skal fungere som overordnet koordinator for retterne. Det centrale organ er endvidere modtagelsesmyndighed for anmodnin-

ger om direkte bevisoptagelse, jf. artikel 15 a, medmindre der udpeges et særligt organ til at varetage denne opgave.

Artikel 5 angiver, hvilke oplysninger en anmodning om bevisoptagelse skal indeholde. Det følger af bestemmelsen, at anmodningen skal udfærdiges på en standardiseret formular.

Efter artikel 6 skal anmodningen affattes på det sprog, der tales i den medlemsstat, hvor den anmodede ret er beliggende, eller på et andet sprog, som den pågældende medlemsstat har accepteret at modtage anmodninger på.

Artikel 7 bestemmer, at fremsendelse af anmodninger og andre meddelelser i tilknytning hertil skal ske under anvendelse af den hurtigste fremsendelsesmåde.

Artikel 8 indeholder regler om modtagelse af anmodningen. Det følger af bestemmelsen, at den anmodede ret inden 7 dage skal bekræfte modtagelsen af anmodningen og herunder tilkendegive, hvis retten mener, at anmodningen ikke opfylder sprogkrav mv.

I tilfælde hvor anmodningen ikke indeholder de nødvendige oplysninger, følger det af artikel 9, at den anmodede ret senest 30 dage efter modtagelsen skal gøre den anmodende ret opmærksom herpå og samtidig opfordre denne til at fremsende oplysningerne.

Artikel 10 fastlægger hvordan den anmodende rets skal udbedre eventuelle mangler ved anmodningen.

Artikel 11 vedrører udførelsen af anmodningen. Det følger af bestemmelsen, at anmodningen skal udføres inden 90 dage efter modtagelsen. Anmodningen udføres efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor den anmodede ret er beliggende. Dog er der mulighed for, at den anmodende ret kan fremsætte ønske om, at anmodningen udføres under iagttagelse af særlige formkrav, for eksempel edsaflæggelse i forbindelse med vidneafhøringer. Sådanne ønsker skal som udgangspunkt imødekommes, medmindre de strider mod lovgivningen i den anmodede stat eller vil medføre betydelige vanskeligheder.

Bestemmelsen giver mulighed for at anvende moderne kommunikationsteknologi til gennemførelse af bevisoptagelsen, såfremt dette er praktisk muligt og foreneligt med lovgivningen i den anmodede stat.

Artikel 11 X fastlægger omfanget af parternes ret til at være til stede og deltage under gennemførelsen af anmodningen. Betingelserne for parternes deltagelse i bevisoptagelsen fastlægges af retten i den anmodede stat.

Det følger af artikel 11 a, at repræsentanter for den anmodende domstol har ret til at være til stede under udførelsen af anmodningen. Repræsentanterne har i den forbindelse ret til at stille spørgsmål til eventuelle vidner. Betingelserne for den anmodende rets deltagelse i bevisoptagelsen fastlægges af retten i den anmodede stat.

Ifølge artikel 12 kan den anmodede ret, hvor det er påkrævet, anvende tvangsmidler til gennemførelse af anmodningen, i det omfang den nationale lovgivning giver mulighed for det.

Artikel 13, der er udtømmende, opregner de grunde, der kan føre til, at anmodningen afslås. Afslag kan blandt andet gives, hvor udførelsen af en anmodning om vidneafhøring ville være i strid med den anmodede lands regler om vidnefritagelse eller vidneudelukkelse.

Efter artikel 13 a skal den anmodede ret, hvis den ikke kan udføre anmodningen inden 90 dage, underrette den anmodende ret herom og samtidig oplyse, hvornår anmodningen kan forventes udført.

Artikel 14 er udgået.

Efter artikel 15 skal den anmodede ret hurtigst muligt tilbagesende sagens dokumenter samt et bevis for udførelsen af anmodningen.

Artikel 15 a giver mulighed for direkte bevisoptagelse. Dette indebærer, at den anmodende domstol kan udføre bevisoptagelsen i en anden medlemsstat under anvendelse af sin egen lovgivning. Direkte bevisoptagelse forudsætter dog, at anmodningen rettes til det centrale organ i den anmodede stat eller til en myndighed udpeget særligt til at behandle sådanne anmodninger, jf. artikel 4. Det centrale organ kan kun afslå en anmodning, der falder inden for forordningens anvendelsesområde, hvis anmodningen er mangelfuld, eller hvis den direkte bevisoptagelse, der begæres, strider mod fundamentale retsprincipper i den anmodede stats lovgivning. Det centrale organ kan stille konkrete betingelser for at tillade direkte bevisoptagelse, herunder især at en domstol i den anmodede stat skal deltage i bevisoptagelsen med det formål at sikre, at de opstillede betingelser overholdes ved udførelsen af anmodningen om bevisoptagelsen.

Direkte bevisoptagelse kan alene finde sted på frivilligt basis. Der er således ikke mulighed for at anvende tvangsmidler overfor vidner eller andre involverede i sådanne sager.

Artikel 16 bestemmer, at udførelsen af anmodningen som hovedregel ikke giver anledning til refusion af omkostninger mv. Udgifter i forbindelse med direkte bevisoptagelse afholdes dog af den anmodende stat.

Artikel 16 a indeholder en tidsbegrænset ordning for Storbritannien, som har ønsket i en periode at have en særordning for England og Wales begrundet i landets særlige domstolsindretning.

Artikel 17 vedrører udarbejdelse og ajourføring af en håndbog med de oplysninger, som medlemsstaterne giver Kommissionen efter artikel 21.

Ifølge artikel 18 oprettes der et udvalg, der bistår Kommissionen med at administrere forordningen.

Efter artikel 19 har forordningen inden for sit anvendelsesområde forrang for bilaterale eller multilaterale aftaler, som medlemsstaterne måtte have indgået. Forordningen er dog ikke til hinder for, at medlemsstaterne indgår eller opretholder aftaler, der yderligere fremskynder eller forenkler behandlingen af anmodninger omfattet af forordningen.

Artikel 20 er udgået.

Efter artikel 21 skal medlemsstaterne oplyse Kommissionen om navn, adresse og stedlig kompetence på de nationale myndigheder, der i medfør af forordningens artikel 2 og 4 er kompetente til at afsende og modtage anmodninger om bevisoptagelse. De indsendte oplysninger offentliggøres i EF-tidende.

Ifølge artikel 22 fremlægger Kommissionen hver femte år en rapport om anvendelsen af forordningen.

Som bilag til forordningen er optaget et antal standardformularer, der skal anvendes ved fremsendelse mv. af anmodninger om bevisoptagelse.

Forslaget til forordning adskiller sig fra Haagerkonventionen på navnlig følgende områder:

- Forordningen giver den anmodende domstol mulighed for at være til stede og deltage aktivt i bevisoptagelsen. Repræsentanter for den anmodende domstol har således ret til selv at stille spørgsmål under en vidneafhøring. Den anmodede domstol kan dog fastsætte betingelser for deltagelsen. Efter Haagerkonventionen gennemføres bevisoptagelsen altid af den anmodede domstol. Haagerkonventionen tager ikke stilling til spørgsmålet om aktiv deltagelse fra den anmodende domstols side. En kontraherende stat kan dog erklære, at repræsentanter fra den anmodende ret kan være til stede ved udførelsen af anmodningen. Danmark har erklæret, at retsmedlemmer fra den anmodende myndighed efter forudgående tilladelse fra den pågældende danske domstol kan være til stede under bevisoptagelsen.

- Den anmodende ret kan vælge selv at foretage bevisoptagelsen (direkte bevisoptagelse), hvis det kan ske uden anvendelse af tvangsmidler. Den anmodede stat kan dog fastsætte betingelser for at tillade sådan direkte bevisoptagelse.
- Haagerkonventionen bygger på en centraliseret fremsendelsesprocedure, hvorefter hvert land udpeger en central myndighed, der videresender anmodninger til den domstol, der efter national lovgivning har kompetencen til at udføre anmodningen. Forordningen bygger derimod på direkte kontakt mellem domstolene i medlemsstaterne. Dette har navnlig til formål at fremskynde udførelsen af anmodningen.
- Efter forordningen skal den anmodede ret udføre anmodningen inden 90 dage efter modtagelsen. Der findes ikke en tilsvarende tidsfrist i Haagerkonventionen, der indeholder en bestemmelse om, at retsanmodninger skal gennemføres "snarest muligt".
- Efter såvel forordningen som Haagerkonventionen foregår korrespondancen mellem de implicerede myndigheder ved brug af standardiserede formularer tilpasset de mest almindeligt forekommende problemer i forbindelse med behandlingen af anmodningen. I modsætning til Haagerkonventionen fastsætter forordningen imidlertid specifikke tidsfrister for afsendelse og besvarelse af korrespondance i forbindelse med behandlingen af anmodningen.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet afgav den 14. marts 2001 en høringsudtalelse vedrørende forordningsudkastet. Parlamentet godkendte udkastet med en række ændringsforslag.

4. Høring

Forslaget har været sendt til høring hos:

Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret samt retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen og Advokatrådet.

Det bemærkes, at det forslag, der blev sendt til høring ikke er identisk med det forslag, der nu foreligger. Navnlig omfatter høringssvarene ikke forslaget om at indføre adgang til at foretage direkte bevisoptagelse.

Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret samt retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen og Domstolsstyrelsen har ikke bemærkninger til udkastet, idet Dommer-

fuldmægtigforeningen dog forudsætter, at der skal finde et nærmere udredningsarbejde sted, som foreningen gerne deltager i.

Advokatrådet kan støtte forslaget og bemærker, at der med forordningen opnås den retssikkerhedsmæssige fordel, at reglerne som følge af EF-domstolens kompetence fortolkes på samme måde i alle EU-landene.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Forordningsudkastet har på grundlag af et rammenotat været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 3. april 2001 samt på grundlag af et aktuelt notat forud for rådsmødet.

6. Subsidiaritetsprincippet

Formålet med forslaget er at gøre det nemmere og hurtigere for domstolene at gennemføre bevisoptagelser i andre medlemsstater i forbindelse med retssager om civile og kommercielle spørgsmål. Forslaget skønnes således at være i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1 deltager Danmark ikke i en kommende vedtagelse af forordningen, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Forordningen vil derfor ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet den ikke får virkning her i landet.

Hvis man fra dansk side måtte ønske at blive knyttet til reglerne ved en mellemstatslig aftale med Fællesskabet, vil dette formentlig kræve ændring af retsplejeloven.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Et grundnotat om forslaget er den 15. november 2000 sendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Vedrørende: Rådets beslutning om åbning af forhandlinger om en global domskonvention inden for rammerne af Haagerkonferencen.

Nyt notat.

1. Baggrund

Den 22. december 2000 vedtog Rådet forordning nr. 44/2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EF-domsforordningen eller Bruxelles I-forordningen). Forordningen træder i kraft 1. marts 2002.

Da retsgrundlaget for Bruxelles I-forordningen er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c, deltog Danmark ikke i vedtagelsen af forordningen, der således ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til som bilag til Amsterdamtraktaten (forbeholdet vedr. retlige og indre anliggender). Danmark har dog ytret ønske om at blive tilknyttet forordningen på mellemstatsligt grundlag.

Haagerkonferencen om international privatret, som Danmark er medlem af, har gennem en år-række arbejdet på en global konvention om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

Med vedtagelsen af Bruxelles I-forordningen fik Fællesskabet såkaldt "ekstern kompetence" på de retsområder, som dækkes af forordningen. Dette indebærer bl.a., at Fællesskabet (Kommissionen) fik kompetence til sammen med medlemsstaterne at forhandle om indgåelsen af ovennævnte haagerkonvention, der hidtil er blevet forhandlet af medlemsstaterne alene. Rådet og Kommissionen afgav således i forbindelse med vedtagelsen af Bruxelles I-forordningen en fælles deklaration om forhandlingsmetoden vedrørende konventionen. Deklarationen henviser bl.a. til, at der skal vedtages et forhandlingsmandat til Kommissionen forud for de afsluttende forhandlinger under Haagerkonferencen.

I juni 2001 afholdes første del af de afsluttende forhandlinger under Haagerkonferencen. Anden del forventes afholdt i begyndelsen af 2002.

På den baggrund har Kommissionen udarbejdet et forslag til Rådsbeslutning vedrørende åbning af forhandlinger om ovennævnte konvention. Rådet anmodes heri om at vedtage forhandlingsdi-

* Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

rektiver til Kommissionen og autorisere åbningen af forhandlingerne i overensstemmelse med Rådets og Kommissionens fælles erklæring vedtaget den 22. december 2000.

Da Fællesskabets kompetence er baseret på en forordning, som Danmark ikke deltager i, deltager Danmark heller ikke i vedtagelsen af forhandlingsmandatet til Kommissionen. Danmark vil således fortsat forhandle på egne vegne i Haag.

Forhandlingsmandatet forventes vedtaget på Rådsmødet den 28.-29. maj 2001.

2. Indhold

Forhandlingsmetoden, der er angivet i den allerede vedtagne fælles erklæring fra Rådet og Kommissionen, indebærer navnlig følgende:

- Under forhandlingerne kan Kommissionens forhandlingsdirektiver tilpasses og suppleres på baggrund af drøftelsernes forløb. Med henblik herpå holdes koordinationsmøder så ofte, det er nødvendigt.
- Formanden for Rådet og Kommissionen fremlægger Fællesskabets holdning som fastlagt i forhandlingsdirektiverne. Med henblik herpå kan de bl.a. fremlægge tekstforslag. De berørte medlemsstater kan give udtryk for deres egne synspunkter, når disse ikke er uforenelige med de forhandlingsdirektiver, som Rådet har fastlagt. De kan fremkomme med ideer og reagere på ideer, der fremlægges af andre stater under forhandlingerne. Skriftlige ideforslag fra medlemsstaterne forelægges først for formanden for Rådet og Kommissionen.

Forhandlingsdirektiverne til Kommissionen tager alene sigte på første del af de afsluttende forhandlinger i Haag i juni 2001, og bestemmer, at forhandlingsmandatet kan ændres i lyset af forhandlingerne ført under første del. Forhandlingsdirektiverne indeholder konkrete retningslinier til Kommissionen på en række af de centrale spørgsmål i konventionsarbejdet.

3. Europa-Parlamentet

Forslaget er behandlet i henhold til proceduren i EF-traktatens artikel 300. Europa-Parlamentet høres derfor ikke over forslaget.

4. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har på grundlag af et aktuelt notat været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til Rådsbeslutning ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Som anført under punkt 1, er forslaget til rådsbeslutning omfattet af det danske forbehold vedr. retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i en kommende vedtagelse af rådsbeslutningen, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Danmark forhandler derfor fortsat på egne vegne i Haag.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets arbejdsmetoder for så vidt angår samarbejdet om retlige og indre anliggender.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det svenske formandskab har taget initiativ til nærmere overvejelser om, hvorvidt Rådets arbejdsmetoder fungerer tilfredsstillende i lyset af de mange opgaver indenfor samarbejdet om retlige og indre anliggender, som Rådet er blevet pålagt ved blandt andet Amsterdam-traktaten, Handlingsplanen af 4. december 1998 for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres (Wien-handlingsplanen) og konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. – 16. oktober 1999.

Rådets arbejdsmetoder inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender, herunder særligt med henblik på det politi- og strafferetlige samarbejde, har blandt andet været drøftet på det uformelle justits- og indenrigsministtermøde den 8. – 9. februar 2001 i Stockholm.

På denne baggrund har formandskabet i samarbejde med det kommende belgiske formandskab, Rådssekretariatet og Kommissionen udarbejdet dels et udkast til rapport om reform af Rådets arbejdsmetoder inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender, dels et udkast til en række retningslinjer med henblik på en styrkelse af Rådets arbejdsmetoder inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 vil orientere om det igangværende arbejde og forelægge det nævnte udkast til retningslinjer for Rådet til godkendelse.

2. Indhold.

Udkastet til retningslinjer med henblik på en styrkelse af Rådets arbejdsmetoder indenfor samarbejdet om retlige og indre anliggender er opdelt i foranstaltninger, der kan indføres på kort sigt, og foranstaltninger med henblik på en effektivisering af samarbejdet på lang sigt.

I udkastet til retningslinjer lægges der på kort sigt op til, at Artikel 36-udvalgets koordinerende rolle bør styrkes blandt andet gennem en klar styring af arbejdsgrupperne i forbindelse med prioritering og behandling af konkrete initiativer, ligesom planlægningen af aktiviteterne inden for

samarbejdet om retlige og indre anliggender bør inddrage fire formandskaber d.v.s. det fungerende formandskab samt de tre følgende formandskaber.

Det fremgår endvidere af udkastet til retningslinjer, at udestående spørgsmål i højere grad bør løses i Artikel 36-udvalget, og at forberedelsen af møderne i Artikel 36-udvalget bør styrkes.

For så vidt angår nye forslag lægges der i udkastet til retningslinjer op til, at medlemslande bør afstå fra at fremlægge nye forslag, der ikke er omfattet af de eksisterende handlingsplaner, og at nye forslag bør rapporteres til Kommissionen med henblik på indførelse i Kommissionens resultattavle for gennemførelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere.

Udkastet til retningslinjer indebærer endvidere, at medlemslandene forud for den formelle fremsættelse af nye forslag bør konsultere de øvrige medlemslande via Artikel 36-udvalget, og at fælles forslag fra flere medlemslande bør fremmes, ligesom Kommissionen og Rådssekretariatet bør inddrages ved udarbejdelsen af nye initiativer.

Det følger endvidere af udkastet til retningslinjer, at Rådssekretariatet skal være involveret i planlægningen og gennemførelsen af Rådets arbejde, ligesom Europa-Parlamentet bør høres så tidligt som muligt i forbindelse med nye forslag.

Ifølge udkastet til retningslinjer bør medlemslandene på nationalt niveau informere de nationale parlamenter og iværksætte hjemlige beslutningsprocedurer så tidligt som muligt, ligesom ratifikation og gennemførelse af EU-instrumenter bør have høj prioritet.

Endvidere følger det af udkastet til retningslinjer, at de personalemæssige ressourcer bør udnyttes effektivt. I den forbindelse anføres det ligeledes, at behovet for udarbejdelse af dokumenter og oversættelse heraf bør overvejes grundigt med henblik på en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse. Tilsvarende gælder i forbindelse med tolkning under møder.

Ifølge udkastet til retningslinjer skal effektive gennemførelsesforanstaltninger overvejes i forbindelse med nye forslag, herunder behovet for praktiske foranstaltninger.

I udkastet til retningslinjer beskrives blandt andet følgende retningslinjer i forbindelse med en effektivisering af Rådets arbejdsmetoder på lang sigt:

- Muligheden for fælles initiativer mellem medlemslande og Kommissionen bør undersøges.
- Coreper bør overveje om rapporteringsmekanismerne for de instrumenter, der er vedtaget før Amsterdam-traktaten trådte i kraft, kan forenkles.

- Rådsmøder (retlige og indre anliggender) bør afholdes oftere, og møderne bør være fokuserede på vedtagelse af retsakter og fastlæggelse af politiske retningslinjer.
- Kommissionen bør undersøge, hvordan Kommissionen kan bidrage til evalueringen af medlemslandenes gennemførelse af retsakter inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender.
- Samarbejdet med Europa-Parlamentet bør drøftes med henblik på at sikre, at Europa-Parlamentet er velinformeret om samarbejdet om retlige og indre anliggender, og at Europa-Parlamentet tidligt kan underrette Rådet, hvis Europa-Parlamentet ikke har bemærkninger til et konkret forslag.
- Institutioner og medlemslande bør overveje at tilføre de nødvendige ressourcer til samarbejdet om retlige og indre anliggender, og der bør eventuelt udarbejdes en eksternt undersøgelse af ressourcebehovet og -anvendelsen i Rådssekretariatet.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til retningslinjer vil ikke blive forelagt Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af udkastet til retningslinjer med henblik på en styrkelse af Rådets arbejdsmetoder.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til retningslinjer ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet til retningslinjer har ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Ny struktur og strategi for fælles toldaktioner.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Medlemsstaternes toldmyndigheder udfører hvert år en række fælles kontrolaktioner. Aktionerne vedrører særlig kontrol med varer, der udgør en trussel for EU's borgere eller mod medlemsstaternes økonomiske velfærd, for eksempel narkotika, psykotrope stoffer eller cigaretter.

For at forbedre forberedelsen af de årlige aktioner, sikre gennemførelsen af disse samt forbedre evalueringen af de udførte aktioner er der udarbejdet en håndbog. Håndbogen skitserer den bedst egnede fremgangsmåde, der bør tages i betragtning ved planlægning og gennemførelse af de fælles aktioner.

Håndbogen forventes godkendt på et kommende rådsmøde.

2. Indhold.

Håndbogen, der vedrører toldsamarbejdet inden for afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union, indeholder først en generel beskrivelse af de fælles toldaktioner. Derefter følger et afsnit om procedurene for udvælgelsen og gennemførelsen af de fælles toldaktioner. Udvælgelsen og gennemførelsen af aktionerne skal baseres på tre niveauer, dels et strategisk, et taktisk og et operationelt niveau.

I håndbogen er der opstillet en række strategiske mål, som de fælles toldaktioner skal være med til at fremme. Et mål er blandt andet at beskytte samfundet mod illoyal international handel og tab, navnlig for så vidt angår interesser vedrørende økonomi, handel, folkesundhed, kultur og miljø, mens et andet mål er at sikre en korrekt anvendelse af risikoanalyse. Disse strategiske mål vil blive revideret hvert år.

På baggrund af de mere generelle strategiske mål vil der blive opstillet taktiske mål, som de fælles toldaktioner også skal være med til at fremme.

Det operationelle niveau dækker over, hvordan de praktiske spørgsmål i relation til gennemførelsen af de fælles toldaktioner skal løses.

Håndbogen indeholder udover disse afsnit om proceduren for udvælgelse og gennemførelse også et afsnit om evaluering af de udførte aktioner og et afsnit om finansiering af aktionerne.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forlagt Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

Sagen har været behandlet i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetlig samarbejde.

5. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af håndbogen.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Håndbogen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser.

Sagen er ikke tidligere forlagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Sammenfatning i anledning af undersøgelsen af toldembedsmænds beføjelser.

Nyt notat

1. Baggrund.

Italien og Frankrig har foreslået, at der gennemføres en undersøgelse af medlemslandenes toldmyndigheders magtbeføjelser.

I løbet af foråret 2000 blev en sådan undersøgelse, som byggede på et spørgeskema og på interviews, gennemført. På baggrund af undersøgelsen er der udarbejdet en rapport, der indeholder en sammenfatning af resultatet af undersøgelsen af de europæiske toldembedsmænds beføjelser.

Rapporten forventes godkendt på et kommende rådsmøde.

2. Indhold.

Rapporten er udarbejdet inden for rammerne af Told 2002-Programmet, der er vedtaget i medfør af artikel 95 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Rapporten viser først i skemaform medlemslandenes toldmyndigheders kompetence til at foretage kontrol på en lang række områder, så som våben og ammunition, kulturgenstande og prækusorer. Af skemaet fremgår det, om toldmyndighederne på disse områder har kompetencen alene, om der er delt kompetence, eller om toldmyndighederne ingen kompetence har.

Herefter følger en beskrivelse af, hvilke beføjelser der i forbindelse med kontrol af henholdsvis varer, transportmidler og personer er fælles for alle medlemslandene. Tilsvarende er der for disse tre former for kontrol en beskrivelse af de beføjelser, som et flertal af medlemslandenes toldmyndigheder har. For disse tre former for kontrol beskrives også de særlige former for beføjelser, som kun få af medlemslandenes toldmyndigheder er bemyndiget med.

Derudover beskrives kort toldmyndighedernes beføjelser til at strafforfølge og indlede andre former for undersøgelser.

Hensigten med undersøgelsen er at give et billede af, hvilke myndigheder i de forskellige medlemslande, der har hvilke beføjelser. Billedet er tænkt som en hjælp til medlemslandene og ikke mindst ansøgerlandene i forbindelse med det praktiske tolsamarbejde.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

4. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

Sagen har været behandlet i specialudvalget for politimæssigt og strafferetlig samarbejde.

5. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af rapporten.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Rapporten har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser.

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets beslutninger om indførelse af anden fase af tilskyndelses-, udvekslings-, uddannelses- og samarbejdsprogrammerne Grotius II (generelle og strafferetlige spørgsmål), Oisin II og Stop II.

Nyt notat.

1. Baggrund

Ved Rådets fælles aktion af 29. oktober 1996 om et tilskyndelses- og udvekslingsprogram for aktørerne inden for retsvæsenet (Grotius), Rådets fælles aktion af 29. november 1996 om et tilskyndelses- og udvekslingsprogram for personer med ansvar for bekæmpelse af menneskehandel og udnyttelse af børn (Stop) og Rådets fælles aktion af 20. december 1996 vedrørende et rammeprogram for udveksling og uddannelse af samt samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder (Oisin), har Rådet vedtaget tre flerårige finansieringsprogrammer.

Retsgrundlaget for de fælles aktioner var den tidligere artikel K.3 i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Med Grotius-programmet blev der for perioden 1996 – 2000 indført et tilskyndelses- og udvekslingsprogram for aktørerne inden for retsvæsenet med henblik på at øge det gensidige kendskab til de juridiske og retlige systemer og fremme det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne. Programmet har givet mulighed for at yde finansiel støtte over Fællesskabets budget til uddannelse, udvekslingsprogrammer og praktikophold, afholdelse af møder, gennemførelse af undersøgelser og forskning samt formidling af oplysninger.

Med Stop-programmet blev der for perioden 1996 – 2000 indført et program med henblik på at fremme samordnede initiativer vedrørende bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn, herunder mindreåriges forsvinden og anvendelse af telekommunikationsmidler med henblik på menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn. Programmet har givet mulighed for at yde finansiel støtte over Fællesskabets budget til uddannelse, udvekslings- og praktikprogrammer, tilrettelæggelse af møder og tværfaglige seminarer, gennemførelse af undersøgelser og forskning samt formidling af oplysninger.

Med Oisin-programmet blev der for perioden 1997 – 2000 indført et program med henblik på at fremme samarbejdet mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder og give dem større indblik i de arbejdsmetoder, som tilsvarende myndigheder i andre medlemsstater anvender, og hvilke begrænsninger disse myndigheder er underlagt. Programmet har givet mulighed for at yde finansiel støtte over Fællesskabets budget til uddannelse (herunder sprogundervisning), udveks-

ling af personale og tilvejebringelse af operationel ekspertise, gennemførelse af forskning, operationelle feasibility-undersøgelser og evaluering samt informationsudveksling.

Kommissionen har været ansvarlig for implementeringen af de fælles aktioner og har på denne baggrund fastsat nærmere regler for gennemførelsen heraf, herunder kriterierne for, hvilke projekter der kunne ydes finansiel støtte til.

Kommissionen har hvert år udarbejdet et udkast til årsprogrammer vedrørende prioriteringen af emner og fordelingen af de disponible bevillinger mellem aktivitetsområderne i forbindelse med gennemførelsen af de fælles aktioner. Endvidere har Kommissionen hvert år foretaget en evaluering af de projekter, der blev gennemført under det foregående årsprogram, ligesom Kommissionen løbende har aflagt rapporter til Europa-Parlamentet om gennemførelsen af de tre finansieringsprogrammer.

Kommissionen er blevet bistået af et udvalg for hver af finansieringsprogrammerne, der har bestået af en repræsentant for hver medlemsstat, og som har haft en repræsentant for Kommissionen som formand. Udvalget har i reglen afholdt to årlige møder, og Kommissionens udkast til gennemførelsesbestemmelser og årsprogrammer for de tre finansieringsprogrammer er blevet forelagt udvalgene til godkendelse.

For så vidt angår projekter med en finansiering på under 50.000 Euro er projekterne blevet forelagt udvalgene til udtalelse, mens projekter med en finansiering på over 50.000 Euro har været forelagt udvalgene til godkendelse.

Kommissionen har den 14. december 2000 fremsat forslag til Rådets beslutninger om indførelse af anden fase af finansieringsprogrammerne Grotius (generelle og strafferetlige spørgsmål), Oisin og Stop (KOM(2000)828). Anden fase vil omfatte perioden 2001 – 2002.

Retsgrundlaget for forslagene er TEU artikel 34, stk. 2, litra c, hvorefter Rådet træffer foranstaltninger og fremmer samarbejde under anvendelse af den passende form og fremgangsmåde, der er fastsat i afsnit VI i TEU. Rådet kan med henblik herpå – på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen – med enstemmighed vedtage afgørelser i overensstemmelse med målsætningerne i afsnit VI i TEU.

Forslagene forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Forslagene adskiller sig ikke væsentligt fra de fælles aktioner om indførelse af finansieringsprogrammerne Grotius, Oisin og Stop. Grotius-programmet er dog blevet opdelt i to programmer, hvoraf det ene vedrører det generelle og strafferetlige område, mens det andet vedrører det civilretlige område. Baggrunden herfor er, at det civilretlige samarbejde efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 foregår på fællesskabsretligt grundlag i medfør af afsnit IV i Traktaten om De Europæiske Fællesskaber (TEF), mens det strafferetlige samarbejde fortsat foregår på mellemstatsligt grundlag med hjemmel i afsnit VI i TEU. Kommissionen har på denne baggrund fremsat et særskilt forslag til Rådets forordning, der viderefører den civilretlige del af Grotius-programmet for 2001.

Målsætningerne for den generelle og strafferetlige del af Grotius-programmet er at skabe samarbejde mellem aktørerne inden for retsvæsenet, at forbedre kendskabet til de forskellige retssystemer og domstolene og at styrke det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne. Grotius-programmet vil få en samlet finansieringsramme på 4 mio. Euro.

Målsætningerne for Oisin-programmet er at styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder for at give dem lejlighed til at få bedre indblik i tilsvarende myndigheders arbejdsmetoder i andre medlemsstater og de begrænsninger, de er underlagt. Oisin-programmet vil få en samlet finansieringsramme på 8 mio. Euro.

Målsætningerne for Stop-programmet er at udvikle initiativer til bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn, herunder børnepornografi og vold i forbindelse hermed, og bistå ofrene for denne form for kriminalitet. Stop-programmet vil få en samlet finansieringsramme på 4 mio. Euro.

Programmerne er især rettet mod specialiserede erhverv som dommere, offentlige anklagere, aktører inden for retsvæsenet, politiet, retshåndhævende myndigheder, andre offentligt ansatte og personer, der er ansvarlige for at yde bistand til ofre. Uddannelsesinstitutioner, universiteter, frivillige sammenslutninger og andre forskningscentre vil også være berettigede til at modtage støtte under programmerne.

Der vil især kunne ydes støtte til afholdelse af ekspertmøder og seminarer, uddannelse, gennemførelse af undersøgelser og forskning, udveksling og praktikophold, samt udveksling af de resultater, der opnås i forbindelse med programmerne.

Det tilskud, der ydes over Fællesskabets budget, må ikke overstige 70% af de samlede projektomkostninger. Specifikke projekter og supplerende foranstaltninger, som er af særlig interesse

under hensyn til programmets prioriteter eller for samarbejdet med ansøgerlandene, kan dog finansieres 100% inden for et loft på 10% af det årlige rammebeløb, der er afsat til denne kategori, og inden for et loft på 5% for så vidt angår supplerende foranstaltninger, der gennemføres af medlemslandene, f.eks. seminarer, ekspertmøder eller andre initiativer til videreformidling af oplysninger indsamlet i forbindelse med programmet.

For at kunne modtage samfinansiering skal projekterne omfatte mindst tre medlemslande eller to medlemslande og et ansøgerland.

Kommissionen vil fortsat være ansvarlig for implementeringen af programmerne og skal på denne baggrund fastsætte nærmere regler for gennemførelsen heraf, herunder kriterier for, hvilke projekter der kan ydes finansiel støtte til. I forbindelse med gennemførelsen af programmerne skal Kommissionen endvidere hvert år udarbejde et årsprogram, der omfatter de specifikke målsætninger og prioriteter samt fordelingen af de disponible bevillinger mellem aktivitetsområderne i forbindelse med gennemførelsen af programmerne. Desuden skal Kommissionen hvert år foretage en evaluering af de projekter, der blev gennemført under det foregående årsprogram, ligesom Kommissionen løbende skal aflægge rapporter til Europa-Parlamentet om gennemførelsen af de tre finansieringsprogrammer.

Der vil blive nedsat et rådgivende udvalg for hver af finansieringsprogrammerne bestående af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen, der skal bistå Kommissionen. Kommissionens forslag til årsprogram og Kommissionens indstillinger i anledning af konkrete ansøgninger om støtte til projekter skal forelægges for udvalget til udtalelse. Kommissionen kan vedtage årsprogrammet og træffe beslutning om konkrete ansøgninger om støtte til projekter, medmindre et kvalificeret flertal i udvalget modsætter sig dette.

Herudover indebærer forslagene, at bl.a. ansøgerlandene vil kunne deltage i projekter under finansieringsprogrammerne.

Forslagene indeholder herudover bestemmelser om ikrafttræden og offentliggørelse i EF-tidende.

I en rådserklæring i tilknytning til forslagene giver Rådet udtryk for, at vedtagelse af forslagernes bestemmelser om Kommissionens kompetence ikke automatisk bør føre til anvendelse af lignende bestemmelser i forbindelse med en eventuel videreførelse af programmerne på et senere tidspunkt. I rådserklæringen opfordres Kommissionen endvidere til inden udgangen af 2001 at fremsætte et samlet forslag til videreførelse af programmerne, når de udløber.

Danske myndigheder og organisationer m.v. har mulighed for at søge og opnå støtte under finansieringsprogrammerne.

3. Europa-Parlamentet.

Forslagene har været forelagt for Europa-Parlamentet, der har afgivet udtalelse den 5. april 2001. Det fremgår af udtalelsen, at Europa-Parlamentet godkender forslagene. Parlamentet har samtidig opfordret Rådet til medtage en bestemmelse om, at Kommissionen i rette tid inden udgangen af 2001 bør fremsætte et forslag til en konsolideret ramme for finansiering af alle de initiativer, som tager sigte på at udvikle et område med frihed sikkerhed og retfærdighed, enten på grundlag af afsnit VI i TEU eller på grundlag af afsnit IV i TEF, med henblik på at forbedre borgerrettighederne og de grundlæggende rettigheder.

4. Høring.

Forslagene har været sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Københavns Universitet, Århus Universitet, Forvaltningshøjskolen, Børnerådet og Red Barnet.

Advokatrådet, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Rigspolitichefen, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Århus Universitet, Landsforeningen af beskikkede advokater og Politidirektøren i København har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslagene.

Det Danske Center for Menneskerettigheder har ikke bemærkninger til forslagene, idet det forudsættes, at den gensidige udveksling af oplysninger mellem medlemslandene respekterer borgernes rettigheder vedrørende hemmeligholdelse af personfølsomme oplysninger.

Børnerådet er positivt indstillet over for forslaget om forlængelse af Stop-programmet og tilslutter sig overvejelserne vedrørende nødvendigheden af internationalt samarbejde på området.

Forvaltningshøjskolen har svaret, at skolen tidligere har deltaget i projekter, hvor hovedformålet har været at forbedre retsvæsenet i ansøgerlandene. På denne baggrund er det Forvaltningshøjskolens opfattelse, at der i ansøgerlandene er et behov for at forbedre kendskabet til EU-landenes retssystemer og den europæiske retskultur. Forvaltningshøjskolen anfører endvidere, at forslagene bl.a. kan bidrage til at give ansøgerlandene en større forståelse for de forskellige europæiske retssystemer. Samtidig kan det give EU-landene mulighed for at få indsigt i de retli-

ge problemer, ansøgerlandene måtte stå overfor. Endelig anfører Forvaltningshøjskolen, at forslagene vil kunne bidrage til, at ansøgerlandene bliver sat i stand til at forbedre deres egne retssystemer.

Politifuldmægtigforeningen anser forslaget vedrørende forlængelse af Grotius-programmet for særdeles positivt. Et forbedret kendskab til EU-landenes forskellige retssystemer og domstole kan således være af helt afgørende betydning i tilfælde, hvor der i forbindelse med sager om grænseoverskridende kriminalitet skal indhentes retshjælp i et andet europæisk land. I disse tilfælde er det afgørende, at begæringer om retshjælp tager højde for forskellighederne i de proces- og strafferetlige regler i de enkelte EU-lande. Politifuldmægtigforeningen anser endvidere forlængelsen af Oisin-programmet for særdeles værdifuldt. Et forbedret kendskab til retshåndhævende myndigheders arbejdsmetoder i andre medlemslande kan således være af helt afgørende betydning i sager om grænseoverskridende kriminalitet. Politifuldmægtigforeningen henleder opmærksomheden på, at kendskab til andre medlemslandes metoder i øvrigt kan tjene som inspiration til udviklingen af egne arbejdsmetoder. Politifuldmægtigforeningen anser endelig forlængelsen af Stop-programmet for et særdeles vigtigt initiativ.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været behandlet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslagene ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslagene har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom forslagene ikke ses at have statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes i den forbindelse, at udgifterne til de tre finansieringsprogrammer afholdes over Fællesskabets budget.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Forslagene tillige med et grundnotat om forslagene blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 5. februar 2001 og til Folketingets Europaudvalg den 7. februar 2001.

Det bemærkes, at det særskilte forslag til Rådets forordning om den civilretlige del af Grotius-programmet tillige med et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg henholdsvis den 2. november 2000 og den 7. november 2000, og at sagen blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2000. Et aktuelt notat om den pågældende sag blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 16. november 2000. Forordningen blev vedtaget af Rådet den 12. februar 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om indførelse af en ordning for særlig retskemisk profilanalyse af syntetisk narkotika.

Nyt notat.

1. Baggrund

På Det Europæiske Råds møde i Feira den 19.- 20. juni 2000 blev EU's Narkotikahandlingsplan 2000-2004 godkendt. Det fremgår af Narkotikahandlingsplanens punkt 4.1.1.4, at medlemsstaterne med bistand fra Europol skal overveje mulighederne for at udveksle og kombinere oplysninger med henblik på at klarlægge, hvordan syntetisk narkotika fremstilles og handles, hvordan den kemiske sammensætning af disse stoffer er, og hvilke personer der er indblandet i fremstillingen og handelen. Det fremgår endvidere, at medlemsstaternes retskemiske laboratorier bør udveksle oplysninger om analyser af prøver, der stammer fra beslaglæggelser af syntetisk narkotika.

Konklusionerne fra et EU-finansieret pilot-projekt, som blev gennemført i 1999, har vist, at retskemiske profilanalyser af beslaglagt syntetisk narkotika udgør et vigtigt element i de retshåndhævende myndigheders efterforskning af narkotikaforbrydelser. Det blev dog tillige konkluderet, at der i forholdet mellem EU-landene er en række praktiske og juridiske problemer i forbindelse med udveksling af retskemiske oplysninger samt transport af prøver af beslaglagt narkotika.

På denne baggrund har det svenske formandskab udarbejdet et forslag til rådsafgørelse om indførelse af en ordning for særlig retskemisk profilanalyse af syntetisk narkotika.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001 vil orientere om status for forhandlingerne om forslaget.

2. Indhold

Retsgrundlaget for forslaget til rådsafgørelse er artikel 30 og 31 samt artikel 34, stk. 2, litra C, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Det fremgår af forslaget, at ordningen er en overgangsordning, indtil alle medlemsstater har laboratorier, der er i stand til at udføre de særlige retskemiske profilanalyser. Herefter skal der ske en elektronisk udveksling af analyseresultaterne.

Af forslaget artikel 1, stk. 1, fremgår det, at der med henblik på afsløring, efterforskning og forfølgning af strafbare handlinger skal oprettes et europæisk net af laboratorier, der skal udføre særlige retskemiske profilanalyser af prøver af beslaglagt syntetisk narkotika.

Syntetisk narkotika defineres i artikel 1, stk. 2, som amfetaminer og rusmidler af amfetamintypen.

De laboratorier, der udpeges til at udføre de i artikel 1, stk. 1, nævnte særlige retskemiske profilanalyser, vil blive nævnt i et bilag til rådsafgørelsen. De udpegede laboratorier er kompetente til at analysere de relevante former for syntetisk narkotika, der er anført i bilaget, jf. i det hele artikel 2.

I henhold til artikel 3 skal de udpegede laboratorier udføre særlige retskemiske analyser på alle medlemsstaters vegne af de prøver af syntetisk narkotika, der fremsendes til laboratorierne. Endvidere skal laboratorierne afgøre, om der er sammenfald mellem de analyserede prøver og andre prøver, som det berørte laboratorium tidligere har analyseret. Herudover skal de udpegede laboratorier anvende de bedst mulige kemiske processer til den særlige analyse og føre et register over alle analyserede prøver, således at det er muligt at kontrollere, om der er sammenfald mellem forskellige prøver.

I henhold til artikel 4 skal de omkostninger, som et udpeget laboratorium pådrager sig i forbindelse med udførelsen af de fastlagte opgaver, afholdes af den medlemsstat, på hvis område laboratoriet er beliggende.

Artikel 5 forpligter medlemsstaterne til, når nærmere opregnede betingelser er opfyldt, at udtage og fremsende prøver af beslaglagt syntetisk narkotika. Det fremgår således af artikel 5, stk. 1, at medlemsstaterne skal udtage prøver af syntetisk narkotika, som beslaglægges på fremstillingsstedet. Prøverne sendes herefter til de udpegede laboratorier, hvor prøverne skal analyseres.

Beslaglægges syntetisk narkotika et andet sted end på fremstillingsstedet, skal medlemsstaterne udtage prøver af beslaget og fremsende disse prøver til de udpegede laboratorier, hvis den beslaglagte mængde overstiger 500 piller, 500 ml væske eller 500 g pulver eller løs vægt, jf. artikel 5, stk. 2.

Det fremgår af artikel 5, stk. 3, at prøverne skal foreligge i en tilstrækkelig mængde til, at de udpegede laboratorier kan udføre deres opgaver i henhold til artikel 3.

Ifølge artikel 5, stk. 4, kan en medlemsstat alene afslå at udtage og fremsende prøver af et beslag, hvis dette kan skade væsentlige nationale sikkerhedsinteresser, hvis det kan bringe gennemførel-

sen af en igangværende efterforskning, retsforfølgningen af den tiltalte, hos hvem beslaglæggelsen er sket, eller en persons sikkerhed i alvorlig fare, eller hvis udtagning og fremsendelse vil berøre oplysninger vedrørende organiseringen af statens sikkerhed eller specifikke efterretningsaktiviteter på dette område.

Endvidere fremgår det artikel 5, stk. 4, at udtagning af prøver og den efterfølgende fremsendelse skal foretages så hurtigt som muligt.

Fremsendelsen af prøverne skal i henhold til artikel 5, stk. 5, ske i overensstemmelse med en rådsafgørelse om fremsendelse af udtagne prøver af ulovlig narkotika, som det svenske formandskab tillige har fremsat forslag til. Der henvises i den forbindelse til det særskilte notat om dette forslag. Efter artikel 5, stk. 5, kan hverken den fremsendende eller den modtagende medlemsstat nægte at udfylde den fremsendelsesformular, der er beskrevet i forslaget til rådsafgørelse om fremsendelse af udtagne prøver af ulovlig narkotika.

Laboratoriet skal efter analysen underrette den fremsendende medlemsstat så hurtigt som muligt om resultatet af analysen og om eventuelle sammenfald med andre prøver, jf. artikel 6. Endvidere skal medlemsstater, der tidligere har fremsendt prøver til laboratoriet, underrettes om mulige sammenfald og om oprindelsen af den prøve, der er sammenfald med.

Europol skal efter artikel 7 have tilsendt efterforskningsoplysninger vedrørende en beslaglæggelse, der er omfattet af forslaget til rådsafgørelse, samtidig med, at prøven fra beslaglæggelsen sendes til det udpegede laboratorium. Fremsendelsen af oplysninger til Europol sker i overensstemmelse med Europol-konventionen.

Europol skal tillige underrettes så hurtigt som muligt om alle sammenfaldende prøver samt meddeles oplysninger om arten af den beslaglagte narkotika og oprindelsen af de sammenfaldende prøver. Fremsendelsen af oplysninger til Europol sker i overensstemmelse med Europol-konventionen.

Det fremgår i øvrigt af artikel 7, at de nævnte oplysninger sendes til Europol gennem den nationale enhed, der i medfør af artikel 4 i Europol-konventionen er oprettet i den medlemsstat, på hvis område det berørte laboratorium er beliggende.

I henhold til forslagets artikel 8, stk. 1, skal rådsafgørelsen evalueres af Rådet tidligst 2 år og senest 4 år efter afgørelsens ikrafttræden. Med henblik på denne evaluering skal de udpegede laboratorier i mindst fem år gemme registrering af alle særlige analyser, jf. artikel 8, stk. 2.

Artikel 9 indeholder afgørelsens ikrafttrædelsesbestemmelse.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 3. maj 2001 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rådsafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat en række ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rådsafgørelse. Europa-Parlamentets ændringsforslag vedrører bl.a. definitionen af begreberne "særlige analyser" og "syntetisk narkotika", laboratoriernes opgaver, udtagelse af prøver, undtagelser for fremsendelse af udtagne prøver, fremsendelse af oplysninger til Europol samt evaluering af rådsafgørelsen. Herudover bør de udpegede laboratorier med henblik på evaluering efter Europa-Parlamentets opfattelse i mindst ti år opbevare et register over alle udførte særlige analyser.

Der er i forslaget til rådsafgørelse taget højde for en del af ændringsforslagene.

4. Høring

Forslaget til rådsafgørelse har været sendt i høring hos:

Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsklubben HK Politiet, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Retskemisk Afdeling (København), Retskemisk Afdeling (Århus), Retskemisk Afdeling (Odense).

Advokatrådet, Den Danske Dommerforening, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af politimestre i Danmark, HK Politiet og Landsforeningen af beskikkede advokater har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Politiforbundet i Danmark har svaret, at forslaget skønnes at være et godt værktøj til koordinering af efterforskningen på international plan. Der ses ikke i forslaget at være ting, der medfører unødigt ressourceforbrug for politiet. Det påpeges endvidere, at forslaget har stor lighed med det program for profilanalyse af amfetamin, der er etableret i Norden i PTN-regi. Det anføres tillige, at det af forslagens artikel 5, stk. 2, fremgår, at den stofmængde, der er bestemmende for, hvornår der skal fremsendes prøver til analyse for pulver eller stof i øvrigt i løs vægt er 1000 gram. I den forbindelse bemærkes det, at det er relativt sjældent, at der i Danmark foretages beslag af den størrelse, hvorfor det foreslås, at grænsen sættes til 500 gram.

Datatilsynet har svaret, at Datatilsynet forudsætter, at den efterfølgende behandling af oplysningerne, som måtte finde sted i Europol-regi, efter fremsendelse af oplysninger til Europol i henhold til forslagets artikel 7, stk. 1 og 2, sker i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i Europol-konventionen.

Politidirektøren i København har svaret, at forslaget er spændende og forhåbentlig vil kunne give gode resultater.

Rigspolitichefen har svaret, at politiets interesse i analyse af narkotika - udover den eventuelle konkrete straffesagsmæssige interesse - er knyttet til muligheden for at konstatere sammenhænge mellem beslaglagt narkotika, således at det kan spores, hvem der forhandler og producerer de pågældende stoffer. Profileringsinteressen er ikke begrænset til kemisk analyse, men omfatter tillige andre undersøgelser af eksempelvis tabletternes logo m.v.

Det har via teknisk profilanalyse været muligt at knytte forbindelse mellem beslag forskellige steder i Danmark, hvilket i sagens natur har været af stor efterforskningsmæssig betydning. I relation til ecstasy har politikredsene med virkning fra den 1. januar 2001 pligtmæssigt skulle sende *samtlig*e beslag af (formodede) ecstasytabletter til de retskemiske afdelinger ved henholdsvis Odense, København og Aarhus universiteter med henblik på retskemisk undersøgelse. Resultaterne af undersøgelserne samles herefter på laboratoriet i Århus, som er udpeget til at koordinere den samlede afrapportering til Rigspolitiet og Sundhedsstyrelsen.

Udveksling af analyseresultater pågår i et vist omfang mellem de nordiske lande og mellem EU-landene. Ligeledes pågår og overvejes lignende aktiviteter i regi af Task Force on Organized Crime in the Baltic Sea Region.

Det anføres dog, at generel udveksling af narkotikabeslag mellem landene er forbundet med en række praktiske vanskeligheder, herunder af sikkerhedsmæssig karakter. Det må således efter Rigspolitichefens opfattelse foretrækkes, at analyser som udgangspunkt foretages nationalt, og at alene analyseresultaterne udveksles internationalt, herunder i EU-regi. Fremsendelse af (prøver af) narkotikabeslag som led i generelle analyseaktiviteter bør således begrænses til de tilfælde, hvor analyse ikke kan foretages nationalt eller andre tungtvejende grunde taler for at udføre analysen i udlandet (herunder i andre EU-lande).

Endelig bemærker Rigspolitichefen, at det vil være af stor betydning for behandlingen af profilanalyser, såfremt der på europæisk plan udpeges et laboratorium, til hvilket andre laboratorier - gerne i elektronisk form - kan sende resultater af profilanalyser med henblik på en samlet euro-

pæisk vurdering af resultaterne samt databehandling. En sådan ordning vil i henhold til Rigspolitechefen ligge i forlængelse af den ordning, som er etableret nationalt i relation til ecstasy.

Retskemisk Afdeling (Århus) har svaret, at fremsendelse af narkotika over landegrænser er besværligt og tidskrævende og ikke en løsning, man bør vælge i den elektroniske tidsalder. Mange retskemiske laboratorier i Europa har ifølge Retskemisk Afdeling ekspertise til at forsyne udpegede laboratorier med elektroniske data i tilstrækkeligt omfang og kvalitet til efterforskningsmæssige formål. Retskemisk Afdeling mener ikke, at det skitserede forslag er et langsigtet projekt, og man er derfor ikke enig i det skitserede forslag, der indebærer fremsendelse af prøver over landegrænser for analyse på udpegede laboratorier.

Retskemisk Afdeling oplyser endvidere, at der er principielle forskelle på profilanalyse af pulver (amfetamin) og tabletter (ecstasy), hvorfor forslaget også naturligt lægger op til, at der udpeges et laboratorium for hver type stof. Retskemisk Afdeling har derfor ligeledes fremsat særskilte bemærkninger for så vidt angår analyse af pulver og tabletter.

- *Profilanalyse af pulver (amfetamin)*

Ved profilanalyse af amfetamin vurderes forholdet mellem biprodukter dannet ved fremstillingsprocessen. Den mest almindelige metode til fremstilling af amfetamin er Leucarts metode (udgangsstof: BMK), men der findes også andre metoder. I europæisk regi er 7 lande i gang med at udarbejde en harmoniseret metode, der dækker flere fremstillingsmetoder. Projektet er 3-årigt og slutter i foråret 2002. EU støtter projektet finansielt. I forbindelse med projektet udveksles analyseresultaterne elektronisk. En afdelingsleder på Retskemisk Afdeling (Århus) er konsulent for projektet og har således fået kendskab til, hvor let det er at overføre analyseresultater elektronisk.

Det svenske Kriminaltekniske Laboratorium (SKL) i Linköping har gennem ca. 12 år undersøgt amfetaminbeslag af en vis mængde på vegne af de nordiske lande samt flere europæiske lande med henblik på at foretage en gruppering til brug for efterforskningen. Forsendelsen fra Danmark er sket via Rigspolitechefen. Tidsforløbet har været alt for langt, og resultatet derfor ikke særlig anvendeligt efterforskningsmæssigt.

Retskemisk Afdeling (Århus) har gennem de sidste 12 år anvendt samme metode som SKL med henblik på sammenligning af amfetamin fra sag til sag. Der er ingen faglige eller tekniske problemer i, at et eller flere retskemiske laboratorier i Danmark kan foretage profilanalyse af amfetamin og sende resultatet elektronisk til SKL (eller et andet udvalgt laboratorium). Det kræver selvfølgelig, at laboratoriet anvender nøjagtig samme metode og har samme analytiske udstyr som SKL samt overholder alle kvalitetssikringskrav og rekommandationer fremsat af det udpegede laboratorium.

Det er således vurderingen fra Retskemisk Afdeling (Århus), at det ikke er et fremtidsprojekt at udveksle amfetaminresultater. Det udpegede laboratorium bør pålægges at undersøge, hvilke europæiske laboratorier der kan levere resultater elektronisk i tilfredsstillende kvalitet. Kun for lande/laboratorier, der ikke kan levere sådanne resultater, kan fremsendelse af prøver komme på tale. Det udpegede laboratoriums opgave vil således være at stille kvalitetskrav til de deltagende laboratorier samt at vurdere resultaterne og foretage databearbejdning til brug for rekvirenten.

- *Tabletter (ecstasy - "syntetisk narkotika")*

For tabletter er problemstillingen enklere, idet selve den ballistiske beskrivelse (udseendet) af tablettens indgår som en væsentlig del af profileringen.

ENFSI (European Network of Forensic Institutes) har for ecstasytabletter udarbejdet retningslinjer for en database, der både omfatter ballistiske og kemiske egenskaber ved tabletterne.

På baggrund af disse retningslinjer er en web-database under opbygning i Danmark, hvor alle tre retskemiske afdelinger on-line kan indtaste analyseresultater og tilføje foto af ecstasytablettens. Retskemisk Afdeling (Århus) er i Danmark det udpegede laboratorium, der vurderer resultaterne fra alle tre laboratorier og foretager databearbejdelse for alle beslag, således at politiet hurtigt efterforskningsmæssigt har mulighed for at se, hvilke beslag der er sammenhængende, ligesom Sundhedsstyrelsen har mulighed for at gennemføre en øget overvågning.

Der er ifølge Retskemisk Afdeling (Århus) muligt at denne danske løsning kan udvides til mange europæiske laboratorier. Fordelen ville være et hurtigt system, der i langt de fleste tilfælde er tilstrækkeligt for efterforskningen. Kun i specielle tilfælde vil det være nødvendigt at udvide oplysningerne fra databasen med yderligere ballistiske eller kemiske undersøgelser. Det udpegede laboratoriums opgave ville i givet fald ikke være at analysere fremsendte prøver, men at stille kvalitetskrav til de deltagende laboratorier og foretage vurdering og databehandling af resultaterne i databasen til brug for rekvirenten. Rekvirenterne vil herved få et produkt, der giver meget hurtigere resultater, og som i langt de fleste tilfælde er af tilstrækkelig kvalitet til efterforskningsmæssig brug.

Retskemisk Afdeling (København) har svaret, at erfaringer med profilanalyser på nationalt plan har vist, at disse analyser er et vigtigt led i politiets efterforskning i narkotikasager, hvilket blandt andet skyldes hurtigheden og den tætte kontakt mellem laboratorium og efterforskere. Der er opbygget en høj grad af ekspertise på de laboratorier, der allerede i dag udfører profilanalyser, og det findes ikke nødvendigt at samle sagerne på enkelte, specielt udvalgte laboratorier i få lande. Det anføres, at en centralisering af profilanalyserne ikke på samme måde vil kunne bidrage til en hurtig efterforskning på lokalt/nationalt plan. Selve resultaterne kan derimod udveksles elektronisk mellem landene efter lokalt udført analyser, og dette vil tillige kunne bidrage til en fortsat god faglig udvikling af laboratoriernes ekspertise.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til rådsafgørelse har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg. Forslaget til rådsafgørelse er tillige med et grundnotat herom oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 27. februar 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om fremsendelse af udtagne prøver af kontrollerede stoffer.

Nyt notat.

1. Baggrund

Interpol etablerede i 1978 en forenklet procedure for grænseoverskridende forsendelser af narkotikaprøver med henblik på sikring af bevismidler i retsforfølgningssøjemed. Dette skete på baggrund af, at FN's narkotikaorganer (UNDCP og Narkotikakommissionen) havde udtalt, at grænseoverskridende forsendelse af narkotikaprøver med henblik på analyse eller sikring af bevismidler ikke har hjemmel i artikel 31 i Enkelkonventionen angående narkotiske midler fra 1961, men derimod i artikel 35 og artikel 36 om bekæmpelse af ulovlig handel. Forsendelser i henhold til Interpols forenkledede procedure skal foretages inden for rammerne af national lovgivning efter tilladelse fra en myndighed, der er udpeget som autorisationsmyndighed. Interpol har oplyst, at kun syv af EU's medlemslande, herunder Danmark, er tilsluttet Interpols forenkledede procedure.

På Det Europæiske Råds møde i Feira den 19.- 20. juni 2000 blev EU's Narkotikahandlingsplan 2000-2004 godkendt. Det fremgår af Narkotikahandlingsplanens punkt 4.1.1.4, at medlemsstaterne med bistand fra Europol skal overveje mulighederne for at udveksle og kombinere oplysninger med henblik på at klarlægge, hvordan syntetisk narkotika fremstilles og handles, hvordan den kemiske sammensætning af disse stoffer er, og hvilke personer der er indblandet i fremstillingen og handelen. Det fremgår endvidere, at medlemsstaternes retskemiske laboratorier bør udveksle oplysninger om analyser af prøver, der stammer fra beslaglæggelser af syntetisk narkotika.

Et EU-finansieret pilot-projekt konkluderede i 1999, at der i forholdet mellem EU-landene er en række juridiske og praktiske vanskeligheder i forbindelse med udveksling af retskemiske oplysninger til brug for efterforskning af narkotikaforbrydelser samt transport af beslaglagt narkotika mellem medlemslandene i analyseøjemed.

På denne baggrund har det svenske formandskab udarbejdet et forslag til rådsafgørelse om indførelse af en ordning for særlig retskemisk profilanalyse af syntetisk narkotika. Det følger af forslaget til rådsafgørelse, at medlemslandene forpligtes til at udtage prøver af beslaglagt syntetisk narkotika og sende disse prøver til de laboratorier, der er udpeget i henhold til rådsafgørelsen, med henblik på retskemisk profilanalyse. Dette forslag drøftes stadig i Narkotikagruppen.

Endvidere har det svenske formandskab fremsat forslag til en rådsafgørelse om fremsendelse af udtagne prøver af ulovlig narkotika. Dette forslag skal sikre, at prøver af beslaglagt syntetisk

narkotika, der i henhold til ovennævnte forslag til rådsafgørelse om særlig retskemisk profilanalyse skal fremsendes til et udpeget laboratorium, kan sendes fra et medlemsland til et andet. Samtidig tager forslaget sigte på at fastlægge proceduren for transport af udtagne prøver af anden narkotika.

Det forventes, at forslaget til Rådets afgørelse om fremsendelse af udtagne prøver af kontrollerede stoffer vil blive forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001 med henblik på at opnå politisk enighed om forslaget.

2. Indhold

Retsgrundlaget for forslaget til rådsafgørelse er artikel 30 og 31 samt artikel 34, stk. 2, litra c, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Af forslagets artikel 1, stk. 1, fremgår det, at der ved rådsafgørelsen indføres en ordning for lovlig fremsendelse af udtagne prøver af kontrollerede stoffer mellem medlemsstaterne.

I henhold til artikel 1, stk. 2, vil fremsendelse af udtagne prøver af kontrollerede stoffer skulle anses som lovlig i alle medlemsstater, når fremsendelsen sker i henhold til rådsafgørelsen.

I artikel 2 defineres kontrollerede stoffer som værende alle de stoffer, der er optaget i bilag I og II i FN's Enkeltkonvention angående narkotiske stoffer fra 1961 med tilhørende protokol fra 1972, samt alle de stoffer, der er optaget i de reviderede bilag I, II, III og IV i FN's konvention om psykotrope stoffer fra 1971. Det fremgår endvidere af artikel 2, litra c, at alle stoffer, der er omfattet af de kontrolforanstaltninger, der er truffet i medfør af artikel 5, stk. 1, i Rådets fælles aktion 97/396/RIA af 16. juni 1997 vedrørende udveksling af oplysninger, risikovurdering og kontrol med nye former for syntetisk narkotika, tillige er omfattet af rådsafgørelsens definition af kontrollerede stoffer.

Det følger af artikel 3, stk. 1, at hver medlemsstat udpeger et nationalt kontaktpunkt med henblik på gennemførelsen af rådsafgørelsen.

I henhold til artikel 3, stk. 2, skal oplysninger om de nationale kontaktpunkter sendes til Generalsekretariatet for Rådet, der sørger for, at oplysningerne offentliggøres i EF-Tidende.

Efter artikel 3, stk. 3, er de nationale kontaktpunkter og eventuelt andre relevante nationale myndigheder, som de arbejder sammen med, de eneste instanser, som har kompetence til at tillade fremsendelse af prøver i medfør af rådsafgørelsen, uanset de relevante bestemmelser om gensidig retshjælp i straffesager.

Af artikel 4, stk. 1, fremgår det, at det nationale kontaktpunkt i den medlemsstat, der ønsker at fremsende en prøve, forinden indgår nærmere aftale om fremsendelsesmåden med det nationale kontaktpunkt i den medlemsstat, der skal modtage prøven. En formular til brug for denne aftale mellem kontaktpunkterne er medtaget i et bilag til forslaget til rådsafgørelse.

Når fremsendelsen af en prøve indebærer transport gennem en tredje medlemsstats område ("transitmedlemsstaten"), skal det nationale kontaktpunkt i den medlemsstat, der fremsender prøven, underrette det nationale kontaktpunkt i transitmedlemsstaten om transporten, jf. herved artikel 4, stk. 2. Transitmedlemsstaten skal have en kopi af den formular, der er udfyldt i henhold til artikel 4, stk. 1.

I henhold til artikel 4, stk. 3, anerkender den modtagende medlemsstat over for den fremsendende medlemsstat at have modtaget prøven.

Det følger af artikel 5, stk. 1, at fremsendelse af prøver mellem medlemsstaterne skal foregå under sikre forhold.

I artikel 5, stk. 2, litra a-d, opregnes en række fremsendelsesmåder, som betragtes som sikre. Som sikre fremsendelsesmåder anses transport foretaget af en tjenestemand fra den fremsendende eller den modtagende medlemsstat, fremsendelse som kurerpost, fremsendelse som diplomatpost og fremsendelse som rekommanderet (ekspres) forsendelse.

I henhold til artikel 5, stk. 3, skal den særlige fremsendelsesformular, jf. artikel 4, ledsage prøven under hele fremsendelsen.

Det følger af artikel 5, stk. 4, at myndighederne i de berørte medlemsstater ikke må hindre eller standse en forsendelse, der ledsages af en korrekt udfyldt fremsendelsesformular, medmindre der er tvivl om, hvorvidt fremsendelsen foregår lovligt. Er der tvivl om en formulars lovlighed kontakter det nationale kontaktpunkt i den medlemsstat, der har standset en forsendelse, straks det nationale kontaktpunkt i den medlemsstat, hvor formularen er udfyldt, med henblik på en afklaring af spørgsmålet.

Hvis der som fremsendelsesmåde er valgt transport foretaget af en tjenestemand fra den fremsendende eller den modtagende medlemsstat, må tjenestemanden ikke bære uniform, jf. artikel 5, stk. 5. Den pågældende må endvidere ikke udføre operative opgaver i forbindelse med transporten, medmindre sådanne opgaver er forenelige med gældende national lovgivning og fastlagt af den fremsendende medlemsstat, transitmedlemsstaten eller den modtagende medlemsstat.

Af artikel 6, stk. 1, fremgår det, at en prøve ikke må overstige den mængde, der anses for nødvendig med henblik på retshåndhævelse og retsforfølgning eller i analyseøjemed.

I henhold til artikel 6, stk. 2, aftaler den fremsendende og den modtagende medlemsstat, hvordan den fremsendte prøve skal anvendes i den modtagende medlemsstat, idet den kan anvendes med henblik på afsløring, efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger eller en retskemisk analyse af prøverne.

Ifølge artikel 7, stk. 1, skal rådsafgørelsen evalueres tidligst 2 år og senest 5 år efter afgørelsens ikrafttræden. Med henblik herpå skal de nationale kontaktpunkter i medlemsstater, der har fremsendt prøver, opbevare en kopi af alle fremsendelsesformularer, der er udstedt i mindst de sidste 5 år, jf. artikel 7, stk. 2.

Artikel 8 indeholder afgørelsens ikrafttrædelsesbestemmelse.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 3. maj 2001 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rådsafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat en række ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rådsafgørelse. Europa-Parlamentets ændringsforslag vedrører bl.a. de nationale kontaktpunkter, aftaler om fremsendelse samt fremsendelsesmåden. Herudover bør de nationale kontaktpunkter i de fremsendende medlemsstater med henblik på evaluering efter Europa-Parlamentets opfattelse opbevare en kopi af alle fremsendelsesformularer, der er udstedt i mindst de sidste ti år.

Der er i forslaget til rådsafgørelse taget højde for visse af Europa-Parlamentets ændringsforslag.

4. Høring

Forslaget har været sendt til høring hos:

Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsklubben HK Politiet, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Retskemisk Afdeling (København), Retskemisk Afdeling (Århus) og Retskemisk Afdeling (Odense).

Advokatrådet, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsklubben HK Politiet og Foreningen af politimestre i Danmark har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Retskemisk afdeling (København) har svaret, at forslaget med hensyn til legal forsendelse af narkotikaprøver mellem de respektive EU-lande imødekommer et væsentligt behov. Den endelige procedure må dog tage højde for den praktiske fremgangsmåde, således at den bliver hurtig og smidig.

Rigspolitichefen har svaret, at Rigspolitichefen kan støtte, at der etableres klar hjemmel til at fremsende prøver af beslaglagt narkotika mellem EU-landene, herunder i tilfælde hvor fremsendelsen ikke sker som led i konkret straffesagsbehandling, men til generelle analyseformål. Det anføres tillige, at generel udveksling af narkotikabeslag mellem landene er forbundet med en række praktiske vanskeligheder, herunder af sikkerhedsmæssig karakter, hvorfor fremsendelse af prøver af narkotikabeslag som led i generelle analyseaktiviteter bør begrænses.

Politidirektøren i København har svaret, at forslaget er spændende og forhåbentlig vil kunne give gode resultater.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg. Forslaget til rådsafgørelse er tillige med et grundnotat om forslaget oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 27. februar 2001.

Vedrørende: Trusselsvurdering for så vidt angår terrorisme.

Nyt notat

1. Baggrund

På grundlag af bidrag fra de enkelte medlemslande fremlægges halvårligt en sammenfatning og analyse af trusselsvurderingen for så vidt angår terrorisme.

På det kommende rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 vil formandskabet fremlægge en sammenfatning og analyse af det seneste opdaterede trusselsdokument.

2. Indhold

Trusselsdokumentet indeholder bidrag fra de enkelte medlemslande og opdateres halvårligt.

3. Europa-Parlamentet

Trusselsdokumentet har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring

Der har ikke været foretaget høring i anledning af dokumentet.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Det aktuelle trusselsdokument har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets henstilling med henblik på indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union.

Nyt notat

1. Baggrund

Initiativet til den aktuelle henstilling blev taget af det daværende franske formandskab i oktober måned 2000.

Formålet med indførelsen af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union er at gøre det lettere for medlemsstaternes politi og sikkerhedstjenester at udveksle oplysninger om de relevante tjenesters vurdering af trusselsniveauet, da officielle repræsentanter for medlemsstaterne eller tredjelands rejser stadig hyppigere inden for unionens område.

Forslaget til indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) med henblik på vedtagelse

2. Indhold

Henstillingen lægger op til en øget og forbedret udveksling af oplysninger om vurderingen af terrortruslen mod officielle repræsentanter på besøg i EU's medlemsstater inden for rammerne af den nationale lovgivning på området og uden at etablere nye institutionelle strukturer. Der henstilles anvendt en forenklet og praktisk fælles vurderingsskala, som muliggør hurtig informationsudveksling mellem de nationale myndigheder, og som giver mulighed for at måle terrortruslen på grundlag af en rationel analyse.

Henstillingen vedrører ikke politiets forholdsregler, som henhører under den enkelte medlemsstats ansvarsområde.

Formålet med oplysningerne er udelukkende forebyggelse af terrorisme, og de må ikke videregives til tredjelands eller anvendes i forbindelse med en retssag, uden afsenderstatens samtykke.

3. Europa-Parlamentet

Udkastet til Rådets henstilling har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring

Der har ikke været foretaget høring i anledning af udkastet til Rådets henstilling.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Udkastet til Rådets henstilling har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets resolution om de retshåndhævende myndigheders operationelle behov med henblik på lovlig aflytning af telekommunikation.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Den 17. januar 1995 vedtog Rådet en resolution om lovlig aflytning af telekommunikation. Baggrunden for resolutionen var et ønske om, at der i forbindelse med den teknologiske udvikling på telekommunikationsområdet blev taget højde for de tekniske aspekter med henblik på lovlig aflytning af telekommunikation.

Rådet fremhævede samtidig, at det i forbindelse med lovlig aflytning af telekommunikation skal sikres, at den ret til privatlivets fred for fysiske personer, som hjemles i national ret, overholdes. Rådet fremhævede endvidere, at lovlig aflytning af telekommunikation kan være forbundet med særlige tekniske problemer i betragtning af den teknologiske udvikling. Endelig fremhævede Rådet, at lovlig aflytning af telekommunikation i medlemslandene er et vigtigt middel med henblik på bekæmpelse af alvorlig kriminalitet.

På denne baggrund henstillede Rådet, at medlemslandene tager en række nærmere beskrevne tekniske specifikationer i betragtning på telekommunikationsområdet med henblik på at sikre den tekniske gennemførelse af lovlig aflytning af telekommunikation.

Under forhandlingerne om Rådets resolution om lovlig aflytning af telekommunikation var der enighed om, at man på et senere tidspunkt kunne revidere de tekniske specifikationer i bilaget til resolutionen, hvis der måtte vise sig behov herfor.

På denne baggrund har formandskabet fremsat et udkast til Rådets resolution om de retshåndhævende myndigheders operationelle behov med henblik på lovlig aflytning af telekommunikation.

Resolutionen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Det følger af forslaget til Rådets resolution, at medlemslandene i samarbejde med udbydere af telekommunikation bør sikre, at man i forbindelse med udviklingen og implementeringen af ny teknologi på telekommunikationsområdet tager hensyn til de retshåndhævende myndigheders operationelle behov i forbindelse med lovlig aflytning af telekommunikation.

Et bilag, der er knyttet til forslaget til Rådets resolution, indeholder en præcisering af de retshåndhævende myndigheders operationelle behov i forhold til den teknologiske udvikling på telekommunikationsområdet. Bilaget indeholder tillige en række tekniske specifikationer, der vil skulle supplere det tilsvarende bilag, som er knyttet til Rådets resolution af 17. januar 1995 om lovlig aflytning af telekommunikation.

Bilaget er alene af teknisk karakter og udkastet til Rådets resolution indebærer ikke en ændring af bestemmelserne i Rådets resolution af 17. januar 1995 om lovlig aflytning af telekommunikation.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af forslaget til Rådets resolution.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets henstilling om kontaktpunkter vedrørende bekæmpelse af IT-kriminalitet.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På et møde mellem G8-landenes justits- og indenrigsministre den 9. – 10. december 1997 i Washington D.C., USA, blev det besluttet at etablere et netværk, bestående af kontaktpunkter vedrørende bekæmpelse af IT-kriminalitet. G8-landenes justits- og indenrigsministre vedtog samtidig en handlingsplan for bekæmpelse af IT-kriminalitet, hvor man bl.a. opfordrer lande uden for G8-kredsen til at tilslutte sig netværket. Meningen med netværket er, at lande, der er tilsluttet netværket vil kunne kontakte myndigheder i andre lande med henblik på iværksættelse af efterforskning.

Den 19. marts 1998 vedtog Rådet en fælles holdning, hvor EU's medlemslande blev opfordret til at tilslutte sig netværket.

Otte EU-medlemslande, herunder Danmark, har indtil videre tilsluttet sig netværket. Det bemærkes, at Rigspolitechefen er udpeget som kontaktpunkt i Danmark.

På denne baggrund har formandskabet fremlagt et udkast til Rådets henstilling om kontaktpunkter vedrørende bekæmpelse af IT-kriminalitet.

Henstillingen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

I udkastet til Rådets henstilling opfordres medlemslandene til at tilslutte sig netværket.

Medlemslandene opfordres endvidere til at sikre, at den enhed, der udpeges som kontaktpunkt, er tilgængelig døgnet rundt, og at kontaktpunktet tillige er en specialiseret enhed, der kan beskæftige sig med bekæmpelsen af IT-kriminalitet.

Endelig opfordres medlemslandene til at sikre, at kontaktpunktet har mulighed for at iværksætte operative foranstaltninger. Det fremhæves samtidig, at iværksættelse af operative foranstaltninger alene vil kunne ske i overensstemmelse med national ret.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af udkastet til Rådets henstilling.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets resolution om anvendelse af DNA-teknologi og udveksling af DNA-analyseresultater.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Ved Rådets resolution af 9. juni 1997 om udveksling af DNA-analyseresultater blev medlemslandene opfordret til at oprette DNA-databaser med henblik på at lette efterforskningen af kriminalitet. Det følger endvidere af resolutionen, at medlemslandene bør benytte en fælles standard ved opbygningen af de nationale DNA-databaser og ved lagringen af DNA-analyseresultaterne med henblik på at sikre muligheden for en fremtidig udveksling af lagrede oplysninger.

Endelig følger det af resolutionen, at der vil skulle iværksættes yderligere undersøgelser af behovet og mulighederne for oprettelse af et system for udveksling af DNA-analyseresultater.

Ved lov nr. 434 af 31. maj 2000 om oprettelse af et centralt DNA-profilregister, blev der oprettet et centralt DNA-profilregister i Danmark. Det følger af lovens § 1, stk. 1, at DNA-profilregisteret kan tjene som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af personer. Det følger endvidere af lovens § 5, stk. 1, nr. 2, at der til brug for identifikation af personer kan videregives oplysninger fra registeret til udenlandske domstole samt politi- og anklagemyndigheder til brug for offentlige straffesager, såfremt det i det enkelte tilfælde findes ubetænkeligt.

På baggrund af undersøgelser vedrørende harmonisering af DNA-markører og DNA-teknikker, som er blevet udført af DNA-gruppen under Det Europæiske Net af Retsmedicinske/Kriminaltekniske Institutter (ENFSI), har formandskabet fremsat udkast til Rådets resolution om anvendelse af DNA-teknologi og udveksling af DNA-analyseresultater.

Udkastet til Rådets resolution om anvendelse af DNA-teknologi og udveksling af DNA-analyseresultater forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Resultatet af de undersøgelser, der er foretaget af DNA-gruppen under ENFSI, har vist, at DNA-analyser yder et væsentligt bidrag til efterforskningen af kriminalitet, og at effektiv udveksling af DNA-analyseresultater vil kunne forbedres, hvis medlemslandene opfordres til at anvende de samme DNA-markører.

En DNA-markør er den del af et molekyle, der findes i cellekernerne, og som typisk indeholder forskellige oplysninger om enkeltpersoner. Disse forskelle kommer til udtryk ved rækkefølgen af de kemiske forbindelser – de såkaldte baser. Herudover gælder for en stor del af DNA-materialet, at det også varierer fra menneske til menneske med hensyn til længden af visse DNA-områder. Mere konkret kan det f.eks. betyde, at en bestemt basesammensætning er gentaget et antal gange, men således at dette antal varierer fra menneske til menneske.

Det følger af udkastet til resolution, at medlemslandene i forbindelse med kriminaltekniske DNA-analyser i det mindste bør anvende de DNA-markører, der er nævnt i et bilag til resolutionen.

Det følger endvidere af udkastet til resolution, at medlemslandene, når de udveksler DNA-analyseresultater, bør begrænse disse til kromosomområder uden genetisk ekspresion, dvs. som ikke vides at indeholde oplysninger om særlige arvelige kendetegn.

Endelig følger det af udkastet til resolution, at medlemslandene kan overveje at udveksle DNA-analyseresultater elektronisk.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af udkastet til Rådets resolution om anvendelse af DNA-teknologi og udveksling af DNA-analyseresultater.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes, at DNA-analyser i Danmark allerede opfylder resolutionen.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Europol's årsrapport for 2000.

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

I medfør af Europol-konventionens artikel 28, stk. 10, skal Europol's Styrelsesråd vedtage en rapport vedrørende Europol's aktiviteter i det forudgående år. Ligeledes i medfør af Europol-konventionens artikel 28, stk. 10, skal årsrapporten herefter forelægges for Rådet efter proceduren i afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union.

Europol's årsrapport for 2000 blev godkendt af Europol's Styrelsesråd på et møde den 27. – 28. februar 2001, og årsrapporten forventes forelagt for Rådet til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001.

2. Indhold.

Europol's årsrapport for 2000 indeholder en beskrivelse af de aktiviteter, der fandt sted i Europol-regi i 2000.

Europol's årsrapport for 2000 nævner bl.a. følgende væsentlige aktiviteter:

- Gennemførelsen af regler for Europol's forbindelser med tredjelande.
- Etableringen af støttefunktioner i forhold til medlemslandenes nationale myndigheder.
- Assistance og deltagelse i EU's aktiviteter.
- Forbedring af procedurene for gennemførelse af aktivitetsplaner m.v.

Europol's årsrapport for 2000 indeholder endvidere beskrivelser af konkrete samarbejdsprojekter mellem medlemslandene og Europol.

3. Europa-Parlamentet.

En sammenfatning af Europol's årsrapport for 2000 vil blive sendt til Europa-Parlamentet.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af Europol's årsrapport for 2000.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Europols årsrapport for 2000 har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for Europols årsrapport for 2000.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Europols årsrapport for 2000 har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Europols årsrapport for 2000 har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. – 16. marts 2001. Et aktuelt notat blev oversendt til udvalgene den 1. marts 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om indledning af forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgørelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om aftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgås, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgørelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række tredjelande og internationale organisationer, herunder Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

For så vidt angår udvekslingen af personoplysninger er det i rådsafgørelsen fastsat, at forhandling med tredjelande og eksterne organisationer herom først kan påbegyndes, når Rådet med enstemmighed på grundlag af en rapport fra Europol og efter høring af Styrelsesrådet og Den Fælles Kontrolinstans, har konstateret, at der ikke er hindringer for at påbegynde sådanne forhandlinger.

Det følger af Rådets afgørelse af 12. marts 1999 om regler for videregivelse af personlige oplysninger fra Europol til tredjelande og eksterne organisationer, at Rådet ved vurderingen af, om Europol bør indlede forhandlinger om videregivelse af personlige oplysninger i forhold til et tredjeland eller en ekstern organisation, skal tage lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i det pågældende tredjeland eller den pågældende eksterne organisation i betragtning.

I en rådserklæring, der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af Rådets afgørelse af 27. marts 2000 om indledning af forhandlinger mellem Europol og tredjelande samt eksterne organisationer, opfordres Europol til at udarbejde og forelægge rapporter for Rådet om lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i de tredjelande og eksterne organisationer, der er nævnt i rådsafgørelsen.

På denne baggrund har Europol nu udarbejdet rapporter vedrørende lovgivningen og den administrative praksis i Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz med henblik på, at Rådet kan tage stilling til, om der er noget til hinder for at indlede forhandlinger med Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz vedrørende Europols videregivelse af personoplysninger til disse lande. Rapporterne er tiltrådt af Europols Styrelsesråd og af Den Fælles Kontrolinstans.

Rapporterne forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på Rådets vedtagelse af en afgørelse om indledning af forhandlinger om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz.

Det bemærkes, at Rådet tidligere har truffet tilsvarende afgørelse for så vidt angår, Interpol, Norge, Island, Polen og Ungarn.

2. Indhold.

Rapporterne indeholder en beskrivelse af de for Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz relevante regler vedrørende databeskyttelse, ligesom de nævnte landes administrative praksis er beskrevet. Endvidere sammenholdes de pågældende landes nationale regler og praksis med de databeskyttelsesprincipper, der gælder for Europols virksomhed.

Det konkluderes, at nationale regler og administrativ praksis i Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz er af en sådan karakter, at Rådet anbefales at træffe afgørelse om, at forhandling om videregivelse af personoplysninger fra Europol til disse lande kan påbegyndes.

Samtidig understreges det, at en aftale mellem Europol og Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz om videregivelse af personoplysninger fra Europol til disse lande må indeholde passende sikkerhedsforanstaltninger vedrørende brugen af disse data. Det er især vigtigt, at det af aftalen klart fremgår, at oplysninger ikke kan videregives til tredjelande.

Det følger af Europol-konventionen, at hvis Europol har modtaget personoplysninger fra et medlemsland, må Europol kun videregive oplysningerne til tredjelande som Tjekkiet, Estland, Slovenien eller Schweiz, hvis det pågældende medlemsland giver sit samtykke hertil.

Rapporterne har som nævnt været forelagt for Den Fælles Kontrolinstans, der er nedsat i henhold til Europol-konventionen, og hvor Datatilsynet er repræsenteret. Den Fælles Kontrolinstans har i den forbindelse tiltrådt, at der ikke er noget til hinder for, at forhandling om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Tjekkiet, Estland, Slovenien og Schweiz kan påbegyndes.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporterne har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af rapporterne.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets afgørelse om indgåelse af samarbejdsaftaler mellem Europol og Interpol, Norge og Island.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgørelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om aftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgås, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgørelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række tredjelande og internationale organisationer.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

For så vidt angår udvekslingen af personoplysninger er det i rådsafgørelsen fastsat, at forhandling med tredjelande og eksterne organisationer herom først kan påbegyndes, når Rådet med enstemmighed på grundlag af en rapport fra Europol og efter høring af Styrelsesrådet og Den Fælles Kontrolinstans, har konstateret, at der ikke er hindringer for at påbegynde sådanne forhandlinger.

Det følger af Rådets afgørelse af 12. marts 1999 om regler for videregivelse af personlige oplysninger fra Europol til tredjelande og eksterne organisationer, at Rådet ved vurderingen af, om Europol bør indlede forhandlinger om videregivelse af personlige oplysninger i forhold til et tredjeland eller en ekstern organisation, skal tage lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i det pågældende tredjeland eller den pågældende eksterne organisation i betragtning.

I en rådserklæring, der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af Rådets afgørelse af 27. marts 2000 om indledning af forhandlinger mellem Europol og tredjelande samt eksterne organisationer, opfordres Europol til at udarbejde og forelægge rapporter for Rådet om lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i de tredjelande og eksterne organisationer, der er nævnt i rådsafgørelsen.

På baggrund af rapporterne om databeskyttelsesniveauet ved Interpol samt i Norge og Island, som var tiltrådt af Europols Styrelsesråd og Den Fælles Kontrolinstans, bemyndigede Rådet den 28. september 2000 Europols direktør til at indlede forhandlinger med Interpol, ligesom Rådet den 15. marts 2001 bemyndigede Europols direktør til at indlede forhandlinger med Norge og Island.

Der er nu udarbejdet udkast til samarbejdsaftaler mellem Europol og Interpol, Norge og Island.

Udkastene til samarbejdsaftaler forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på Rådets godkendelse.

2. Indhold.

Det fremgår bl.a. af aftaleudkastene, at der vil kunne udveksles forbindelsesofficerer mellem Europol og Interpol, Norge og Island.

Aftaleudkastene indeholder endvidere bestemmelser om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Interpol, Norge og Island, ligesom aftaleudkastene behandler spørgsmålet om sikkerhedsforanstaltninger vedrørende brugen af disse data.

Reglerne i aftaleudkastene om videregivelse af personoplysninger bygger på reglerne i Europolkonventionen samt Rådets ovennævnte afgørelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999.

Det følger i øvrigt af Europol-konventionen, at hvis Europol har modtaget oplysninger fra et medlemsland, må Europol kun videregive oplysningerne til Interpol, Norge eller Island, hvis det pågældende medlemsland giver samtykke hertil.

Aftaleudkastene indeholder tillige bestemmelser om Europols modtagelse af oplysninger fra Interpol, Norge og Island. Bestemmelserne bygger på Rådets afgørelse af 3. november 1998 om fastsættelse af regler for Europols modtagelse af oplysninger fra tredjepart.

Endelig indeholder aftaleudkastene bestemmelser om sletning af oplysninger m.v., ligesom aftaleudkastene indeholder bestemmelser om opsigelse og ikrafttræden.

Aftaleudkastene har været forelagt for Den Fælles Kontrolinstans, der er nedsat i henhold til Europol-konventionen, og hvor Datatilsynet er repræsenteret.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastene til samarbejdsaftaler har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af aftaleudkastene.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastene til samarbejdsaftaler har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Sagen vedrørende Rådets afgørelse om bemyndigelse af Europols direktør til at indlede forhandlinger med Interpol om videregivelse af personoplysninger blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. september 2000. Et aktuelt notat blev oversendt til udvalgene den 14. september 2000.

Sagen vedrørende Rådets afgørelse om bemyndigelse af Europols direktør til at indlede forhandlinger med Norge og Island om videregivelse af personoplysninger blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. – 16. marts 2001. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt til udvalgene den 1. marts 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om tilpasning af vederlag og tillæg for Europols ansatte.

Nyt notat

1. Baggrund.

I medfør af artikel 30, stk. 3, i Europol-konventionen fastlægges de nærmere enkeltheder vedrørende Europols personale i en vedtægt, som vedtages af Rådet med enstemmighed efter udtalelse fra Europols Styrelsesråd og efter proceduren i afsnit VI Traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Vedtægten for Europols personale blev vedtaget ved Rådets retsakt af 3. december 1998 og er offentliggjort i EF-tidende den 30. januar 1999. Vedtægten trådte i kraft den 1. januar 2000.

Bestemmelserne vedrørende Europol-ansattes vederlag og tillæg fremgår af kapitlerne 5 og 6 samt bilagene 3 og 5 i vedtægten for Europols personale.

I medfør af artikel 44 i vedtægten for Europols personale undersøger Europols Styrelsesråd hvert år lønningsniveauet for Europols ansatte. Europols Styrelsesråd undersøger i den forbindelse, om en tilpasning af vederlagene er rimelig på baggrund af ændringer af leveomkostningerne. Der skal desuden tages særligt hensyn til eventuelle ændringer af lønningerne for offentligt ansatte i medlemslandene samt behovet for nyansættelser i Europol.

Som forudset i artikel 44 i vedtægten for Europols personale blev Europol-ansattes vederlag og tillæg ved Rådets afgørelse af 3. december 1999 forhøjet med 8,5% for perioden mellem den dato, hvor de oprindelige vederlag blev fastlagt, og den 1. juli 1999, ligesom vederlagene og tillæggene ved Rådets afgørelse af 15. marts 2001 blev forhøjet med 3,7% for perioden 1. juli 1999 – 1. juli 2000.

På baggrund af en undersøgelse af Europol-ansattes vederlag og tillæg, som er foretaget af Europols Styrelsesråd, har Europols Styrelsesråd besluttet at indstille til Rådet, at vederlag og visse tillæg i Europol forhøjes med 2,5% for perioden 1. juli 2000 – 1. juli 2001.

Som forudset i artikel 44 i vedtægten for Europols personale har Europols Styrelsesråd ved undersøgelsen bl.a. taget højde for ændringer af leveomkostningerne og ændringer af lønningerne for offentligt ansatte i medlemslandene. Endelig er der foretaget en sammenligning i forhold til niveauet i andre EU-institutioner og -organer.

Under henvisning hertil har det svenske formandskab fremlagt et udkast til Rådets afgørelse om ændring af vedtægten for Europol's personale med henblik på en justering af Europol-ansattes vederlag og tillæg.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 44 i vedtægten for Europol's personale, hvorefter Rådet efter proceduren i afsnit VI i TEU på forslag af Europol's Styrelsesråd træffer afgørelse om tilpasning af Europol-ansattes vederlag og tillæg.

Forslaget forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Nationale eksperter har gennemført undersøgelsen af Europol-ansattes vederlag og tillæg. På baggrund af undersøgelsen, der omfatter en sammenligning med andre EU-institutioner og -organer samt en vurdering af leveomkostningerne, har eksperterne indstillet til Europol's Styrelsesråd, at vederlag og tillæg for Europol's ansatte forhøjes med 2,5% for perioden 1. juli 2000 – 1. juli 2001. Europol's Styrelsesråd har tilsluttet sig eksperternes vurdering og i lyset heraf besluttet at indstille til Rådet, at vederlag og tillæg for Europol's ansatte forhøjes med 2,5% for den nævnte periode.

Baggrunden for den foreslåede regulering er, at leveomkostningerne i perioden er steget med 2,8%, og at købekraften for så vidt angår lønninger for offentligt ansatte i EU-landene i gennemsnit er faldet med 0,3% i samme periode.

Forslaget vil indebære en ændring af bestemmelserne vedrørende Europol-ansattes vederlag og tillæg i vedtægten for Europol's personale med henblik på at gennemføre den nævnte stigning på 2,5 % for perioden 1. juli 2000 – 1. juli 2001. Ændringerne omfatter artikel 45, artikel 59 og artikel 60 om henholdsvis grundløn, arbejdsløshedsunderstøttelse og fødselsydelse samt bestemmelserne i vedtægtens bilag 5 vedrørende fritidstillæg, udlandstillæg, huslejetillæg og godtgørelse af hjemrejseudgifter.

Udgifterne i forbindelse med den foreslåede tilpasning af Europol-ansattes vederlag og tillæg vil blive afholdt over Europol's budget for 2001, der blev vedtaget af Rådet den 19. juni 2000.

Under forhandlingerne om vedtægten for Europol's personale i 1996 – 1997 var det opfattelsen, at det i vedtægten fastsatte niveau for de Europol-ansattes vederlag og tillæg var 15 – 20% lavere end niveauet for ansatte i EU's institutioner og organer.

Den foreslåede tilpasning af Europol-ansattes vederlag og tillæg vil indebære, at vederlags- og tillægsniveauet i Europol fortsat er betydeligt lavere (ca. 25%) end niveauet for ansatte i EU's institutioner og organer.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget er forelagt for Europa-Parlamentet, der imidlertid endnu ikke har afgivet udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af forslag til Rådets afgørelse om tilpasning af vederlag og tillæg for Europols ansatte.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Den foreslåede tilpasning af vederlag og tillæg for Europols ansatte har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Udgifterne til Europols aktiviteter afholdes af medlemslandene i fællesskab på grundlag af en BNI-baseret fordelingsnøgle. Danmarks andel udgør 1,99% af det samlede budget. Danmarks samlede bidrag til Europols budget for 2001 udgør 594.996 euro, svarende til ca. 4.424.400 kr., der afholdes inden for rammerne af den flerårige aftale om politiets bevillinger.

Udgifterne i forbindelse med forslaget afholdes inden for rammerne af Europols budget for 2001, og forslaget har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Sagen vedrørende Rådets afgørelse om tilpasning af Europol-ansattes vederlag og tillæg for perioden mellem den dato, hvor de oprindelige vederlag blev fastlagt, og den 1. juli 1999, blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 3. december 1999. Aktuelt notat om sagen blev oversendt til udvalgene den 18. november 1999.

Sagen vedrørende Rådets afgørelse om tilpasning af Europol-ansattes vederlag og tillæg for perioden 1. juli 1999 – 1. juli 2000 blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. – 16. marts 2001. Aktuelt notat om sagen blev oversendt til udvalgene den 1. marts 2001.

Vedrørende: Europols budget for 2002.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I medfør af Europol-konventionens artikel 35 skal Rådet vedtage Europols budget senest den 30. juni året før regnskabsårets påbegyndelse.

Udkastet til Europols budget for 2002 blev godkendt på et møde i Europols Styrelsesråd den 18. – 19. april 2001.

Det forventes, at udkastet vil blive forelagt Rådet til vedtagelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001.

2. Indhold.

I udkastet til Europols budget for 2002 er der lagt op til en forøgelse af budgettet i forhold til budgettet for 2001. Dette skal ses i lyset af den gradvise forøgelse af Europols aktiviteter, siden Europol påbegyndte sit virke den 1. juli 1999.

Den gradvise forøgelse af Europols aktiviteter er forudset i den strategiske plan for Europol i 2001 – 2005 samt i Europols finansplan for 2001 – 2005. I Europols finansplan for 2001 – 2005 var der således oprindeligt lagt op til en budgetforøgelse i 2002 på 31% i forhold til budgettet for 2001.

Den strategiske plan og den flerårige finansplan udarbejdes til brug for vedtagelsen af de årlige budgetter. Desuden vedtog Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 1998 en erklæring i tilknytning til vedtagelsen af budgettet for 1999, hvori det forudses, at en betydelig forøgelse af Europols personale og aktiviteter i de følgende år vil være nødvendig.

Udkastet til budget for 2002 er på 48.504.000 euro. Udkastet medfører en stigning i Europols budget på 37% i forhold til budgettet for 2001. Siden udarbejdelsen af Europols finansplan for 2001 – 2005 er udgifterne til Europols informationssystem imidlertid blevet forøget i forhold til det oprindeligt forudsete, således at Europols informationssystem vil kunne tages i brug den 1. januar 2002 i forbindelse med indførelsen af euroen. Dette skyldes bl.a., at Europols mandat ved Rådets afgørelse af 29. april 1999 blev udvidet til at omfatte bekæmpelse af falskmøntneri, og at Europol som følge heraf – og senest den 1. januar 2002, hvor euroen introduceres – bør være i stand til at beskæftige sig med bekæmpelse af falskmøntneri, herunder i forhold til af euroen.

I budgettet for 2002 er der taget højde for de yderligere udgifter i forbindelse med udviklingen af Europols informationssystem.

Danmarks bidrag til Europols budget for 2002 vil udgøre 835.014 euro, svarende til ca. 6.233.129 kr.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til Europols budget for 2002 har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af udkastet til Europols budget for 2002.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for udkastet til Europols budget for 2002.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Danmarks bidrag til Europols budget for 2002 vil kunne afholdes af Rigspolitichefen inden for de bevillingsmæssige rammer.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Europols arbejdsprogram for 2002.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I medfør af Europol-konventionens artikel 28, stk. 10, vedtager Europols Styrelsesråd hvert år en plan over Europols fremtidige aktiviteter. Det følger endvidere af Europol-konventionens artikel 28, stk. 10, at arbejdsprogrammet forelægges for Rådet efter proceduren i afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Udkastet til Europols arbejdsprogram for 2002 har været behandlet på et møde i Europols Styrelsesråd den 18. - 19. april 2001.

Det forventes, at Europols arbejdsprogram for 2001 vil blive forelagt for Rådet til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. - 29. maj 2001.

2. Indhold.

Europols arbejdsprogram for 2002 er udarbejdet på grundlag af Europol-konventionens bestemmelser om Europols kompetence, udkastet til Europols budget for 2002, og den flerårige strategiske plan for Europol, der udarbejdes til brug for vedtagelsen de årlige budgetter.

Arbejdsprogrammet er begrænset til projekter og aktiviteter, der er udpeget af Europols medlemslande som prioriteter for Europols arbejde, herunder især en styrkelse af Europols operationelle støttefunktion i forhold til medlemslandene.

3. Europa-Parlamentet.

Europols arbejdsprogram for 2002 har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af Europols arbejdsprogram for 2002.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for Europols arbejdsprogram for 2002.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Europols arbejdsprogram for 2002 har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets konklusioner om Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I Rådets forordning nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen fastsættes det, at eurosedler og euromønter skal sættes i omløb fra den 1. januar 2002, og at de deltagende medlemslande skal sikre, at der findes passende sanktioner mod efterligning og forfalskning af eurosedler og euromønter.

I handlingsplanen for bekæmpelse af organiseret kriminalitet, vedtaget af Rådet den 28. april 1997, henstilles det, at Kommissionen undersøger behovet for fælles foranstaltninger med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Beskyttelsen af euroen er endvidere behandlet i Kommissionens meddelelse af 31. juli 1998 til Rådet, Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank med titlen "Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri" samt i Den Europæiske Centralbanks henstilling af 7. juli 1998 om eurosedlers og euromønters retlige beskyttelse.

Den 28. maj 1999 vedtog Rådet en resolution om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen, ligesom Rådet den 29. maj 2000 vedtog en rammeafgørelse om styrkelse af strafferetlig og anden beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

I en rådserklæring i tilknytning til rammeafgørelsen er det anført, at der snarest bør foretages en gennemgang af yderligere initiativer med henblik på eventuelt at udarbejde et supplerende instrument.

Den 28. juli 2000 fremsatte Kommissionen forslag til Rådets forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forslaget, der behandles i økonomi- og finansministrenes regi, indeholder bl.a. bestemmelser om finansielle institutters ansvar, behandling af tekniske, operationelle og strategiske oplysninger samt bestemmelser om samarbejde og bistand i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen m.v.

Med henblik på at supplere forordningsforslaget har det tidligere franske formandskab fremlagt et udkast til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Det tidligere franske formandskab har som supplement til forslaget til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri tillige fremsat forslag til Rådets konklusioner vedrørende Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen.

Udkastet til Rådets konklusioner vedrørende Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. - 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Det følger af udkastet til konklusioner, at Europol bør stille sine ressourcer til rådighed for at sikre en effektiv udveksling af oplysninger mellem medlemslandene med henblik på bekæmpelse af forfalskning af euroen. Europol opfordres endvidere til at videregive relevante oplysninger til medlemslandene, Den Europæiske Centralbank og Kommissionen med henblik på strategisk analyse i forbindelse med beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Det er endvidere forudset i udkastet til konklusioner, at Europol efter **anmodning** eller på eget initiativ skal yde medlemslandene den nødvendige assistance i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af forfalskning af euroen.

Endelig er det forudset i udkastet til konklusioner, at Europol i øvrigt skal samarbejde med Den Europæiske Centralbank og Kommissionen om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Europols modtagelse og videregivelse af oplysningerne om forfalskning af euroen sker i overensstemmelse med bestemmelserne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af udkastet til Rådets konklusioner vedrørende Europols rolle i forbindelse med beskyttelse af euroen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I Rådets forordning nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen fastsættes det, at eurosedler og euromønter skal sættes i omløb fra den 1. januar 2002, og at de deltagende medlemslande skal sikre, at der findes passende sanktioner mod efterligning og forfalskning af eurosedler og euromønter.

I handlingsplanen for bekæmpelse af organiseret kriminalitet, vedtaget af Rådet den 28. april 1997, henstilles det, at Kommissionen undersøger behovet for fælles foranstaltninger med henblik på beskyttelse af euroen mod falskmøntneri.

Beskyttelsen af euroen er endvidere behandlet i Kommissionens meddelelse af 31. juli 1998 til Rådet, Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank med titlen "Beskyttelse af euroen mod falskmøntneri" samt i Den Europæiske Centralbanks henstilling af 7. juli 1998 om eurosedlers og euromønters retlige beskyttelse.

Den 28. maj 1999 vedtog Rådet en resolution om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen, ligesom Rådet den 29. maj 2000 vedtog en rammeafgørelse om styrkelse af strafferetlig og anden beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

I en rådserklæring i tilknytning til rammeafgørelsen er det anført, at der snarest bør foretages en gennemgang af yderligere initiativer med henblik på eventuelt at udarbejde et supplerende instrument.

Den 28. juli 2000 fremsatte Kommissionen et forslag til Rådets forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Forslaget, der behandles i økonomi- og finansministrenes regi, indeholder bl.a. bestemmelser om finansielle institutters ansvar, behandling af tekniske, operationelle og strategiske oplysninger samt bestemmelser om samarbejde og bistand i forbindelse med bekæmpelse af forfalskning af euroen m.v.

Med henblik på at supplere forordningsforslaget har det tidligere franske formandskab fremlagt et udkast til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri. Retsgrundlaget for forslaget er artikel 34, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 forventes Rådet at behandle forslaget til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri med henblik på at opnå politisk enighed herom.

Rådet forventes endvidere at få lejlighed til at drøfte, hvorvidt der bør vedtages en supplerende rammeafgørelse om styrkelse af den strafferetlige beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

2. Indhold.

Forslaget indeholder bestemmelser om undersøgelse af mønter og sedler, videresendelse af resultatet af denne undersøgelse, underretningspligt og gentagelsestilfælde.

I forslagets artikel 1, stk. 1, defineres falske sedler og mønter i overensstemmelse med artikel 2 i forslaget til Rådets forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, som blev fremsat af Kommissionen den 28. juli 2000.

Falskmøntneri og forfalskning defineres i artikel 1, stk. 2, som de handlinger, der er beskrevet i artikel 3 – 5 i Rådets rammeafgørelse af 29. maj 2000 om styrkelse af strafferetlig og anden beskyttelse mod falskmøntneri i forbindelse med indførelsen af euroen.

Kompetente myndigheder i medlemslandene defineres i artikel 1, stk. 3, som de myndigheder, der er udpeget af medlemslandene med henblik på indsamling af oplysninger om forfalskning eller falskmøntneri af euroen.

Af artikel 2, litra a, fremgår det, at den centrale myndighed, der skal udpeges i medfør af artikel 4, stk. 1, i forslaget til Rådets forordning om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri, som blev fremsat af Kommissionen den 28. juli 2000, skal foretage de nødvendige sagkyndige undersøgelser af sedler, der formodes at være falske. Det fremgår endvidere af artikel 2, litra b, at den centrale myndighed, der skal udpeges i medfør af forordningens artikel 5, stk. 1, skal foretage de nødvendige sagkyndige undersøgelser af mønter, der formodes at være falske.

I henhold til artikel 3 skal medlemslandene sikre, at Europol i overensstemmelse med bestemmelserne i Europol-konventionen underrettes om resultaterne af de undersøgelser, der udføres i medfør af artikel 2.

Efter artikel 4, stk. 1, skal medlemslandene sikre, at det centrale kontor, som er udpeget i medfør af artikel 12 i Geneve-konventionen af 20. april 1929 om bekæmpelse af falskmøntneri, i over-

ensstemmelse med bestemmelserne i Europol-konventionen meddeler Europol relevante oplysninger om strafferetlig efterforskning vedrørende forfalskning af euroen.

Det følger af artikel 4, stk. 2, at den midlertidige Eurojust-enhed, og senere Eurojust, yder medlemslandene den nødvendige bistand med henblik på retsforfølgningen i sager vedrørende forfalskning af euroen.

I henhold til artikel 5 skal medlemslandene tillægge straffedomme vedrørende forfalskning af betalingsmidler afsagt i et andet medlemsland gentagelsesvirkning på de betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning.

Forslaget indeholder herudover bestemmelser om ikrafttræden og offentliggørelse i EF-tidende.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget er forelagt for Europa-Parlamentet, der imidlertid endnu ikke har afgivet udtalelse. Forslaget er under forhandlingerne ændret på en række punkter, og det vil efter omstændighederne kunne vise sig nødvendigt at forelægge sagen på ny for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Forslaget til Rådets afgørelse om beskyttelse af euroen mod falskmøntneri er sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Nationalbanken, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Økonomiministeriet og Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

Der er endnu ikke modtaget høringssvar.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes, at retten i henhold til straffelovens § 81, stk. 2, kan tillægge straffedomme afsagt uden for den danske stat samme gentagelsesvirkning som de her i landet afsagte domme. Forslagets artikel 5 om gentagelsesvirkning ses således ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det bemærkes endvidere, at Rigspolitichefen er udpeget som centralt kontor i medfør af artikel 12 i Geneve-konventionen af 20. april 1929 om bekæmpelse af falskmøntneri.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Forslaget tillige med et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 17. april 2001 og til Folketingets Europaudvalg den 19. april 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om oprettelse af et europæisk kriminalpræventivt netværk.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

På Det Europæiske Råds møde i Tampere i oktober måned 1999 blev det besluttet, at medlemslandene skal styrke den fælles indsats i forbindelse med forebyggelse af kriminalitet.

De relevante dele af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere har følgende ordlyd (pkt. 41 og 42):

”Det Europæiske Råd opfordrer til, at kriminalpræventive aspekter integreres i foranstaltningerne til bekæmpelse af kriminalitet, samt til en yderligere udbygelse af nationale kriminalpræventive programmer. Der bør udvikles og identificeres fælles prioriteter for kriminalitetsforebyggelse i EU's eksterne og interne politik, og der bør tages hensyn hertil, når der udarbejdes nye regler.

Der bør i højere grad ske udveksling af oplysninger om bedste praksis, netværket af kompetente nationale kriminalpræventive myndigheder bør udbygges, og samarbejdet mellem nationale kriminalpræventive organisationer styrkes, og det bør undersøges, om der er basis for et fællesskabsfinansieret program med henblik herpå. De første prioriteter for dette samarbejde kan være ungdoms- og bykriminalitet samt narkotikarelateret kriminalitet.”

På den baggrund er der nu udarbejdet et forslag til rådsafgørelse om oprettelse af et kriminalpræventivt netværk.

Forslaget til rådsafgørelse om oprettelse af et europæisk kriminalpræventivt netværk forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. - 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Retsgrundlaget for forslaget til rådsafgørelse er artiklerne 30, 31 og 34, stk. 2, litra c, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Forslaget til rådsafgørelse fastlægger rammerne for oprettelsen af et europæisk kriminalpræventivt netværk.

Artikel 1 indebærer, at der etableres et netværk, som benævnes "Det Europæiske Kriminalpræventive Netværk". Netværket bistås af et sekretariat. Det præciseres, at kriminalitetsforebyggelse omfatter alle foranstaltninger, der kan nedbringe kriminalitet enten gennem direkte at afskrække kriminelle aktiviteter eller gennem foranstaltninger med henblik på at nedbringe mulighederne for at begå kriminalitet og årsagerne til, at kriminalitet bliver begået. Foranstaltninger med henblik på at styrke befolkningens sikkerhed og følelse af tryghed er ligeledes omfattet.

I artikel 2 bestemmes det, at netværket skal bestå af kontaktpunkter, der udpeges af medlemslandene. Hvert medlemsland kan højst udpege 3 kontaktpunkter, hvoraf mindst et kontaktpunkt skal repræsentere de kompetente nationale myndigheder. Ekspertes fra den akademiske verden samt eventuelt andre aktører kan ligeledes udpeges som kontaktpunkter. Medlemslandene skal under alle omstændigheder sørge for at forskere og andre eksperter fra den akademiske verden, NGO'er, lokale myndigheder og den private sektor bliver involveret i netværkets arbejde gennem de udpegede kontaktpunkter. Kommissionen udpeger ligeledes et kontaktpunkt og Europol og Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EONN) tilknyttes netværkets arbejde.

Det fastlægges endvidere, at medlemslandene skal sørge for, at kontaktpunkterne behersker i hvert fald to officielle EU-sprog.

Ifølge artikel 3 skal netværket bidrage til udviklingen af initiativer med henblik på kriminalitetsforebyggelse på EU-plan samt støtte arbejdet såvel nationalt som lokalt. Netværket vil indledningsvis skulle fokusere på ungdoms- og bykriminalitet samt narkotikakriminalitet.

Netværket skal især:

- Lette samarbejdet, herunder informations- og erfaringsudveksling mellem medlemslandene, mellem nationale organer samt mellem medlemslandene og Kommissionen, Rådssekretariatet og andre kriminalitetsforebyggende netværk.
- Indsamle og analysere oplysninger om igangværende kriminalitetsforebyggende arbejde, evaluere dette arbejde, analysere kriminalpræventiv praksis og oplysninger om kriminalitet og kriminalitetstendenser med henblik på fremtidige beslutninger samt bidrage til besvarelser af spørgeskemaer om forskellige aspekter af kriminalitet og kriminalitetsforebyggelse.
- Bidrage til fastlæggelsen af vigtige emner for forskning, uddannelse og andre projekter inden for det kriminalitetsforebyggende arbejde.
- Planlægge konferencer, seminarer, møder og andre aktiviteter vedrørende kriminalitetsforebyggelse.
- Udvikle samarbejdet med kandidatlandene, tredjelande samt internationale organisationer.
- Efter anmodning rådgive Rådet og Kommissionen om kriminalitetsforebyggelse.

- Aflægge årlige rapporter til Rådet om netværkets aktiviteter og prioriteter for det kommende år. Rapporten skal ligeledes overgives til Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 4 skal netværket anlægge en tværfaglig vinkel. Netværket skal i denne forbindelse have tæt kontakt til nationale kriminalitetsforebyggende institutioner, forskningsinstitutioner og NGO'er i medlemslandene.

Netværket offentliggør de årlige rapporter og anden relevant information via Internettet, ligesom netværket i øvrigt skal bidrage til udbredelsen af fællesskabsfinansierede projekter.

Det fremgår af artikel 5, at netværket skal mødes en gang halvårligt på formandskabets foranledning. I tilknytning til netværkets møder skal de repræsentanter (højst én per medlemsland), der er udpeget som repræsentant for de kompetente nationale myndigheder, mødes for at fastlægge prioriteter for arbejdet, særlige aktiviteter, netværkets årsprogram og årsrapport, strukturen for netværkets hjemmeside og reglerne for tildeling af den europæiske pris for kriminalitetsforebyggelse. Formandskabet følger formandskabet i Den Europæiske Union. De nationale repræsentanter træffer afgørelse med enstemmighed.

Det fremgår endvidere, at sekretariatsopgaverne varetages af Kommissionen, og at udgifterne til etableringen af netværket afholdes over Den Europæiske Unions budget. Sekretariatet skal udarbejde udkast til netværkets arbejdsprogram og årlige aktivitetsrapport, ligesom sekretariatet skal støtte netværket i dets daglige aktiviteter. Sekretariatet skal desuden drive netværkets hjemmeside og bistå netværket vedrørende uddelingen af den europæiske pris for kriminalitetsforebyggelse.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 14. marts 2001 afgivet udtalelse om forslaget til rådsafgørelse.

Europa-Parlamentets udtalelse indeholder en række ændringsforslag, der i det væsentlige er medtaget i det endelige forslag til rådsafgørelse. Dog er et forslag om årlig uddeling af europæiske kriminalpræventive priser samt et forslag om, at netværket særligt skal beskæftige sig med organiseret kriminalitet, ikke medtaget.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring.

Forslaget til rådsafgørelse tillige med et grundnotat herom er den 16. februar 2001 sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Skatteministeriet, By- og Boligministeriet, Socialministeriet, Det Kriminalpræventive Råd, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Københavns Universitet, Århus Universitet og Forvaltningshøjskolen.

Advokatrådet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Det Kriminalpræventive Råd, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og Datatilsynet har meddelt, at forslaget til rådsafgørelse ikke giver anledning til bemærkninger.

Politidirektøren i København har meddelt, at oprettelsen af et europæisk kriminalpræventivt netværk forventes at ville skabe gode muligheder for at udveksle erfaringer og dermed påvirke udvikling af nye metoder inden for kriminalitetsforebyggelse i positiv retning.

Politiforbundet i Danmark har meddelt, at forbundet for så vidt angår udpegningen af kontaktpunkter finder det af stor betydning, at der udover den beskrevne akademiske ekspertise og NGO-aktører, udpeges et medlem med tæt tilknytning til og indsigt i praktisk kriminalpræventivt arbejde, som det kendes i Danmark. Politiforbundet har endvidere meddelt, at det er vigtigt, at der knyttes bånd mellem den teoretiske og praktiske udøvelse og forvaltning af kriminalpræventivt arbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget til rådsafgørelse ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes, at udgifterne i forbindelse med netværket vil blive afholdt over Fællesskabets budget.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Forslaget til rådsafgørelse har været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet den 30. november - 1. december 2000. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt den 16. november 2000.

Forslaget til rådsafgørelse tillige med et grundnotat herom blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 27. februar 2001 og til Folketingets Europaudvalg den 2. marts 2001.

Forslaget til rådsafgørelse har endvidere været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. - 16. marts 2001. Et revideret aktuelt notat om sagen blev oversendt den 1. marts 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om indførelse af et tilskyndelses-, udvekslings-, uddannelses- og samarbejdsprogram vedrørende forebyggelse af kriminalitet (Hippokrates).

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 anføres det, at medlemslandene skal styrke den fælles indsats med henblik på kriminalitetsforebyggelse, og at der gennemføres et finansieringsprogram for kriminalitetsforebyggelse.

Kommissionen har på den baggrund ved meddelelse af 6. december 2000 fremsat et forslag til rådsafgørelse om indførelse af et tilskyndelses-, udvekslings-, uddannelses- og samarbejdsprogram vedrørende forebyggelse af kriminalitet (Hippokrates) (Com (2000) 786 final).

Forslaget til rådsafgørelse om indførelse af et tilskyndelses-, udvekslings-, uddannelses- og samarbejdsprogram vedrørende forebyggelse af kriminalitet (Hippokrates) forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. - 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse. Det bemærkes, at der på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. - 16. marts 2001 blev opnået politisk enighed om dele af forslaget.

2. Indhold.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 30, 31 og 34, stk. 2, litra c, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Forslaget er stort set identisk med de forslag, som Kommissionen har fremsat med henblik på anden fase af Grotius-programmets generelle og strafferetlige del, Oisin-programmet og Stop-programmet. *Der henvises i den forbindelse til det særskilte notat om disse forslag.*

Hippokrates-programmet indføres for perioden 1. januar 2001 - 31. december 2002, hvorefter det kan forlænges.

Målsætningerne for programmet er at styrke samarbejdet mellem alle offentlige og private organer, der beskæftiger sig med kriminalitetsforebyggelse, og programmet vil få en samlet finansieringsramme på 2 mio. Euro.

Der vil især kunne ydes støtte til afholdelse af ekspertmøder og seminarer, uddannelse, gennemførelse af undersøgelser og forskning, udveksling og praktikophold, samt udveksling af de resultater, der opnås i forbindelse med programmet.

Det tilskud, der ydes over Fællesskabets budget, må ikke overstige 70 % af de samlede projektkomkostninger. *Specifikke aktioner af særlig interesse i henhold til programmets prioriteter eller for samarbejdet med ansøgerlandene kan dog finansieres 100 % inden for et loft på 10 % af det årlige rammebeløb, der er afsat til denne kategori, mens supplerende foranstaltninger, f.eks. seminarer, ekspertmøder eller andre initiativer med henblik på videreformidling af oplysninger indsamlet i forbindelse med programmet, kan finansieres 100 % inden for et loft på 5 % af det årlige rammebeløb, der er afsat til denne kategori.*

For at kunne modtage samfinansiering skal projekterne omfatte mindst tre medlemslande eller to medlemslande og et ansøgerland.

Kommissionen vil være ansvarlig for gennemførelsen af programmet og skal på denne baggrund fastsætte nærmere regler herfor, herunder kriterier for hvilke projekter der kan ydes finansiell støtte til. I forbindelse med gennemførelsen af programmet skal Kommissionen endvidere hvert år udarbejde et årsprogram, der omfatter de specifikke målsætninger og prioriteter samt fordelingen af de disponible bevillinger mellem aktivitetsområderne i forbindelse med gennemførelsen af programmet. Desuden skal Kommissionen hvert år foretage en evaluering af de projekter, der blev gennemført under det foregående årsprogram, ligesom Kommissionen løbende skal aflægge rapporter til Europa-Parlamentet om gennemførelsen af Hippokrates-programmet.

Der vil blive nedsat et rådgivende udvalg for finansieringsprogrammet bestående af repræsentanter for medlemslandene og Kommissionen, der skal bistå Kommissionen. Kommissionens forslag til årsprogram og Kommissionens indstillinger i anledning af konkrete ansøgninger om støtte til projekter skal forelægges for udvalget til udtalelse. Kommissionen kan vedtage årsprogrammet, medmindre et kvalificeret flertal i udvalget er imod. For så vidt angår de konkrete ansøgninger om støtte til projekter skal Kommissionen tage størst mulig hensyn til udvalgets udtalelser.

Herudover indebærer forslaget, at bl.a. ansøgerlandene vil kunne deltage i projekter under finansieringsprogrammerne.

Forslaget indeholder herudover bestemmelser om ikrafttrædelse og offentliggørelse i EF-tidende.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 5. april 2001 afgivet udtalelse om forslaget til rådsafgørelse.

I udtalelsen støtter Europa-Parlamentet forslaget, idet Europa-Parlamentet samtidig har foreslået, at Kommissionen pålægges inden udgangen af 2001 at præsentere et forslag til en fælles ramme for de fire finansieringsprogrammer (Grotius, Oisin, Stop og Hippokrates). Forslaget er blevet imødekommet i form af et udkast til en rådserklæring i tilknytning til rådsafgørelsen.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring

Udkastet til rådsafgørelse tillige med et grundnotat herom er den 16. februar 2001 sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Skatteministeriet, By- og Boligministeriet, Socialministeriet, Det Kriminalpræventive Råd, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitietschefen, Politidirektøren i København, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Københavns Universitet, Århus Universitet og Forvaltningshøjskolen.

Det Kriminalpræventive Råd, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Politiforbundet i Danmark og Datatilsynet har meddelt, at udkastet til rådsafgørelse ikke giver anledning til bemærkninger.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til rådsafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom forslaget ikke ses at have statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes i den forbindelse, at udgifterne til finansieringsprogrammet afholdes over Fællesskabets budget.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Forslaget til rådsafgørelse har været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. - 16. marts 2001. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt den 1. marts 2001.

Forslaget til rådsafgørelse tillige med et grundnotat herom blev oversendt til udvalgene den 22. februar 2001.

Vedrørende: Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter.

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund

Den 28. april 1997 vedtog Rådet en handlingsplan til bekæmpelse af organiseret kriminalitet (97/C 251/01). I handlingsplanen peges der bl.a. på behovet for en styrket indsats med henblik på bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med betalingsinstrumenter, herunder elektroniske betalingsinstrumenter.

Kommissionen afgav den 1. juli 1998 en meddelelse med titlen "Rammer for en aktion vedrørende bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter" (KOM(1998) 395). Meddelelsen indeholdt Kommissionens overvejelser samt et forslag til en fælles aktion om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter.

Den 3. december 1998 vedtog Rådet en handlingsplan for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres (1999/C 19/01). Af handlingsplanen fremgår bl.a., at muligheden for at foretage en lovgivningsmæssig tilnærmelse på bl.a. området for svig og forfalskning af andre betalingsmidler end kontanter skal undersøges.

Den 29. april 1999 traf Rådet afgørelse om at udvide Europols mandat til også at omfatte forfalskning af penge og betalingsmidler.

Efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 kan Rådet ikke længere vedtage retsakter i form af fælles aktioner. Rådet kan imidlertid vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. På den baggrund fremsatte Kommissionen den 14. september 1999 et forslag til rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter (KOM(1999) 438). Kommissionens forslag til rammeafgørelse er baseret på det forslag til en fælles aktion, som var indeholdt i Kommissionens meddelelse af 1. juli 1998.

Forslaget til rammeafgørelse blev drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. maj 2000, hvor man nåede til politisk enighed herom, idet Danmark dog opretholdt et parlamentarisk forbehold.

Forslaget til rammeafgørelse forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold

Af forslaget til rammeafgørelse fremgår det, at baggrunden for rammeafgørelsen er et ønske om at sikre, at svig og forfalskning af andre former for betalingsmidler end kontanter er strafbart i alle medlemsstaterne.

Forslagets artikel 1 indeholder nærmere definitioner af de i rammeafgørelsen anvendte begreber. Det fremgår heraf, at andre former for fysiske betalingsinstrumenter end kontanter blandt andet omfatter kreditkort, eurocheckkort, andre kort, der er udstedt af finansieringsinstitutter, rejsechecks, eurochecks, andre checks og veksler, som er beskyttet mod efterligning eller uberettiget brug, f.eks. i kraft af udformning, kodning eller underskrift.

I forslagens artikler 2, 3 og 4 opregnes de handlinger, som medlemsstaterne efter rammeafgørelsen forpligter sig til at sikre er strafbare efter deres nationale lovgivning.

Medlemsstaterne forpligter sig således efter forslagens artikel 2 til at sikre, at tyveri eller anden uretmæssig tilegnelse af fysiske betalingsinstrumenter er strafbart, ligesom medlemsstaterne forpligter sig til at sikre, at forfalskning eller efterligning af fysiske betalingsinstrumenter med henblik på svigagtig brug heraf er strafbart.

Herudover forpligter medlemsstaterne sig til at sikre, at bl.a. modtagelse, opnåelse, salg, transport eller overdragelse til andre af f.eks. stjålne eller forfalskede fysiske betalingsinstrumenter er strafbart, når det sker med henblik på svigagtig brug af disse. Endelig forpligter medlemsstaterne sig til at sikre, at svigagtig brug af f.eks. stjålne eller forfalskede fysiske betalingsinstrumenter er strafbart.

Det følger af forslagens artikel 3, at medlemsstaterne skal sikre, at forskellige former for retsstridige indgreb med henblik på økonomisk vinding i databehandlingen af en betalingstransaktion, som påvirker resultatet af databehandlingen og derved forvolder økonomiske tab for andre, er strafbart.

Herudover forpligter medlemsstaterne sig efter forslagens artikel 4 til at sikre, at bl.a. bedragerisk fremstilling, modtagelse, salg og besiddelse af apparatur, der er særligt beregnet til, forfalskning eller efterligning af fysiske betalingsinstrumenter eller til de ovennævnte former for databedrageri, er strafbart.

Efter forslaget artikel 5 forpligter medlemsstaterne sig til at sikre, at også medvirken til og forsøg på visse af ovennævnte handlinger er strafbart.

Ifølge forslaget artikel 6 skal medlemsstaterne tage de nødvendige skridt for at sikre, at ovennævnte handlinger kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder i form af frihedsstraf, der kan medføre udlevering.

Forslagets artikel 7 indeholder nærmere regler for juridiske personers strafansvar. Bestemmelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige med hensyn til de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding og er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person.

Endvidere forpligtes medlemsstaterne efter bestemmelsen til at sikre, at juridiske personer også kan straffes i tilfælde, hvor f.eks. utilstrækkelig kontrol eller tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Ifølge forslaget artikel 8 er medlemsstaterne forpligtede til at sikre, at der overfor juridiske personer kan iværksættes sanktioner, der er effektive proportionelle og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller andre sanktioner som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser og tilskud og forbud mod at udøve kommerciel virksomhed.

Forslagets artikel 9 indeholder bestemmelser om straffemyndighed. Hver medlemsstat skal således sikre, at den har straffemyndighed, når lovovertrædelsen helt eller delvis er begået på dens territorium. Efter denne bestemmelse kan en medlemsstat endvidere vælge at lade sin straffemyndighed omfatte tilfælde, hvor gemingsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat, eller hvor lovovertrædelsen er begået til fordel for en juridisk person, som har sit hjemsted på den pågældende medlemsstats område.

Forslagets artikel 10 indeholder bestemmelser om udlevering og retsforfølgning. Af bestemmelsen fremgår bl.a., at en medlemsstat, som i henhold til sin lovgivning ikke udleverer egne statsborgere, skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at fastlægge sin straffemyndighed med hensyn til de lovovertrædelser, der er opregnet i forslaget til rammeafgørelse, når disse lovovertrædelser begås af medlemsstatens egne statsborgere uden for dens område.

Efter forslaget artikel 11 skal medlemsstaterne - i overensstemmelse med gældende konventioner mv. - yde hinanden gensidig bistand i forbindelse med retsforfølgning af de lovovertrædelser, der er opregnet i forslaget til rammeafgørelse. Endvidere skal medlemsstaterne, når flere medlemsstater har straffemyndighed, samordne deres indsats, således at der foretages en effektiv strafforfølgning.

Det følger af forslaget artikel 12, at medlemsstaterne skal oprette eller benytte eksisterende kontaktpunkter til udveksling af oplysninger og til andre kontakter mellem medlemsstaterne med henblik på anvendelsen af rammeafgørelsen. mens det følger af artikel 13, at rammeafgørelsen tillige finder anvendelse på Gibraltar.

Efter forslaget artikel 14 skal medlemsstaterne *senest 2 år efter vedtagelsen* have gennemført de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde de forpligtelser, der følger af rammeafgørelsen. Rådet skal herefter på baggrund af indberetninger fra medlemsstaterne om de gennemførte foranstaltninger og på baggrund af en rapport udfærdiget af Kommissionen, foretage en vurdering af, i hvilken udstrækning medlemsstaterne har gennemført de foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde de forpligtelser, som følger af rammeafgørelsen.

Endelig fremgår det af forslaget artikel 13, at rammeafgørelsen træder i kraft samme dag, som den bliver offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 5. juli 2000 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse godkendt forslaget til rammeafgørelse.

4. Høring

Forslaget til rammeafgørelse blev den 14. december 1999 sendt i høring hos:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og for retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Det Kriminalpræventive Råd, Erhvervsministeriet, Økonomiministeriet, Forskningsministeriet, Statsministeriet, Danmarks Nationalbank, Finanstilsynet, Advokatrådet, Finansrådet, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Dansk Industri, Pengeinstitutternes Betalingssystemer, Oliebranchens Fælles Repræsentation, HORESTA, Danske Andelselskaber, Danske Entreprenører, Landsforeningen Loyal Handel, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Data-

foreningen, Dansk Handel & Service, Dansk Postordre Forening, Det Danske Handelskammer, Finansforbundet, IT Brancheforeningen, Liberale Erhvervs Råd, Sammenslutningen af Danske Andelskasser, Eurocard Danmark, American Express, Diners Club Danmark, Værdipapircentralen samt FUTOP Clearingcentralen A/S.

En lang række af de hørte myndigheder og organisationer har ikke afgivet høringssvar om forslaget til rammeafgørelse.

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Foreningen af Politimestre i Danmark, Dommerfuldmægtigforeningen, Forbrugerrådet, Værdipapircentralen, Landsorganisationen i Danmark, Det Kriminalpræventive Råd og Liberale Erhvervs Råd har ingen bemærkninger til forslaget til rammeafgørelse.

A. Generelt

Det Danske Handelskammer og Finansforbundet har tilkendegivet, at man er positivt indstillet over for intentionerne bag forslaget til rammeafgørelse, og at der er behov for instrumenter, der på tværs af landegrænserne kan dæmme op for svig og forfalskninger ved anvendelse af betalingskort og elektroniske betalingsmidler. Også Finansrådet har støttet formålet med forslaget, idet svig mv. i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter efter Finansrådets opfattelse bør straffes på lige fod med de tilsvarende former for kriminalitet.

B. Strafansvar for juridiske personer

Den Danske Dommerforening, Københavns Bvret, Rigsadvokaten, Advokatrådet og Politidirektøren i København har peget på, at gennemførelse af de foreslåede bestemmelser om strafansvar for juridiske personer, der begår de i forslaget til rammeafgørelse opregnede lovovertrædelser, vil kræve ændring af straffeloven, idet straffeloven ikke indeholder hjemmel til at straffe juridiske personer for bl.a. tyveri og bedrageri.

C. Samarbejde med offentlige og private myndigheder og organisationer

[Denne bestemmelse er blevet slettet som resultat af forhandlingerne]

For så vidt angår den foreslåede bestemmelse om samarbejde mellem offentlige og private myndigheder og organisationer har Rigsadvokaten peget på, at gennemførelse af bestemmelsen vil kræve særskilt lovhjemmel, mens Rigspolicehøved har oplyst, at det ud fra en politifaglig synsvinkel kan støttes, at det sikres, at offentlige og private myndigheder og organer, som står for kontrollen med betalingssystemer, underretter politiet, når der foreligger mistanke om, at en lov-

overtrædelse ved brug af andre betalingsmidler end kontanter har fundet sted. Rigspolicechefen har samtidig bemærket, at en eventuel underretningspligt vil medføre et større ressourceforbrug for de retshåndhævende myndigheder.

Danmarks Nationalbank har anført, at rækkevidden af bestemmelsen ikke forekommer klar. Det er ikke i forslaget eller i bemærkningerne til forslaget angivet, hvorledes "betalingssystemer" eller "forvaltning, overvågning og tilsyn" skal forstås. Danmarks Nationalbank har peget på, at der ikke inden for EU er harmoniserede regler for betalingssystemer eller tilsyn med betalingssystemer, og at EU-landenes infrastruktur for så vidt angår betalingsformidling er meget forskellig, hvorfor der må være stor fleksibilitet i gennemførelsen af bestemmelsen.

Nationalbanken har endvidere peget på, at bestemmelsen efter sin ordlyd vil omfatte Nationalbankens engrosbetalingssystem og eventuelt Nationalbankens virksomhed i forbindelse med afvikling af betalinger i andre betalingssystemer. Nationalbanken lægger i den forbindelse stor vægt på, at bestemmelsen ikke forpligter Nationalbanken til at føre anden kontrol med hver betaling i systemet, end hvad der følger af formålet med engros- eller afviklingssystemerne.

Advokatrådet har bemærket, at bestemmelsen indeholder en hensigtserklæring om samarbejde mellem offentlige og private myndigheder og organer vedrørende overvågning og tilsyn med betalingssystemerne og samarbejde med de myndigheder, der har ansvaret for efterforskningen og forfølgningen af lovovertrædelser omfattet af rammeafgørelsen, ligesom bestemmelsen indeholder en informationspligt relevante myndigheder imellem. Advokatrådet angiver at kunne tilslutte sig de principielle betragtninger i disse hensigtserklæringer.

D. Andet

Finansrådet har i sit høringssvar anført, at det er vanskeligt at se, hvorvidt svigagtig adfærd udvist af eksempelvis en medarbejder i et pengeinstitut, der er autoriseret til at anvende interne systemer, men som anvender disse på en svigagtig måde, er omfattet. Finansrådet har i den forbindelse tilkendegivet, at en sådan uberettiget intern anvendelse principielt kan sidestilles med en hackers svigefulde adfærd og bør være indeholdt i adfærdsbeskrivelsen.

5. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

De strafbare handlinger, der opregnes i forslaget til rammeafgørelse må – blandt andet i lyset af straffelovens § 21 og § 23 om forsøg og medvirken – anses for omfattet af navnlig straffelovens § 170 om dokumentfalsk, § 276 om tyveri, § 279 om bedrageri og § 279 a om databedrageri.

Ved lov nr. 280 af 25. april 2001 om ændring af straffeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf m.v., lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere samt forskellige andre love (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger samt ændringer som følge af afskaffelsen af hæftestrafpen m.v.) er der i straffelovens § 306 indsat en bestemmelse, hvorefter juridiske personer kan ifalde strafansvar for overtrædelse af straffeloven, når overtrædelsen sker med henblik på at skaffe den juridiske person vinding.

Bestemmelserne om juridiske personers strafansvar i artiklerne 7 og 8 kræver således heller ikke lovændringer.

Endvidere må bestemmelserne om straffemyndighed anses for omfattet af straffelovens §§ 6-8.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. maj 2000. Aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 17. maj 2000 og til Folketingets Europaudvalg den 18. maj 2000.

Desuden har forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000. Aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 5. oktober 2000.

Vedrørende: Rådets rammeafgørelse om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning samt beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold.

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund

EU-landene har alle, med undtagelse af Luxembourg, ratificeret Europarådets konvention fra 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Den 3. december 1998 vedtog Rådet en fælles aktion (98/699/RIA) vedrørende hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning, beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold.

Den fælles aktion, der især har til formål at lette identifikation, opsporing, indefrysning, beslaglæggelse og konfiskation, indebærer, at medlemsstaterne vil skulle anvende Europarådets konvention fra 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold ensartet, således at hvidvaskning af udbyttet fra alvorlige lovovertrædelser bliver kriminaliseret.

Det fremgår af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15-16. oktober 1999, at der som led i det strafferetlige samarbejde mellem EU-landene bl.a. vil skulle lægges vægt på bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning af penge.

Under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere har det franske formandskab den 30. juni 2000 fremsat et initiativ med henblik på Rådets vedtagelse af en rammeafgørelse om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold.

Forslaget til rammeafgørelse er i det væsentligste identisk med den ovennævnte fælles aktion fra 1998, idet der dog på enkelte punkter lægges op til ændringer, der ikke alene er af redaktionel karakter.

Baggrunden for det franske initiativ er – udover konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15.-16. oktober 1999 - et ønske om efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden at ændre den retlige karakter af den fælles aktion fra 1998, således at der i stedet bliver tale om en rammeafgørelse.

Forslaget til rammeafgørelse er tidligere blevet drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000, hvor man nåede til politisk enighed herom, idet bl.a. Danmark dog opretholdt et parlamentarisk forbehold.

Forslaget til rammeafgørelse forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold

Retsgrundlaget for forslaget til rammeafgørelse er TEU artikel 31, litra a), c) og e), og artikel 34, stk. 2, litra b).

Af forslagets artikel 1, litra a), fremgår det, at medlemsstaterne skal sikre, at der ikke tages eller opretholdes forbehold med hensyn til artikel 2 (konfiskation) i Europarådets konvention fra 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold, for så vidt lovovertrædelsen kan medføre frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning i mere end ét år.

Det fremgår af forslagets artikel 1, litra b), at medlemsstaterne skal sikre, at der ikke tages eller opretholdes forbehold med hensyn til artikel 6 (hvidvask) i ovennævnte konvention for så vidt angår alvorlige lovovertrædelser. Sådanne lovovertrædelser bør efter forslaget til rammeafgørelse under alle omstændigheder indbefatte lovovertrædelser, som kan medføre frihedsstraf eller en sikkerhedsforanstaltning i mere end ét år.

Artikel 1 i forslaget til rammeafgørelse adskiller sig fra den tilsvarende bestemmelse i den fælles aktion fra 1998 derved, at der ikke er mulighed for at opretholde forbehold med hensyn til konfiskation af udbytte af strafbare overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivning.

Medlemsstaterne kan dog efter artikel 1, litra a), i forslaget til rammeafgørelse opretholde deres forbehold med hensyn til artikel 2 i konventionen fra 1990 for så vidt angår konfiskation af udbytte fra overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivningen, når formålet med et sådant forbehold er at kunne foretage konfiskation af et sådant udbytte, både nationalt og som led i internationalt samarbejde, på grundlag af nationale, fællesskabsretlige eller internationale instrumenter vedrørende inddrivelse af fiskale fordringer.

Ifølge artikel 2 i forslaget til rammeafgørelse skal medlemsstaterne – under hensyn til sammenhængen i straffelovgivningen i øvrigt - træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at lovovertrædelser i henhold til ovennævnte konventions artikel 6, stk. 1, litra a) og b), og rammeaf-

gørelsens artikel 1, litra b) (hvidvask) er undergivet en strafferamme på mindst 4 års fængsel. Denne bestemmelse er en nyskabelse i forhold til den fælles aktion fra 1998.

Efter artikel 3 i forslaget til rammeafgørelse skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres lovgivning vedrørende konfiskation af udbytte fra strafbart forhold gør det muligt at foretage konfiskation af formuegoder af en værdi, der svarer til dette udbytte, også i forbindelse med retssager, der iværksættes efter anmodning fra en anden medlemsstat. Efter denne bestemmelse skal medlemsstaterne kunne udelukke konfiskation af formuegoder, hvis værdien af udbyttet af lovovertrædelsen er mindre end 4.000 euro.

Det følger af artikel 4 i forslaget til rammeafgørelse, at medlemsstaterne skal sikre, at alle anmodninger fra andre EU-lande om bistand med henblik på identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af aktiver behandles på samme måde som tilsvarende skridt i forbindelse med nationale sager, mens artikel 5 i forslaget til rammeafgørelse vedrører ophævelse af en række artikler i den fælles aktion fra 1998, som vil blive afløst af rammeafgørelsens bestemmelser.

Af forslagets artikel 6 fremgår det, at medlemsstaterne inden den 31. december 2002 skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen, mens det fremgår af artikel 7 i forslaget til rammeafgørelse, at rammeafgørelsen tillige finder anvendelse på Gibraltar.

Endelig fremgår det af artikel 8, at rammeafgørelsen træder i kraft på dagen for offentliggørelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Under forhandlingerne af forslaget til rammeafgørelse er der opnået enighed om en rådserklæring i tilknytning til rammeafgørelsen, hvoraf det fremgår, at sammenhængen i den nationale straffelovgivning skal bibeholdes, når der i EU-instrumenter fastsættes minimumskrav til de nationale strafferammer. Desuden fremgår det af rådserklæringen, at det ved tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivning er nødvendigt i hvert enkelt tilfælde at undersøge, om det er af afgørende betydning at fastsætte minimumskrav til de nationale strafferammer.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 14. november 2000 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat en række ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rammeafgørelse.

Flere af disse ændringsforslag er indarbejdet i forslaget til rammeafgørelse.

4. Høring

Forslaget til rammeafgørelse blev den 5. oktober 2000 sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsklubben HK Politiet, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politimesterforeningen i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet og Præsidenterne for Højesteret, Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

A. Generelt

Præsidenterne for Østre samt Vestre Landsret og Københavns Byret, Den Danske Dommerforening samt Det Danske Center for Menneskerettigheder har tilkendegivet, at man på grund af den korte svarfrist ikke har haft mulighed for at afgive høringssvar om forslaget til rammeafgørelse.

Rigspolitichefen har ingen bemærkninger til forslaget til rammeafgørelse.

Politiforbundet i Danmark har bemærket, at man kan støtte forslaget til rammeafgørelse, idet intentionerne om at forenkle samarbejdet om bekæmpelse af grænseoverskridende og ofte organiseret kriminalitet inden for narkoområdet og smugleri-området, herunder særlig menneskesmugling, støttes af Politiforbundet.

Politiforbundet i Danmark har peget på, at ensartede regler vil medføre, at efterforskningen, herunder identifikationen af udbytte fra visse kriminelle handlinger, kan gennemføres efter ensartede regler, og uden at enkelte medlemslande kan undlade at efterkomme anmodningen. Dette vil efter Politiforbundet i Danmarks opfattelse fremme initiativet i det enkelte medlemsland, der herved umiddelbart er bekendt med de retslige regler på området i det land, hvor udbyttet måtte befinde sig.

B. Artikel 1, litra a)

Rigsadvokaten har for så vidt angår, artikel 1, litra a), anført, at der ikke fra dansk side er taget forbehold i relation til 1990-konventionens artikel 2 (om konfiskationsforanstaltninger), hvorfor rammeafgørelsen ikke vil indebære nogen ændring af de folkeretlige forpligtelser, der allerede i

dag gælder for Danmark, og som må anses for opfyldt ved de generelle konfiskationsbestemmelser i straffelovens §§ 75-77 a.

Rigsadvokaten går på den baggrund ud fra, at rammeafgørelsen ikke griber ind i den gældende praksis, hvorefter et udbytte fra en forbrydelse i visse tilfælde ikke inddrages ved konfiskation, men i stedet ved en bøde, der udmåles i forhold til den opnåede (eller tilsigtede) fortjeneste.

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet kan tilslutte sig, at det ikke længere bør være muligt at opretholde forbehold med hensyn til konfiskation af udbytte af strafbare overtrædelser af skatte- og afgiftslovgivning. Politimesterforeningen har tilsluttet sig Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitets høringssvar, idet Politimesterforeningen har oplyst, at det erfaringsmæssigt har virket hindrende for en effektiv bekæmpelse af skatte- og afgiftskriminalitet, at enkelte af medlemsstaterne aktuelt har taget forbehold med hensyn til konfiskation af udbytte af strafbare overtrædelser af fiskallovgivningen. Politimesterforeningen har anført, at der er tale om en væsentlig forbedring i forhold til gældende ret, hvis muligheden for at opretholde forbehold bortfalder.

C. Artikel 1, litra b)

Advokatrådet peget på, at bestemmelsen i artikel 1, litra b), vil indebære, at der skal ske en udvidelse af området for strafbart hæleri efter den danske straffelov, idet den nuværende opregning af hæleriforbrydelser i straffelovens §§ 191 a og 284, jf. §§ 285 og 286, vil skulle udvides, således at hæleri i forhold til enhver forbrydelse, der kan medføre fængsel i mere end 1 år, skal være strafbart.

Advokatrådet har tilkendegivet, at det er Advokatrådets opfattelse, at der ikke er de store betænkeligheder ved at ændre den danske lovgivning i nødvendigt omfang under hensyntagen til den påtænkte rammeafgørelses indhold, allerede fordi den opregning af hæleriforbrydelser, der allerede findes i den danske straffelov, i praksis må formodes at dække de hælerisituationer, der kan være tale om, også efter en mere generel kriminalisering i den danske straffelov af hæleri.

Politimesterforeningen har anført, at forslaget i artikel 1, litra b), er i overensstemmelse med, hvad Udvalget om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet har foreslået i betænkning nr. 1371/1999 om hæleri og efterfølgende medvirken, og at et lovforslag på grundlag af udvalgets forslag til en ny hæleribestemmelse forventes fremsat i indeværende Folketingsssamling.

D. Artikel 2

Rigsadvokaten har i forbindelse med fastsættelsen af et minimumskrav til strafferammen for hæleri bemærket, at de nye regler om hæleri, der er stillet forslag om i betænkning nr. 1371/1999 fra Udvalget om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet ("Brydesholt-udvalget"), bygger på en normal strafferamme, der har et strafmaksimum på fængsel i 1 år og 6 måneder, mens der kun i grove tilfælde skal gælde et strafmaksimum på – efter flertallets forslag – fængsel i 6 år.

Rigsadvokaten har anført, at det efter hans opfattelse, så vidt muligt bør søges afklaret, at artikel 2 i forslaget ikke vil være til hinder for en sådan delt strafferamme.

5. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde

Forslaget til rammeafgørelse har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke i sin nuværende udformning at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Danmark har den 19. november 1996 ratificeret Europarådets konvention af 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold. Danmark har i forbindelse med ratifikationen afgivet en række erklæringer. Danmark har således bl.a. i henhold til konventionens artikel 6, stk. 4, afgivet en erklæring, hvorefter artikel 6, stk. 1, der indeholder en forpligtelse til at kriminalisere hvidvask uanset arten af førforbrydelsen, alene finder anvendelse på de i straffelovens § 191 a og § 284 angivne førforbrydelser.

Efter straffelovens § 191 a straffes den, som modtager eller skaffer sig eller andre del i en vinding, der er erhvervet ved en overtrædelse af § 191 (narkotikahandel), samt den, som ved opbevaring, transport, hjælp til afhændelse eller på lignende måde virker til at sikre en anden udbyttet af en sådan overtrædelse, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 284 straffes den, som modtager eller skaffer sig eller andre del i en ved tyveri, ulovlig omgang med hittegods, underslæb, bedrageri, databedrageri, mandatsvig, afpresning, skyldnersvig, røveri, overtrædelse af § 289, 2. pkt. (grov moms- og skattesvig), eller § 289 a (grov EU-svig), erhvervet vinding samt den som ved fordølgelse, hjælp til afhændelse eller på lignende måde virker til at sikre en anden udbyttet af en sådan forbrydelse, for hæleri.

En vedtagelse af forslaget til rammeafgørelse vil forpligte Danmark til at ændre straffelovens hæleribestemmelser således, at hæleri i forhold til udbyttet af samtlige strafbare handlinger, som kan medføre fængsel i mere end 1 år, er strafbart. Det bemærkes i den forbindelse, at der allerede i den fælles aktion fra 1998 er bestemmelser, som lægger op til en sådan ændring af straffeloven.

Justitsministeren har den 21. marts 2001 fremsat lovforslag nr. L 194 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Hæleri og anden efterfølgende medvirken samt IT-efterforskning).

Folketingets første behandling af lovforslaget fandt sted den 17. april 2001.

En vedtagelse af lovforslaget vil bl.a. betyde, at kriminaliseringen af hæleri i straffeloven udvides til at omfatte hæleri med hensyn til udbytte fra alle strafbare lovovertrædelser, og at en vedtagelse af rammeafgørelsen derfor ikke vil nødvendiggøre lovændringer på dette punkt.

For så vidt angår spørgsmålet om fastsættelse af et minimumskrav til strafferammen for hæleri på 4 års fængsel, skønnes denne bestemmelse ikke at nødvendiggøre lovændringer, idet narkotikahæleri efter straffelovens § 191 a straffes med indtil 6 år fængsel, og idet straffen for hæleri efter straffelovens § 284, i medfør af straffelovens § 286, stk. 3, når forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed, eller når et større antal forbrydelser er begået, kan stige til fængsel i indtil 6 år.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Forslaget til rammeafgørelse er tillige med et grundnotat om sagen oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg henholdsvis den 4. og 9. oktober 2000. Endvidere blev sagen forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000. Aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 5. oktober 2000.

Desuden blev sagen forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november- 1. december 2000. Aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 16. november 2000.

Vedrørende: Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel

Nyt notat.

1. Baggrund

I en meddelelse af 21. december 2000 til Rådet og Europa-Parlamentet (KOM(2000)854 endelig) er Kommissionen fremkommet med to forslag til rammeafgørelser om henholdsvis bekæmpelse af handel med mennesker og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Formålet med de to forslag til rammeafgørelser er bl.a. på baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 og Det Europæiske Råd i Santa Maria de Feira den 19.- 20. juni 2000 at sikre, at der sker en tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning for så vidt angår bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Forslagene til rammeafgørelser tager udgangspunkt i den fælles aktion af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn, men går på en række punkter videre, idet forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel i modsætning til den fælles aktion tillige omfatter menneskehandel med henblik på udnyttelse af ofrenes arbejdskraft, ligesom forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi tillige udtrykkeligt omfatter børnepornografi på Internettet.

Endelig har Kommissionen ved udarbejdelsen af de to forslag til rammeafgørelser taget højde for de resultater, der er opnået i FN-sammenhæng i forbindelse med udarbejdelsen af en FN-konvention om grænseoverskridende, organiseret kriminalitet, herunder særligt den tilhørende protokol om bekæmpelse af menneskehandel, samt den netop udarbejdede Europarådskonvention om bekæmpelse af IT-kriminalitet.

Forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001 med henblik på Rådets drøftelse af visse udestående spørgsmål. Rådet forventes i den forbindelse at nå til politisk enighed om forslaget til rammeafgørelse, bortset fra artikel 3 om strafferammerne i medlemsstaterne.

2. Indhold

Retsgrundlaget for forslaget til rammeafgørelse er artikel 29, artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Artikel 1, stk. 1, forpligter medlemsstaterne til at kriminalisere rekruttering, transport, efterfølgende modtagelse samt overførsel af personer, herunder overførsel af kontrol med disse personer, når dette sker ved brug af magt, tvang eller trusler, herunder bortførelse, bedrageri, magtmisbrug eller udnyttelse af en sårbar stilling eller betaling med henblik på at opnå tilsagn fra en person, der har kontrol over den pågældende, når dette sker med henblik på udnyttelse af den pågældende.

Udnyttelse omfatter efter forslaget til rammeafgørelse som minimum tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende former for udnyttelse af arbejdskraft eller udnyttelse af en andens prostitution eller andre former for seksuel udnyttelse, herunder udnyttelse af den pågældende til pornografi.

Efter artikel 1, stk. 2, er det underordnet, om et offer for menneskehandel har givet samtykke til udnyttelsen, hvis de i artikel 1, stk. 1, opregnede midler er anvendt, mens det efter artikel 1, stk. 3, når ofret er et barn, er underordnet, om der foreligger samtykke, selv i de tilfælde, hvor ingen af de i artikel 1, stk. 1, opregnede midler er anvendt.

I artikel 1, stk. 4, fastslås det, at enhver person under 18 år skal anses for et barn.

Efter artikel 2 forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at også forsøg på og medvirken til de i artikel 1 nævnte lovovertrædelser kan straffes.

Artikel 3 forpligter medlemsstaterne til at sikre, at strafferammen for de i artiklerne 1 og 2 nævnte lovovertrædelser kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelserne, har afskrækkende virkning og kan medføre udlevering.

Herudover skal medlemsstaterne efter artikel 3 sikre, at de handlinger, der er nævnt i artiklerne 1 og 2, er undergivet en strafferamme på mindst 8 års fængsel, når handlingerne er begået af en kriminel organisation, har været til fare for ofrets liv, eller hvis ofret har været udsat for særlig umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Artikel 4 indeholder nærmere regler for juridiske personers strafansvar. Bestemmelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige med hensyn til de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding og er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person.

Endvidere forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer også kan straffes i tilfælde, hvor f.eks. utilstrækkelig kontrol eller tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det mu-

ligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Ifølge artikel 5 er medlemsstaterne forpligtede til at sikre, at der overfor juridiske personer kan iværksættes sanktioner, der er effektive, proportionelle og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller andre sanktioner, som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser og tilskud og forbud mod at udøve kommerciel virksomhed.

Artikel 6 indeholder bestemmelser om straffemyndighed og forpligter bl.a. medlemsstaterne til at etablere straffemyndighed, når lovovertrædelser er begået helt eller delvist på medlemsstatens territorium. Herudover følger det af artikel 6, at en medlemsstat kan vælge at lade sin straffemyndighed omfatte tilfælde, hvor gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat, eller hvor lovovertrædelser er begået til fordel for en juridisk person, som har sit hjemsted på den pågældende medlemsstats område.

I henhold til artikel 7 skal medlemsstaterne sikre, at efterforskning eller strafforfølgning, i det mindste i de tilfælde, hvor der er territorial straffemyndighed, ikke er betinget af, at den forurettede har indgivet anmeldelse. Af artikel 7 fremgår det endvidere, at børn, som er ofre for menneskehandel, bør anses for at være særligt sårbare ofre i relation til artiklerne 2, stk. 2, 8, stk. 4, og 14, stk. 1, i rammeafgårelsen af 15. marts 2001 om ofres stilling i straffesager. Endelig fremgår det af artikel 7, at medlemsstaterne, når ofret er et barn, skal sikre passende hjælp til ofrets familie. Medlemsstaterne skal, når det er passende, også i relation til ofrets familie anvende ovennævnte rammeafgårelses artikel 4 om retten til at modtage oplysninger.

I artikel 8 fastslås det, at medlemsstaterne senest den 31. december 2002 skal have gennemført de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre rammeafgårelsen i national ret, mens det af artikel 9 fremgår, at rammeafgårelsen ophæver den fælles aktion af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn. Endelig fastslås det i artikel 10, at rammeafgårelsen træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i EF-Tidende.

3. Europa-Parlamentet

Forslaget til rammeafgårelse er forelagt for Europa-Parlamentet, der imidlertid endnu ikke har afgivet udtalelse vedrørende forslaget.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Forslaget til rammeafgårelse har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring

Forslaget til rammeafgørelse vil blive sendt i høring hos relevante myndigheder og organisationer inden for kort tid.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rekruttering, transport, overgivelse og modtagelse m.v. af personer i forbindelse med menneskehandel må – i det omfang, der er tale om bistand til ulovlig indrejse eller ulovligt ophold i Danmark samt bistand, der ydes for vindings skyld, til ulovlig indrejse eller ulovligt ophold i et andet land – anses for omfattet af udlændingelovens § 59, stk. 5, om menneskesmugling og efter omstændighederne straffelovens § 125 a om menneskesmugling under skærpende omstændigheder.

Menneskehandel, der sker med henblik på udnyttelse af en andens prostitution eller andre former for seksuel udnyttelse, herunder ved produktion af pornografisk materiale, må endvidere anses for omfattet af straffelovens §§ 228 og 229 om bagmandsvirksomhed med hensyn til kønslig usædelighed eller som medvirken hertil eller forsøg herpå, jf. straffelovens §§ 23 og 21.

Endvidere vil menneskehandel, der sker med henblik på udnyttelse af den pågældende til tvangsarbejde, slaveri samt slaverilignende former for udnyttelse af arbejdskraft efter omstændighederne kunne straffes efter straffelovens § 260 om ulovlig tvang samt §§ 261-262 om ulovlig frihedsberøvelse eller som forsøg på eller medvirken til disse forbrydelser.

Herudover er anvendelse af en række af de midler, der opregnes i artikel 1, så som magt, tvang, trusler og bedrageri strafbart efter navnlig straffelovens § 260 om ulovlig tvang, §§ 261-262 om ulovlig frihedsberøvelse, § 266 om trusler og § 279 om bedrageri.

Endvidere er udnyttelse af en anden persons betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold til i et aftaleforhold at opnå eller betinge en ydelse, der står i væsentligt misforhold til modydelsen, eller som der ikke skal ydes vederlag for, strafbart efter straffelovens § 282 om åger.

Samlet er det Justitsministeriets umiddelbare vurdering, at kriminaliseringsforpligtelsen i rammeafgørelsens artikel 1 må anses for opfyldt i dansk ret, navnlig ved straffelovens § 125 a om

menneskesmugling, §§ 228-229 om bagmandsvirksomhed med hensyn til kønslig usædelighed. § 260 om ulovlig tvang, §§ 261-262 om ulovlig frihedsberøvelse. § 266 om trusler. § 279 om bedrageri og § 282 om åger, efter omstændighederne jf. § 21 om forsøg eller § 23 om medvirken, og at artikel 1 i rammeafgørelsen således ikke vil nødvendiggøre lovændringer.

Forslaget til rammeafgørelse indeholder et minimumskrav til medlemsstaternes strafferammer på fængsel indtil 8 år for så vidt angår de handlinger, der er nævnt i artiklerne 1 og 2 i rammeafgørelsen, når handlingerne er begået af en kriminel organisation, har været til fare for ofrets liv, eller hvis ofret har været udsat for særlig umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Denne del af forslaget vil ved en uændret vedtagelse af rammeafgørelsen nødvendiggøre lovændringer, medmindre der er tale om forhold, som kan henføres under straffelovens § 261, stk. 2, om frihedsberøvelse under skærpende omstændigheder eller § 285, stk. 2, jf. § 279, om bedrageri under skærpende omstændigheder.

Medlemsstaterne forpligtes endvidere efter artikel 5 og 6 i forslaget til rammeafgørelse til at sikre, at juridiske personer kan pålægges et ansvar for de i rammeafgørelsen opregnede handlinger.

Det fremgår af udlændingelovens § 61, at juridiske personer kan pålægges strafansvar for overtrædelse af udlændingeloven.

Herudover er der ved lov nr. 280 af 25. april 2001 om ændring af straffeloven, lov om international fuldbyrdelse af straf m.v., lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere samt forskellige andre love (Gennemførelse af EU-rammeafgørelse om styrkelse af beskyttelsen mod falskmøntneri, 1. tillægsprotokol til den europæiske konvention om overførelse af domfældte og FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger samt ændringer som følge af afskaffelsen af hæftestrafpen m.v.) i straffelovens § 306 indsat en bestemmelse, hvorefter juridiske personer kan ifalde strafansvar for overtrædelse af straffeloven, når overtrædelsen sker med henblik på at skaffe den juridiske person vinding.

Rammeafgørelsens bestemmelser om strafansvar for juridiske personer nødvendiggør således ikke lovændringer.

Bestemmelserne om henholdsvis beskyttelse og hjælp til ofre for menneskehandel samt bestemmelserne om straffemyndighed i forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at nødvendiggøre lovændringer.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Kommissionens meddelelse om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser

Nyt notat.

1. Baggrund.

Kommissionen er efter det oplyste i færd med at udarbejde en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser. Meddelelsen er imidlertid endnu ikke modtaget.

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001 vil redegøre for Kommissionens meddelelse om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.

2. Indhold.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at redegøre for indholdet af Kommissionens meddelelse, idet meddelelsen endnu ikke er modtaget.

Det forlyder imidlertid, at meddelelsen indeholder et direktivforslag med retsgrundlag i artikel 280 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF).

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har endnu ikke modtaget Kommissionens meddelelse.

4. Høring

Kommissionens meddelelse har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Kommissionens meddelelse er endnu ikke modtaget, hvorfor det indtil videre ikke er muligt at foretage en vurdering af eventuelle retsaktsforslags forhold til subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Kommissionens meddelelse vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Meddelelsen forventes imidlertid at indeholde et forslag til direktiv, der ved en eventuel vedtagelse og gennemførelse vil kunne have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Tredje statusrapport om evalueringen af medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 5. december 1997 en fælles aktion vedrørende indførelse af en ordning for evaluering af, hvordan de internationale forpligtelser med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet udmøntes og efterleves i de enkelte medlemslande.

Efterfølgende blev det besluttet, at emnet for den første evalueringsrunde skulle være forsinkelser i forbindelse med gennemførelse af anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager og hasteanmodninger om beslaglæggelse af formuegoder med særligt henblik på tilfælde, hvor der er tale om organiseret kriminalitet.

Det følger af den fælles aktion, at formandskabet én gang årligt skal informere Rådet om evalueringresultaterne. En statusrapport for evalueringen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på, at Rådet godkender statusrapporten, herunder rapportens henstillinger til de enkelte medlemslande og de generelle anbefalinger.

2. Indhold.

Evalueringen af det enkelte medlemsland foretages af en særligt udpeget ekspertgruppe på tre personer i samarbejde med Rådssekretariatet. På baggrund af besvarelsen af et omfattende spørgeskema samt en uges besøg i det pågældende medlemsland udarbejdes en evalueringsrapport, der dels indeholder en række henstillinger til det pågældende medlemsland dels en række generelle anbefalinger, f.eks. med henblik på initiativer på EU-plan.

På baggrund af ekspertgruppernes rapporter om de enkelte lande udarbejder formandskabet en rapport, der indeholder en sammenfatning af landerapporterne og henstillingerne i forbindelse hermed.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999 godkendte Rådet den første statusrapport, der omfattede evalueringen af Luxembourg, Nederlandene, Irland, Grækenland og Danmark.

Den danske evalueringsrapport er oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 26. november 1999.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2000 godkendte Rådet den anden statusrapport, der omfattede evalueringen af Italien, Spanien, Belgien, Finland og Frankrig.

Formandskabet har nu udarbejdet den tredje statusrapport, der omfatter evalueringen af de sidste fem lande (Tyskland, Østrig, Portugal, Sverige og Storbritannien). En række af henstillingerne er identiske for de fem lande. Det gælder således bl.a. henstillingen om, at der afsættes de nødvendige ressourcer til at kunne behandle anmodninger om gensidig retshjælp indenfor rimelig tid. Endvidere fremhæves nødvendigheden af at sikre en smidig og pragmatisk behandling af anmodninger, således som dette sker mellem de nordiske lande.

Der henvises i øvrigt til det særskilte notat vedrørende den endelige rapport om evalueringen af alle medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder, som ligeledes forventes forelagt til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning statusrapporten.

5. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet har ikke betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Rapporten har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg. Den første statusrapport om evalueringen har imidlertid været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999. Den anden statusrapport om evalueringen har været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2001. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 18. november 1999 og den 16. november 2000. Endvidere har den fælles aktion vedrørende indførelse af en ordning for evaluering af, hvordan de internationale forpligtelser med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet udmøntes og efterleves i de enkelte medlemslande, været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmødet den 5. december 1997. Et aktuelt blev oversendt til udvalgene den 21. november 1997.

Vedrørende: Endelig rapport om evalueringen af medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 5. december 1997 en fælles aktion vedrørende indførelse af en ordning for evaluering af, hvordan de internationale forpligtelser med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet udmøntes og efterleves i de enkelte medlemslande.

Efterfølgende blev det besluttet, at emnet for den første evalueringsrunde skulle være forsinkelser i forbindelse med gennemførelse af anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager og hesteanmodninger om beslaglæggelse af formuegoder med særligt henblik på tilfælde, hvor der er tale om organiseret kriminalitet.

Det følger af den fælles aktion, at Rådet ved afslutningen af en evalueringsrunde skal iværksætte de foranstaltninger, som evalueringen har givet anledning til. På denne baggrund har formandskabet i forbindelse med afslutningen af evalueringsrunden og på baggrund af de tre statusrapporter om evalueringen, udarbejdet en endelig rapport om den gensidige evaluering af medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder. Den endelige rapport forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 med henblik på, at Rådet godkender rapporten, herunder rapportens henstillinger og anbefalinger til medlemslandene samt anbefalingerne vedrørende fremtidige initiativer på EU-plan vedrørende gensidig retshjælp i straffesager.

2. Indhold.

Evalueringen af det enkelte medlemsland er blevet foretaget af en særligt udpeget ekspertgruppe på tre personer i samarbejde med Rådssekretariatet. På baggrund af besvarelsen af et omfattende spørgeskema samt en uges besøg i det pågældende medlemsland er der blevet udarbejdet en evalueringsrapport, der dels indeholder en række henstillinger til det pågældende medlemsland dels en række generelle anbefalinger, f.eks. med henblik på initiativer på EU-plan.

På baggrund af ekspertgruppernes rapporter om de enkelte lande har de skiftende formandskaber udarbejdet tre statusrapporter, der indeholder en sammenfatning af landerapporterne og henstillingerne i forbindelse hermed til de evaluerede lande.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999 godkendte Rådet den første statusrapport, der omfattede evalueringen af Luxembourg, Nederlandene, Irland, Grækenland og Danmark.

Den danske evalueringsrapport er oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 26. november 1999.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2000 godkendte Rådet den anden statusrapport, der omfattede evalueringen af Italien, Spanien, Belgien, Finland og Frankrig.

Formandskabet har nu udarbejdet den tredje og sidste statusrapport, der omfatter evalueringen af de sidste fem lande (Tyskland, Østrig, Portugal, Sverige og Storbritannien), og det forventes, at denne statusrapport godkendes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001. Der henvises til det særskilte notat vedrørende den tredje statusrapport om evalueringen af medlemslandenes ordninger for gensidig retshjælp i forbindelse med beslaglæggelse af formuegoder, som ligeledes forventes forelagt til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. - 29. maj 2001.

Det fremgår af den endelige rapport, at selve evalueringsrunden har vist sig at være nyttig, og at der allerede i løbet af evalueringsrundens forløb er opnået betydelige fremskridt for så vidt angår den gensidige retshjælp i straffesager mellem medlemslandene. Evalueringsrunden har vist, at antallet af anmodninger om gensidig retshjælp er stigende, og at størstedelen af de anmodninger, som behandles i medlemslandene, modtages fra andre medlemslande.

Det konkluderes i rapporten, at selv om evalueringsrunden har afsløret tilfælde af langsommelig sagsbehandling, bureaukrati og ineffektivitet, er det generelle indtryk imidlertid, at i sager om narkotikakriminalitet og andre alvorlige forbrydelser fungerer den gensidige retshjælp i straffesager effektivt og til de fleste praktikeres tilfredshed. Herudover har evalueringsrunden vist, at de personer, herunder anklagere og polititjenestemænd, der er involveret i behandlingen af anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager i videst muligt omfang søger at yde den bedst mulige bistand.

Den endelige rapport indeholder en lang række henstillinger og anbefalinger til medlemslandene samt anbefalinger til fremtidige initiativer på EU-plan vedrørende gensidig retshjælp i straffesager.

Det anbefales således bl.a., at der på EU-plan tages initiativ til, at medlemslandene i videst muligt omfang bistår hinanden i forbindelse med anmodninger om bankoplysninger. Endvidere an-

befales det, at medlemslandene yder fuld gensidig bistand i sager af fiskal karakter, og at medlemslandene ikke længere skal kunne afslå at yde retshjælp udelukkende under henvisning til nationale regler om bankhemmelighed.

Der er allerede taget skridt til initiativer på EU-plan med henblik på gennemførelse af disse anbefalinger, idet udkastet til protokol til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem EU-landene, som for tiden er genstand for forhandlinger, netop indeholder bestemmelser, der kan imødekomme anbefalingerne. Protokoludkastet forventes ligeledes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. - 29. maj 2001, og der henvises i den forbindelse til det særskilte notat om sagen.

For så vidt angår kravet om dobbelt strafbarhed i forbindelse med anmodninger om bistand, der kræver rettens medvirken, herunder ransagning og beslaglæggelse, viser de enkelte evalueringsrapporter, at kravet om dobbelt strafbarhed kun i enkelte tilfælde har givet anledning til vanskeligheder i forbindelse med gennemførelse af anmodninger om retshjælp. I den endelige rapport bemærkes det, at kravet om dobbelt strafbarhed fortsat er et kontroversielt emne blandt medlemslandene, og det anbefales derfor, at medlemslandene fortsætter drøftelserne herom.

Endelig indeholder rapporten en række anbefalinger vedrørende praktiske og ressourcemæssige spørgsmål. Det henstilles således, at medlemslandene afsætter de nødvendige ressourcer til at behandle anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager, og at medlemslandene fører statistik over antallet af udgående og indgående anmodninger.

3. Europa-Parlamentet.

Rapporten har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning rapporten.

5. Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og strafferetligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet har ikke betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Rapporten har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg. Den første statusrapport om evalueringen har imidlertid været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. december 1999. Den anden statusrapport om evalueringen har været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2001. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 18. november 1999 og den 16. november 2000. Endvidere har den fælles aktion vedrørende indførelse af en ordning for evaluering af, hvordan de internationale forpligtelser med hensyn til bekæmpelse af organiseret kriminalitet udmøntes og efterleves i de enkelte medlemslande, været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmødet den 5. december 1997. Et aktuelt blev oversendt til udvalgene den 21. november 1997.

Vedrørende: *Protokol til konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.*

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

Anmodninger mellem EU-landene om gensidig retshjælp i straffesager fremsættes i dag hovedsagelig på grundlag af Europarådets konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (1959-konventionen) samt den tilhørende tillægsprotokol af 17. marts 1978.

Herudover indeholder Schengen-konventionen særlige bestemmelser om fremsættelse af retsanmodninger i forholdet mellem Schengen-landene, ligesom den gensidige retshjælp i straffesager i forholdet mellem de nordiske lande er reguleret i den nordiske overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp. Schengen-konventionen er endnu ikke bragt i anvendelse i forhold til Danmark.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. maj 2000 vedtog EU-landene en konvention om gensidig retshjælp i straffesager (2000-konventionen), der supplerer Europarådets konvention og bestemmelserne om gensidig retshjælp i straffesager i Schengen-konventionen. Formålet med EU-retshjælpskonventionen er at styrke det retlige samarbejde mellem EU-landene, navnlig ved at gøre samarbejdet mere smidigt og effektivt. Konventionen er endnu ikke trådt i kraft.

På Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. – 16. oktober 1999 drøftede stats- og regeringscheferne tiltag med henblik på bekæmpelse af grov økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning af penge og fiskal kriminalitet, jf. bl.a. konklusionernes punkt 49, 51, 52 der har følgende indhold:

”49: Grov økonomisk kriminalitet har i stigende grad skatte- og afgiftsmæssige aspekter. Det Europæiske Råd opfordrer derfor medlemsstaterne til fuldt ud at yde gensidig retshjælp i efterforskningen og retsforfølgningen af grov økonomisk kriminalitet”.

”51: Hvidvaskning af penge er en meget central del af den organiserede kriminalitet. Dette fænomen bør udryddes, uanset hvor det optræder. Det Europæiske Råd er fast besluttet på at sørge for, at der tages konkrete skridt til at opspore, indefryse, beslaglægge og konfiskere udbyttet fra strafbare forhold.”

”52: Medlemsstaterne opfordres indtrængende til fuldt ud at gennemføre bestemmelserne i hvidvaskningsdirektivet, Strasbourg-konventionen af 1990 og Den Finansielle Aktionsgruppes (FATF) henstillinger, også i alle deres afhængige territorier.”

På baggrund af konklusionerne fra Tampere-mødet fremsatte det tidligere franske formandskab under henvisning til TEU artikel 34, stk. 2, et forslag til en konvention om forbedring af gensidig retshjælp i straffesager, navnlig for så vidt angår bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold og økonomisk kriminalitet. Det svenske formandskab foreslår imidlertid, at konventionsudkastet ændres til en tillægsprotokol til 2000-konventionen. Det forventes, at udkastet til protokol vil blive forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) samt mødet i Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 28. – 29. maj 2001 med henblik på at opnå politisk enighed herom.

2. Indhold.

Retsgrundlaget for protokoludkastet er artikel 34, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

[Artikel 1 i det oprindelige konventionsudkast regulerede forholdet til andre internationale konventioner om gensidig retshjælp i straffesager, herunder 2000-konventionen. Da konventionsudkastet nu foreslås ændret til et udkast til protokol til 2000-konventionen, vil den oprindelige artikel 1 udgå af udkastet. Protokollen vil således udgøre en integreret del af 2000-konventionen, der i artikel 1 indeholder en bestemmelse om konventionens - og dermed protokoludkastets - forhold til andre internationale konventioner om gensidig retshjælp i straffesager.]

Efter artikel 2, stk. 1, må det anmodede medlemsland ikke gøre gennemførelsen af en anmodning om ransagning eller beslaglæggelse betinget af, at det forhold, der ligger til grund for anmodningen, er strafbart efter national ret i det pågældende medlemsland.

Artikel 2 i protokoludkastet medfører således, at medlemslandene ikke længere kan gøre de forbehold og erklæringer, som medlemslandene har afgivet i forhold til artikel 5, stk. 1, litra a, i 1959-konventionen, gældende i forbindelse med anmodninger om gensidig bistand i straffesager mellem EU's medlemslande. Efter artikel 5, stk. 1, litra a, i 1959-konventionen kan landene bl.a. forbeholde sig, at retsanmodninger om ransagning eller beslaglæggelse kun skal efterkommes, når den forbrydelse, som har givet anledning til retsanmodningen, er strafbar efter såvel den anmodende som den anmodede stats lovgivning (princippet om dobbelt strafbarhed).

Som en følge af, at sådanne forbehold ikke længere skal kunne gøres gældende mellem medlemslandene, indebærer artikel 2 endvidere, at artikel 51 i Schengen-konventionen ophæves.

Efter artikel 51 i Schengen-konventionen må Schengen-landene ikke stille andre betingelser for efterkommelse af retsanmodninger om ransagning og beslaglæggelse end krav om dobbelt strafbarhed, og at efterkommelsen af retsanmodningen skal være forenelig med den anmodede kontraherende parts lovgivning.

Efter artikel 2, stk. 2, må det anmodede medlemsland dog gøre gennemførelsen af en sådan anmodning betinget af, at det forhold, der ligger til grund for anmodningen, kan straffes efter lovgivningen i det anmodende medlemsland med en frihedsstraf på mindst seks måneder.

Hvis det forhold, der ligger til grund for anmodningen, behandles som led i en administrativ procedure i det anmodende medlemsland, kan det anmodede medlemsland gøre gennemførelsen af anmodningen betinget af, at forholdet kan straffes efter den nationale lovgivning i dette land med en frihedsstraf på mindst seks måneder, jf. artikel 2, stk. 3.

Efter artikel 5, stk. 1, litra c, i 1959-konventionen kan medlemslandene ved afgivelsen af en erklæring gøre gennemførelsen af anmodninger om ransagning og beslaglæggelse betinget af, at gennemførelsen er forenelig med national ret. Det følger af artikel 2, stk. 4, at sådanne erklæringer fortsat vil finde anvendelse mellem medlemslandene.

De medlemslande, der fortsat ønsker at opretholde kravet om dobbelt strafbarhed, kan ved en erklæring i medfør af artikel 2, stk. 6, meddele, at de ikke er bundet af artikel 2. Artikel 51 i Schengen-konventionen vil efter omstændighederne fortsat finde anvendelse for så vidt angår disse medlemslande.

[Artikel 3 er flyttet til protokoludkastets artikel 6 b.]

[Artikel 4 er udgået.]

Artikel 5, 5a, 5x, 5b og 5c omhandler medlemslandenes bistand i forbindelse med anmodninger om bankoplysninger, herunder lister over bankkonti og oplysninger vedrørende banktransaktioner.

Efter artikel 5, stk. 1, forpligter medlemslandene sig til efter anmodning fra et andet medlemsland at udlevere lister over bankkonti. Bestemmelsen indebærer, at det anmodede medlemsland på anmodning fra et andet medlemsland så hurtigt som muligt skal udlevere en liste over bankkonti, der indehaves af en fysisk eller juridisk person, som er genstand for strafferetlig efterforskning. Bestemmelsen omfatter endvidere konti, fra hvilke den mistænkte har modtaget udbytte. Bestemmelsen vil finde anvendelse i tilfælde, hvor efterforskningen i et medlemsland giver

grundlag for at antage, at en fysisk eller juridisk person er indehaver af en eller flere bankkonti i et andet medlemsland, og oplysninger vedrørende disse konti er relevant for efterforskningen.

Listen over bankoplysninger skal endvidere på anmodning, og hvis oplysningerne kan fremskaffes inden for rimelig tid, omfatte bankkonti, som den mistænkte har fuldmagt til at råde over.

Ifølge artikel 5, stk. 2, gælder forpligtelsen til at udlevere lister over bankkonti kun i det omfang, den bank, der fører de relevante konti, er i besiddelse af de ønskede oplysninger. Bestemmelsen pålægger således ikke bankerne i medlemslandene nye forpligtelser i forhold til f.eks. opbevaring af oplysninger vedrørende bankkonti.

Efter artikel 5, stk. 3, finder forpligtelsen i artikel 5, stk. 1, kun anvendelse, hvis efterforskningen vedrører en forbrydelse, der efter lovgivningen i det anmodende medlemsland er undergivet en strafferamme på mindst 4 års frihedsstraf, efter efterforskningen vedrører en forbrydelse som nævnt i artikel 2 i Europol-konventionen eller i bilaget hertil.

Det følger af artikel 5, stk. 4, at den myndighed, der fremsætter en anmodning om udlevering af lister over bankkonti, skal meddele, hvorfor den finder oplysningerne relevante for efterforskningen. Myndigheden skal endvidere redegøre for, hvorfor der er grundlag for at antage, at banker i det anmodede medlemsland fører de relevante konti. Endelig skal myndigheden fremsende alle tilgængelige oplysninger, som kan lette gennemførelsen af anmodningen.

Efter artikel 5, stk. 5, kan medlemslandene stille de samme betingelser for gennemførelsen af anmodninger efter artikel 5, som medlemslandene stiller i forbindelse med anmodninger om ransagning og beslaglæggelse. Artikel 5, stk. 5, indebærer f.eks., at de medlemslande, der kræver dobbelt strafbarhed for at gennemføre en anmodning om ransagning og beslaglæggelse, også vil kunne stille krav om dobbelt strafbarhed i forbindelse med anmodninger om udlevering af lister over bankkonti. Endvidere skal gennemførelsen af anmodningen være forenelig med national ret, ligesom medlemslandene fortsat kan fastholde deres nationale procedure, herunder krav om nationale domstoles medvirken.

Ifølge artikel 5, stk. 6, kan Rådet på grundlag af artikel 34 (2)(c) i TEU med enstemmighed beslutte at udvide anvendelsesområdet i forhold til stk. 3.

Artikel 5a vedrører anmodninger om oplysninger om banktransaktioner på identificerede konti. Bestemmelsen indebærer, at medlemslandene efter anmodning skal udlevere historiske oplysninger om identificerede bankkonti, herunder transaktioner gennemført i en nærmere specificeret periode på en eller flere bankkonti. Disse oplysninger skal endvidere omfatte oplysninger om, fra hvilke og til hvilke konti der er overført penge.

Forpligtelsen efter artikel 5a, stk. 1, finder i lighed med artikel 5 kun anvendelse, hvis oplysningerne er i den relevante banks besiddelse, jf. artikel 5, stk. 2.

Efter artikel 5a, stk. 3, skal det anmodende medlemsland i anmodningen indikere, hvorfor de ønskede oplysninger anses for relevante for efterforskningen af en straffesag.

Ifølge artikel 5a, stk. 4, kan medlemslandene stille de samme betingelser for gennemførelsen af anmodninger efter artikel 5a, som medlemslandene stiller i forbindelse med anmodninger om ransagning og beslaglæggelse. Der henvises til det ovenfor anførte vedrørende artikel 5, stk. 5.

Artikel 5x omhandler anmodninger om overvågning af bankkonti. Efter bestemmelsen skal et medlemsland efter anmodning i en nærmere bestemt periode overvåge transaktioner på en eller flere konti og videreformidle resultatet af denne overvågning til det anmodende medlemsland.

Det anmodende medlemsland skal i anmodningen tilkendegive, hvorfor overvågning af en eller flere bankkonti anses for relevant for efterforskningen af en straffesag.

Bestemmelsen indebærer, at de praktiske spørgsmål vedrørende overvågningen skal aftales mellem de kompetente myndigheder i det anmodende og det anmodede medlemsland. Det anmodede medlemsland kan gøre gennemførelsen af en anmodning om overvågning af bankkonti betinget af, at de krav, som ville blive stillet i en tilsvarende national sag, er opfyldt.

Efter artikel 5b skal medlemslandene tage de nødvendige skridt med henblik på at sikre, at banker ikke over for de berørte kunder eller tredjemand afslører, at der er udleveret oplysninger i overensstemmelse med artikel 5, 5a og 5x, eller at der foretages strafferetlig efterforskning.

Artikel 6 skal sikre mere smidig kommunikation mellem medlemslandene med henblik på hurtigt at kunne iværksætte yderligere efterforskning som opfølgning på en anmodning om bistand i en straffesag. Bestemmelsen indebærer således, at det anmodede medlemsland hurtigt skal underrette det anmodende medlemsland, hvis resultatet af den gennemførte efterforskning giver anledning til at iværksætte yderligere efterforskning.

Artikel 6a indebærer, at i de tilfælde, hvor den kompetente myndighed i det anmodende medlemsland har behov for at fremsætte en supplerende anmodning om retshjælp, kan medlemslandet gøre dette uden på ny at fremsende de oplysninger og dokumenter, der efter de gældende regler sædvanligvis skal vedlægges en retsanmodning. I de tilfælde, hvor repræsentanter for den kompetente myndighed i det anmodende medlemsland har deltaget i forbindelse med gennemførelsen af anmodningen i det anmodede medlemsland, kan disse repræsentanter, mens de er til

stede i det anmodede land, fremsætte en supplerede anmodning direkte over for de kompetente myndigheder i det anmodede medlemsland.

Efter artikel 6b kan medlemslandene ikke afslå at imødekomme et andet medlemslands anmodning om retshjælp under henvisning til nationale regler om bankhemmelighed.

Artikel 7 omhandler anmodninger om gensidig bistand i sager af fiskal karakter. Bestemmelsen medfører, at anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager fremover ikke kan afslås udelukkende med den begrundelse, at anmodningen vedrører *en overtrædelse, som det anmodede medlemsland betragter som en lovovertrædelse af fiskal karakter. Bestemmelsen er identisk med artikel 2, litra b, i tillægsprotokollen til 1959-konventionen.* Bestemmelsen vil i givet fald erstatte artikel 50 i Schengen-konventionen, hvorefter konventionens parter forpligter sig til i overensstemmelse med 1959-konventionen at yde hinanden gensidig retshjælp ved overtrædelser af love og bestemmelser vedrørende punktafgifter, moms og told.

Bestemmelsen er en direkte opfølgning af punkt 49 i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere. Formålet er at sikre, at de EU-lande, der i medfør af 1959-konventionen har forbeholdt sig ret til ikke at yde retshjælp i sager af fiskal karakter, fremover ikke kan påberåbe sig dette forbehold over for de øvrige medlemslande.

Artikel 7a indebærer, at medlemslandene fremover ikke kan afslå en anmodning om retshjælp udelukkende med den begrundelse, at anmodningen vedrører *en overtrædelse, som det anmodende medlemsland betragter som en politisk forbrydelse, en forbrydelse tilknyttet en politisk forbrydelse eller en forbrydelse inspireret af politiske motiver.*

Artikel 8 vedrører tilfælde, hvor et medlemsland afslår en anmodning fra et andet medlemsland under henvisning til de grunde, der er anført i artikel 2, litra b, i 1959-konventionen. Efter artikel 2, litra b, kan en anmodning om retshjælp afslås under henvisning til landets suverænitet og sikkerhed samt almindelig retsprincipper. Artikel 8 indebærer, at hvis det anmodende medlemsland fastholder en anmodning, der er afslået under henvisning til artikel 2, litra b, i 1959-konventionen, skal afslaget sendes til Rådet med henblik på Rådets eventuelle overvejelser.

[Artikel 9 er udgået.]

I artikel 10 præciseres det, at der ikke kan tages forbehold over for bestemmelserne i *protokollen, medmindre det udtrykkeligt fremgår af bestemmelserne.*

Artikel 11 – 14 omhandler en række proceduremæssige spørgsmål, herunder *protokollens* ikrafttræden. Artikel 13 vedrører Norges og Islands stilling, idet det anføres, at bestemmelserne i arti-

kel 2 og 7 antages at udgøre foranstaltninger, der er Schengen-relevante, hvilket indebærer, at disse bestemmelser ligeledes vil finde anvendelse i forhold til Norge og Island.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 14. november 2000 afgivet udtalelse vedrørende det daværende konventionsudkast. Europa-Parlamentet har i sin udtalelse hilst initiativet velkommen og har samtidig godkendt udkastet med enkelte ændringsforslag.

4. Høring.

Forslaget har været sendt til høring hos berørte myndigheder og organisationer. *Det bemærkes, at høringssvarene er afgivet på baggrund af det daværende konventionsudkast.*

Justitsministeriet har bl.a. modtaget høringssvar fra Rigsadvokaten, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Foreningen af Politimestre i Danmark samt Finansrådet.

Datatilsynet, Landsklubben HK/Politiet samt Dommerfuldmægtigforeningen har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Det Danske Center for Menneskerettigheder har meddelt, at centeret på grund af manglende ressourcer ikke ser sig i stand til at kommentere forslaget.

Rigsadvokaten har tilkendegivet, at udkastet ikke giver anledning til bemærkninger på nuværende tidspunkt, bortset fra bestemmelsen i artikel 2, hvorefter forbehold og erklæringer i henhold til artikel 5 i 1959-konventionen ikke kan gøres gældende mellem medlemsstaterne. Rigsadvokaten finder, at det bør tilstræbes, at en bestemmelse med et indhold svarende til udkastets artikel 2 ikke indgår i konventionen, da dette ville indebære et brud på et fundamentalt princip i dansk ret vedrørende imødekommelse af anmodninger om gensidig retshjælp.

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet finder for så vidt angår forslagets artikel 2, stk. 1, at det vil være meget vidtgående at ophæve kravet om dobbelt strafbarhed ved tvangsindgreb. Statsadvokaten tilføjer, at det tillige rent praktisk vil indebære, at der i forbindelse med indhentelse af retskendelse, hvor der ikke foreligger dobbelt strafbarhed, vil være behov for en måske vanskelig stillingtagen til, hvorvidt der med sikkerhed er tale om et strafbart forhold i den anmodende medlemsstat.

Vedrørende artikel 5, stk. 1, anfører statsadvokaten, at de kendelser, der rettes til alle pengeinstitutter, i praksis kun anvendes i særlig grove sager og normalt kun, hvis tilstedeværelsen af uidentificerede konti er indiceret. Statsadvokaten noterer sig, at forslaget i artikel 5, stk. 1, i modsætning til stk. 2, ikke synes at indeholde begrænsninger i, hvornår en sådan kendelse skal indhentes. For så vidt angår artikel 5, stk. 2 bemærker statsadvokaten, at kontooplysninger normalt vil resultere i anmodninger om oplysninger om kontotransaktioner. Hvis tanken med bestemmelsen er, at disse oplysninger i grove sager skal forsøges fremskaffet særlig hurtigt, anfører statsadvokaten, at bestemmelsen kan formuleres mere klart.

Endelig noterer statsadvokaten sig vedrørende artikel 7, at bestemmelsen klart vil være af betydning i visse sager - ikke alene hvor sagen er af fiskal karakter, men også hvor det i den tidlige del af efterforskningen ikke er muligt at sige med sikkerhed, at sagen ikke er eller vil blive af fiskal karakter.

Rigspolitechefen finder efter en politifaglig gennemgang af forslaget, at der er tale om et meget væsentligt initiativ, der med de erklærede mål om reduktion af mulighederne for nationale forbehold i forhold til regler om gensidig retshjælp samt forenkling af samarbejdsprocedurerne vil bidrage til at fremme internationalt retligt samarbejde.

Politidirektøren i København finder, at en vedtagelse af konventionen med et indhold svarende til artikel 2 i udkastet vil være problematisk, idet det ikke umiddelbart er overskueligt, hvilke forpligtelser Danmark påtager sig.

Advokatrådet udtaler, at rådet finder det principielt betænkeligt at ophæve kravet om dobbelt strafbarhed som forslået i artikel 2 og dermed konventionsmæssigt forpligte Danmark til at yde bistand til tvangsindgreb, f.eks. ransagning og beslaglæggelse m.v., for handlinger, som ikke ville være strafbare efter dansk ret. I den forbindelse påpeger Advokatrådet, at kravet om dobbelt strafbarhed også genfindes i andre konventioner, f.eks. udleveringskonventionens artikel 2. Endvidere finder Advokatrådet, at det må antages, at bortfald af krav til dobbelt strafbarhed vil kunne for betydningsfuld for retshjælpshandlinger, der ydes uden egentlig konventionsregulering, men hvor kravet om dobbelt strafbarhed efter praksis kræves for ydelse af retshjælpen. Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at kravet om dobbelt strafbarhed ikke normalt er et spørgsmål om, at landene har ensartet regulering eller subsumerer strafbare forhold under samme type bestemmelser. Normalt foretages en vurdering af, om gerningsindholdet er dækket af det anmodede lands straffebestemmelser. Den retlige vurdering heraf forudsætter, at sigtelse og sagsbeskrivelse er udførlig nok til en stillingtagen.

Landsforeningen af beskikkede advokater noterer sig, at artikel 2 indebærer, at anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager mellem medlemslandene fremover ikke vil kunne afslås un-

der henvisning til, at kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. Ligeledes noterer foreningen sig artikel 7, hvorefter anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager ikke kan afslås udelukkende med den begrundelse, at anmodningen vedrører overtrædelse af lov om skatter og afgifter samt told og valutahandel. Efter foreningens opfattelse vil ophævelse af de pågældende forbehold i praksis gøre det meget vanskeligt at give herboende, herunder danske statsborgere, den retsbeskyttelse, som vi lægger vægt på her i landet, mod eksempelvis begæringer om beslaglæggelse af midler indestående på konti i Danmark.

Den Danske Dommerforening finder det principielt betænkeligt, at der efter udkastet skal kunne foretages tvangsindgreb overfor borgerne i forbindelse med forhold, der ikke er strafbare i Danmark. Det bemærkes herved, at retshjælp efter artikel 8 kun kan afslås, hvis den anmodede medlemsstat finder, at det vil skade dens livsvigtige interesser at imødekomme anmodningen, og at der efter konventionens artikel 10 ikke kan tages forbehold overfor konventionen.

Foreningen af Politimestre i Danmark er enig i hovedsigtet med det fremsatte forslag. Foreningen kan tilsluttet sig høringsvaret fra Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, og ligesom statsadvokaten udtrykker foreningen betænkelighed ved forslagets artikel 2, stk. 1.

Finansrådet er meget betænkelig ved en opgivelse af princippet om dobbelt strafbarhed. Der ligger et effektivt retsbeskyttelsesværn i kravet om anvendelsen af dansk ret ved udenlandske retsanmodninger og dermed i kravet om danske domstoles medvirken. Finansrådet anmoder derfor om, at kravet om dobbelt strafbarhed opretholdes.

For så vidt angår artikel 5 bemærker Finansrådet, at det er vigtigt at fastslå, at retsanmodninger, der modtages, skal være konkret begrundet og afgrænset til alene at angå den eller de personer, der retsforfølges. Endvidere bemærker rådet, at oplysninger om transaktioner, herunder bilag som f.eks. checks, ikke opbevares i ubegrænset tid, og at pengeinstitutterne følger forskellig praksis. Bogføringslovens hovedregel er i § 10, at regnskabsmateriale skal opbevares i fem år. Ifølge hvidvasklovens § 9 skal identitetsoplysninger opbevares i mindst fem år efter, at kundeforholdet er ophørt. Dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner skal opbevares i mindst fem år efter transaktionernes gennemførelse. Ved hver enkelt retsanmodning er der behov for nøje at overveje såvel retsanmodningens omfang med hensyn til, hvilke oplysninger der ønskes, samt hvor langt tilbage i tid oplysningerne ønskes, og afgrænsningen heraf bør ikke alene bero på den anmodende medlemsstats ønsker. Opfyldelse af retsanmodninger indebærer en til tider betydelig arbejdsbyrde for pengeinstitutterne, og ikke mindst er der knyttet væsentlige omkostninger til fremfindning af transaktioner, som er foretaget tilbage i tiden.

5. Subsidiaritetsprincippet.

For slaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

6. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det antages med støtte i retspraksis, at udenlandske begæringer om efterforskningskridt i Danmark, kan imødekommes, uanset om fremsættelsen og behandlingen af retsanmodninger er reguleret i en aftale, der finder anvendelse mellem Danmark og den anmodende stat. De relevante efterforskningskridt gennemføres i givet fald efter en analogi af retsplejeloven, idet en udenlandsk anmodning om efterforskning, herunder ransagning, beslaglæggelse samt edition, kan imødekommes, hvis det pågældende efterforskningskridt kunne gennemføres i forbindelse med en tilsvarende national strafferetlig efterforskning.

Danmark har i forbindelse med ratifikationen af 1959-konventionen afgivet en erklæring vedrørende artikel 5, hvorefter gennemførelse af anmodninger om efterforskningskridt, der kræver de danske domstoles medvirken, er betinget af, at forholdet er strafbart efter dansk lovgivning (krav om dobbelt strafbarhed).

Danmark har derimod ikke forbeholdt sig ret til at afslå at imødekomme anmodninger om retshjælp i relation til straffesager af fiskal karakter.

Der gælder endvidere ikke her i landet regler om bankhemmelighed, der såfremt retsplejelovens betingelser i øvrigt er opfyldt, forhindrer Danmark i at yde retshjælp i sager, hvor der anmodes om kontooplysninger m.v. Efter retsplejelovens § 804 kan der således som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelser er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage.

Oplysninger vedrørende bankkonti, herunder indehaveren af kontoen samt bankindeståender m.v., opspores således her i landet ved, at det i første række i en editionskendelse pålægges Finansrådet hos sine medlemmer at undersøge, om en bestemt person, herunder en juridisk person, har en konto i en bank eller sparekasse i Danmark. Oplysninger om den konkrete konto indhen-

tes dernæst på grundlag af en editionskendelse rettet til det pengeinstitut, hvor det er konstateret, at den sigtede mistænkte har en konto.

Bestemmelsen om edition i retsplejelovens § 804 vedrører alene udlevering af historiske oplysninger, og der findes ikke i retsplejeloven bestemmelser om overvågning af fremtidige transaktioner på bankkonti.

Videregivelse af oplysninger til udenlandske myndigheder som led i gennemførelsen af en retsanmodning sker i overensstemmelse med dansk ret, herunder straffelovens § 152 om tavshedspligt og lov om behandling af personoplysninger.

En ophævelse af kravet om dobbelt strafbarhed i forbindelse med gennemførelse af anmodninger om ransagning eller beslaglæggelse vil i givet fald kræve lovændringer i Danmark. *Endvidere skønnes gennemførelse af protokoludkastets artikel 5x om overvågning af bankkonti at kræve lovændringer i Danmark.*

Herudover skønnes forslaget ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Gennemførelsen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999, herunder de dele af konklusionerne, der vedrører bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 29. oktober og den 2. december 1999. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 20. oktober og 18. november 1999.

Herudover har forslaget været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 17. oktober 2000. Et aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 5. oktober 2000.

Forslaget er den 3. oktober 2000 oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg tillige med et grundnotat om forslaget.

Vedrørende: Flerårig oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

De finansielle forpligtelser i forhold til anlæg og drift af C.SIS påhviler ikke fællesskabsbudgettet, men er reguleret i en finansforordning for C.SIS. Efter finansforordningen er Frankrig ansvarlig for anlæg og drift af C.SIS. Det følger endvidere af finansforordningen, at Rådet (Schengen-landene) fastlægger budgettet for C.SIS. Frankrig afholder de løbende anlægs- og driftsudgifter, som efterfølgende dækkes af Schengen-landene i fællesskab. Dette sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel, som de enkelte landes momsindtægt udgør af Det Europæiske Fællesskabs samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår, jf. Schengen-konventionens artikel 119, stk. 1.

Danmark og de øvrige nordiske lande har siden 1. januar 1997 bidraget til betaling af udgifterne forbundet med anlæg og drift af C.SIS. Danmark bidrager med ca. 2 procent af udgifterne.

Efter finansforordningen for C.SIS skal Frankrig hvert år udarbejde en oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS.

Rådet (Schengen-landene) godkendte et anlægsbudget på 800 .000 euro (svarende til ca. 6.000.000 dkr.) for C.SIS for 2000 på et møde i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island, der blev afholdt i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4. oktober 1999.

En flerårig oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS i perioden indtil den 31. december 2000 forventes forelagt til godkendelse i forbindelse med mødet i Det

Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island, der afholdes i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001.

2. Indhold

Det fremgår af oversigten, at der i perioden fra den 18. december 1991 til den 31. december 1999 i alt er godkendt anlægsudgifter vedrørende C.SIS (SIS I) for 19.186.748,11 euro (svarende til ca. 142.941.000 dkr.), og at der i 2000 i alt er godkendt anlægsudgifter vedrørende C.SIS (SIS I) for 720.348,10 euro (svarende til ca. 5.367.000 dkr.). I alt er der godkendt anlægsudgifter til C.SIS (SIS I) for 19.907.096,21 euro (svarende til ca. 148.308.000 dkr.).

Det fremgår endvidere af oversigten, at der i perioden indtil den 31. december 1999 er godkendt anlægsudgifter vedrørende SIS II for 461.663 euro (svarende til ca. 3.439.000 dkr.), mens ingen anlægsudgifter er godkendt for SIS II i 2000.

I alt er der i perioden indtil den 31. december 2000 godkendt anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS for 20.368.759,47 euro (svarende til ca. 151.747.000 dkr.).

3. Europa-Parlamentet.

Den flerårige oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS vil ikke blive forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning den flerårige oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS.

5. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

6. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

7. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det danske bidrag til drifts- og anlægsudgifter for C.SIS betales af Rigspolitichefen og Indenrigsministeriet, og udgifterne hertil forudsættes afholdt inden for de bevillingsmæssige rammer.

Den flerårige oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS ses ikke at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser, idet de omfattede anlægsudgifter afholdes inden for det tidligere godkendte budget for anlæg og drift af C.SIS.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Det bemærkes imidlertid, at forslaget til anlægsbudgettet for C.SIS for 2000 blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island, der blev afholdt i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4. oktober 1999. Aktuelt notat vedrørende anlægsbudgettet for C.SIS for 2000 blev oversendt den 23. september 1999 til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: **Handlingsplan for den fremtidige evaluering af Schengen-reglernes gennemførelse og anvendelse.**

Nyt notat.

1. Baggrund.

I 1998 blev der inden for rammerne af Schengen-samarbejdet nedsat et stående udvalg vedrørende Schengen-reglernes gennemførelse og anvendelse.

Efter Schengen-reglernes integration i Den Europæiske Union i forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 gennemføres dette arbejde af Rådets arbejdsgruppe vedrørende Schengen-evaluering.

Det forudgående franske, det nuværende svenske samt de kommende belgiske og spanske formandskaber har i samarbejde med Kommissionen udarbejdet et udkast til en handlingsplan for det fremtidige arbejde i arbejdsgruppen vedrørende Schengen-evaluering.

Handlingsplanen forventes forelagt til godkendelse på mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island, der afholdes i tilknytning til rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001.

2. Indhold

Handlingsplanen er udarbejdet med henblik på den forestående udvidelse af Den Europæiske Union og den deraf følgende evaluering af, om forudsætningerne for at bringe Schengen-reglerne i anvendelse i forhold til kandidatlandene er til stede.

I handlingsplanen lægges der op til en forudgående evaluering af Schengen-reglernes anvendelse i de nuværende Schengen-lande med henblik på en analyse af den praktiske gennemførelse af Schengen-reglerne. På baggrund af evalueringsresultaterne vil der blive udarbejdet oversigter over den bedste praksis inden for udvalgte områder. Disse oversigter vil dels kunne anvendes i forbindelse med kandidatlandenes forberedende arbejde med henblik på de pågældende landes gennemførelse og anvendelse af Schengen-reglerne, dels vil de kunne anvendes af de relevante rådsarbejdsgrupper i forbindelse med udarbejdelsen af minimumstandarder for anvendelsen af Schengen-reglerne og eventuelle forslag til ændring af Schengen-reglerne.

Handlingsplanen indebærer på den baggrund, at der inden 2005 skal gennemføres landespecifikke evalueringer af Frankrig, Belgien, Holland, Luxembourg, Spanien, Portugal, Østrig og Italien.

Disse landespecifikke evalueringer vil omfatte samtlige samarbejdsområder inden for Schengen-reglerne.

Inden for den samme tidsperiode skal der endvidere gennemføres tema-evalueringer vedrørende udvalgte emner inden for Schengen-samarbejdet. Arbejdsgruppen vedrørende Schengen-evaluering tager stilling til, i hvilke lande og inden for hvilke områder der skal gennemføres tema-evalueringer. Rækkevidden af tema-evalueringerne fastlægges i samarbejde med de berørte lande.

Handlingsplanen nævner herudover muligheden for at gennemføre haste-evalueringer i krisesituationer, uden at der dog er taget endelig stilling til betingelserne for og de nærmere omstændigheder i forbindelse med gennemførelsen af sådanne evalueringer.

Endvidere indeholder handlingsplanen en vejledende tidsplan for gennemførelsen af de landespecifikke evalueringer samt en første tema-evaluering af Sirene-kontorerne.

Sirene-kontorerne, der oprettes i de enkelte Schengen-lande, udveksler supplerende oplysninger i forhold til landenes indberetninger i Schengen-informationssystemet. Udvekslingen af oplysninger mellem Sirene-kontorerne sker ikke via Schengen-informationssystemet. Der kan f.eks. være tale om fremsendelse af en udleveringsbegæring med relevante bilag. Videregivelsen af oplysninger mellem Sirene-kontorerne sker i overensstemmelse med national ret

Endelig er der i handlingsplanen lagt op til, at også andre af Rådets arbejdsgrupper efter omstændighederne vil blive inddraget i arbejdet med henblik på at sikre en korrekt anvendelse samt videreudviklingen af Schengen-reglerne.

3. Europa-Parlamentet.

Handlingsplanen vil ikke blive forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning handlingsplanen.

5. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

6. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Handlingsplanen har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Handlingsplanen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: SIS II.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Som led i Schengen-samarbejdet er der oprettet et fælles informationssystem (Schengen-informationssystemet), der ved hjælp af elektronisk søgning giver de myndigheder, der er udpeget af Schengen-landene, adgang til indberetninger om personer og genstande til brug for grænsekontrollen og for anden politi- og toldkontrol i de enkelte lande samt for administrationen af udlændingelovgivningen. Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92 – 119).

Ved Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union. I den forbindelse blev der ikke taget stilling til retsgrundlaget for Schengen-konventionens bestemmelser vedrørende Schengen-informationssystemet. Disse bestemmelser betragtes derfor som retsakter baseret på afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), jf. artikel 2, stk. 1, 2. afsnit, sidste punktum, i protokollen om integrationen af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (Schengen-protokollen), der ved Amsterdam-traktaten er knyttet som bilag til TEU og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF).

De nærmere regler for anlæg og drift af C.SIS er fastsat i en finansforordning vedtaget af Schengen-Eksekutivkomitéen den 14. december 1993. I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden er der ikke taget stilling til retsgrundlaget for finansforordningen, som derfor betragtes som en retsakt baseret på afsnit VI i TEU, jf. artikel 2, stk. 1, 2. afsnit, sidste punktum, i Schengen-protokollen.

Efter finansforordningen er Frankrig ansvarlig for anlæg og drift af C.SIS. Det følger endvidere af finansforordningen, at Rådet (Schengen-landene) fastlægger budgettet for C.SIS, og at Frankrig afholder de løbende anlægs- og driftsudgifter, som efterfølgende dækkes af Schengen-landene i fællesskab. Dette sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel, som de enkelte landes momsindtægter udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår, jf. Schengen-konventionens artikel 119, stk. 1.

Det eksisterende Schengen-informationssystem (SIS) er dimensioneret til maksimalt at indeholde oplysninger for så vidt angår 18 lande (de 15 deltagende Schengen-lande samt yderligere tre lande) og giver således ikke mulighed for at modtage oplysninger fra yderligere lande i forbindelse med udvidelsen af Den Europæiske Union.

Etableringen af et ændret og udvidet Schengen-informationssystem (SIS II) med mulighed for tilslutning af yderligere lande er på denne baggrund en forudsætning for kandidatlandenes deltagelse i Schengen-samarbejdet. Etableringen af SIS II vil endvidere give mulighed for at gennemføre forbedringer inden for en række områder for så vidt angår anvendelsen af Schengen-informationssystemet. De relevante arbejdsgrupper i Rådets regi har derfor påbegyndt de indledende overvejelser vedrørende udviklingen og etableringen af SIS II.

Rådet vil skulle fastsætte nærmere retningslinier for udviklingen af SIS II, herunder om finansieringen af udviklingsarbejdet. Der vil i den forbindelse skulle tages stilling til, om udgifterne til udvikling af SIS II skal afholdes over Fællesskabets budget eller af Schengen-landene efter en nærmere fastsat fordelingsnøgle.

Det følger af Schengen-protokollens artikel 5, stk. 1, 1. afsnit, at forslag og initiativer til udbygning af Schengen-reglerne er underlagt de relevante traktatbestemmelser, og af Schengen-protokollens artikel 5, stk. 2, at dette gælder, selv om Rådet ikke har fastsat retsgrundlag for de Schengen-regler, der udbygges.

Det må antages, at en stor del af Rådets retsakter vedrørende udviklingen af SIS II vil henhøre under TEU. Aktionsudgifter forbundet med disse retsakter vil skulle afholdes over Fællesskabets budget, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse, jf. TEU artikel 41, stk. 3. Aktionsudgifter forbundet med retsakter vedrørende udviklingen af SIS II, som vedtages med retsgrundlag i TEF, afholdes over Fællesskabets budget.

Danmark vil kunne deltage fuldt ud i en retsakt, der vedtages med hjemmel i TEU, vedrørende fællesskabsfinansiering af udviklingen af SIS II, men Danmark vil ikke kunne deltage i vedtagelsen af og ikke vil være bundet af en retsakt, der vedtages med hjemmel i afsnit IV i TEF, vedrørende fællesskabsfinansiering af udviklingen af SIS II, jf. artikel 1 og artikel 2 i protokollen om Danmarks stilling, der ved Amsterdam-traktaten er knyttet som bilag til TEU og TEF. Danmark vil dog efterfølgende kunne tilslutte sig en sådan retsakt, da den vedrører en udbygning af Schengen-reglerne, jf. artikel 5 i protokollen om Danmarks stilling. Danmarks efterfølgende tilslutning vil alene skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige Schengen-lande.

Rådet (Schengen-landene) vedtog den 17. oktober 2000 et anlægsbudget for 2001 for C.SIS på 3.300.000 euro (svarende til ca. 24.750.000 dkr.) og et driftsbudget for 2001 for C.SIS på 1.730.000 euro (svarende til ca. 12.975.000 dkr.). Anlægsbudgettet indeholder hensættelser på 300.000 euro (svarende til ca. 2.250.000 dkr.) til ekspertbistand i forbindelse med det indledende arbejde med udviklingen af SIS II.

Det forventes, at formandskabet på mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island i tilknytning til rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001 vil fremlægge et udkast til rådskonklusioner vedrørende udviklingen og etableringen af SIS II, herunder finansieringen af udviklingsarbejdet. Formandskabets udkast til konklusioner foreligger endnu ikke.

2. Indhold

Udkastet til rådskonklusioner forventes at lægge op til, at arbejdet med udviklingen og etableringen af SIS II bør have høj prioritet under hensyn til den forestående udvidelse af Den Europæiske Union og kandidatlandenes mulighed for at deltage i Schengen-samarbejdet

Udkast til rådskonklusioner forventes endvidere at fastslå, at udgifterne til udviklingen af SIS II i 2001 afholdes over anlægsbudgettet for C.SIS, og at finansieringen herefter finder sted over Fællesskabets budget.

Endelig forventes konklusionsudkastet at lægge op til, at den relevante rådsarbejdsgruppe får mandat til at forberede udviklingen af SIS II, herunder de nødvendige retsakter med henblik herpå.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til Rådets konklusioner vil ikke blive forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning udkastet til Rådets konklusioner.

5. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

6. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

7. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser.

Rådskonklusionerne vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets rammeafgørelse om styrkelse af de strafferetlige rammer med henblik på bekæmpelse af hjælp til ulovlig indrejse og ulovligt ophold

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund

Det franske formandskab fremsatte den 3. august 2000 dels et forslag til direktiv om bistand til ulovlig indrejse og rejse samt ulovligt ophold dels et forslag til rammeafgørelse om styrkelse af de strafferetlige regler med henblik på bekæmpelse af bistand til ulovlig indrejse og ulovligt ophold.

Formålet med forslaget til direktiv og forslaget til rammeafgørelse er bl.a. på baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 og Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira den 19.- 20. juni 2000 at sikre, at der i alle EU-lande er effektive strafferetlige regler for så vidt angår menneskesmugling. Forslaget til direktiv indeholder således bestemmelser, der fastlægger hvilke handlinger medlemsstaterne skal kriminalisere, mens forslaget til rammeafgørelse indeholder bestemmelser om de strafferetlige sanktioner i forbindelse med menneskesmugling.

Et særskilt notat om forslaget til direktiv er udarbejdet af Indenrigsministeriet.

Forslaget til rammeafgørelse blev forelagt på et møde i Det Blandede Udvalg med deltagelse af Norge og Island, der blev afholdt i tilknytning til rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2000 samt den 15.- 16. marts 2001 med henblik på Rådets drøftelse af visse udstående spørgsmål i såvel direktivforslaget som forslaget til rammeafgørelse.

Forslaget til rammeafgørelse forventes forelagt på mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island, der afholdes i tilknytning til rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28.- 29. maj 2001, med henblik på at opnå politisk enighed herom.

2. Indhold.

Retsgrundlaget for forslaget til rammeafgørelse er artikel 29, artikel 31, litra a), og artikel 34, stk. 2, litra b).

I artikel 1, stk. 1 og 2, i forslaget til rammeafgørelse fastslås det, at medlemsstaterne skal tage de nødvendige skridt for sikre, at de i direktivforslagets artikel 1 og artikel 2 nævnte strafbare handlinger, kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til

lovovertrædelsen. har afskrækkende virkning. kan medføre udlevering og eventuelt andre foranstaltninger.

Sådanne andre foranstaltninger kan omfatte konfiskation af det transportmiddel, der er benyttet i forbindelse med den strafbare handling, forbud mod direkte eller gennem en mellemmand at udøve sådan erhvervsmæssig virksomhed, hvorunder den strafbare handling blev begået, og udvisning med indrejseforbud, hvis den dømte person ikke er statsborger i en medlemsstat i Den Europæiske Union.

Ifølge artikel 1, litra a) i direktivforslaget skal medlemsstaterne gennemføre passende sanktioner over for enhver, der hjælper eller forsøger at hjælpe en udlænding, der ikke er statsborger i en EU-medlemsstat med at rejse til eller igennem en medlemsstats område og derved overtræde den pågældende stats lovgivning vedrørende udlændinges indrejse eller gennemrejse.

Efter artikel 1, litra b) i direktivforslaget skal medlemsstaterne endvidere gennemføre passende sanktioner over for enhver, der med vinding for øje hjælper eller forsøger at hjælpe en udlænding, der ikke er statsborger i en EU-medlemsstat, med at opholde sig på en medlemsstats område og derved overtræde den pågældende stats lovgivning vedrørende udlændinges ophold.

Efter artikel 1, stk. 2, kan enhver medlemsstat beslutte, at den ikke vil gennemføre sanktioner over for den i artikel 1, stk. 1, nævnte adfærd i tilfælde, hvor formålet med adfærden har været at yde humanitær hjælp til den pågældende.

Af direktivforslagets artikel 2 fremgår det, at medvirken til de i artikel 1 nævnte handlinger tillige skal være strafbar.

Efter artikel 1, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse skal hver medlemsstat sikre, at de handlinger, der er omtalt i direktivforslagets artikel 1, litra a) er undergivet en strafferamme på mindst 8 års fængsel, når bistanden ydes i berigelsesøjemed samt af en kriminel organisation eller på en sådan måde, at den er til fare for den person, der smugles.

Det fremgår imidlertid af artikel 1, stk. 4, at en medlemsstat, hvis det er nødvendigt for at sikre sammenhængen i medlemsstatens nationale straffelovgivning, alene er forpligtet til at sikre, at de i stk. 3 opregnede handlinger er undergivet en strafferamme på mindst 6 års fængsel, forudsat at denne strafferamme er mellem de strengeste straffe for sammenlignelige lovovertrædelser.

Forslagets artikel 2 indeholder nærmere regler for juridiske personers strafansvar. Bestemmelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige med hensyn til de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang lovovertrædelsen er begået af en

person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person, med henblik på at skaffe den juridiske person vinding.

Endvidere forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer også kan straffes i tilfælde, hvor f.eks. utilstrækkelig kontrol eller tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Ifølge forslaget artikel 3 er medlemsstaterne forpligtede til at sikre, at der overfor juridiske personer kan iværksættes sanktioner, der er effektive, proportionale og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller andre sanktioner som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser og tilskud og forbud mod at udøve kommerciel virksomhed.

Forslagets artikel 4 indeholder bestemmelser om straffemyndighed. Efter litra a) er hver medlemsstat således forpligtet til at have straffemyndighed, når en af de af rammeafgårelsen omfattede lovovertrædelser er begået helt eller delvist på medlemsstatens territorium. Efter litra b) er medlemsstaten ligeledes forpligtet til at have straffemyndighed, hvis gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat. *Endelig er medlemsstaten efter litra c) forpligtet til at have straffemyndighed, hvis lovovertrædelser er begået med henblik på en juridisk persons vinding, og denne juridiske person har hjemsted på medlemsstatens territorium. Bestemmelserne i litra b) og c) er dog fakultative, og medlemsstaterne kan meddele Rådets Generalsekretariat, i hvilket omfang bestemmelserne skal være gældende for den pågældende medlemsstat.*

Artikel 4 b) indeholder bestemmelser om udlevering og strafforfølgning. Det følger således af denne bestemmelse, at en medlemsstat, der ikke udleverer egne statsborgere, skal træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at den har straffemyndighed i tilfælde, hvor den i direktivet beskrevne adfærd bliver begået af en af dens egne statsborgere uden for den pågældende medlemsstats territorium.

I artikel 5 i forslaget fastslås det, at anvendelsen af rammeafgårelsen ikke berører den beskyttelse, som indrømmes flygtninge og asylansøgere i overensstemmelse med international flygtningeret eller andre internationale instrumenter vedrørende menneskerettigheder, herunder navnlig medlemsstaternes overholdelse af deres internationale forpligtelser i henhold til artikel 31 og 33 i konventionen af 1951 om flygtnings retsstilling, som ændret ved tillægsprotokollen fra 1957.

Efter artikel 6 skal medlemsstaterne underrette hinanden, hvis de modtager oplysning om, at de i direktivet opregnede handlinger er blevet begået på en anden medlemsstats territorium. Endvidere skal en medlemsstat, der anmoder en anden medlemsstat om at foretage strafforfølgning i anledning af en overtrædelse af den anmodende medlemsstats lovgivning om hjælp til ulovlig

indrejse og ulovligt ophold, oplyse den anmodede medlemsstat om, hvilke bestemmelser der er overtrådt.

Det følger af artikel 7, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen inden *en endnu ikke fastsat dato*. Medlemsstaterne skal *efter denne dato* meddele Rådets Generalsekretariat og Kommissionen indholdet af de retsfor skrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der følger af rammeafgørelsen. Rådet skal herefter inden den 30. maj 2002 på baggrund af disse oplysninger og en skriftlig rapport fra Kommissionen vurdere, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme rammeafgørelsen.

Ved Artikel 8 ophæves Schengen-konventionens artikel 27, stk. 2 og 3, der - bortset fra enkelte redaktionelle ændringer - er identiske med den foreslåede artikel 6 i rammeafgørelsen.

Efter forslaget artikel 9 træder rammeafgørelsen i kraft samme dag, som den bliver offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 15. februar 2001 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse forkastet forslaget til rammeafgørelse og samtidig fremsat en række ændringsforslag til forslaget.

4. Høring

Forslaget til rammeafgørelse blev den 22. december 2001 sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Indenrigsministeriet, Finansministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politimesterforeningen i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitehøfen, Politidirektøren i København samt præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors samt Rådet for Etniske Minoriteter.

[Det bemærkes, at det nu foreliggende forslag til rammeafgørelse på en række punkter er ændret i forhold til det forslag, som har været sendt i høring hos de pågældende myndigheder og organisationer, hvorfor det i de afgivne høringssvar anførte i en række tilfælde ikke længere er aktuelt.]

Præsidenten for Østre Landsret påpeger, at det i grundnotatet s. 9, 2. afsnit, er anført, at artikel 2 i forslaget til rammeafgørelse ikke i sig selv nødvendiggør en lovændring. Præsidenten for Østre

Landsret bemærker, at denne antagelse næppe er rigtig, da straffelovens § 125 a efter forarbejderne til denne bestemmelse alene forudsættes anvendt, hvor der er tale om menneskesmugling for vindings skyld, og da de i artikel 2 nævnte strafskærpende forhold ikke synes at være begrænsede hertil.

Præsidenten for Vestre Landsret samt Præsidenten for Københavns Bvret tilslutter sig Den Danske Dommerforenings høringssvar, hvori anføres, at det af retssikkerhedsmæssige grunde bør overvejes at gennemføre en udtrykkelig lovbestemmelse, såfremt lovgivningsmagten ønsker at sikre mulighed for strafskærpelse under de omstændigheder, der er anført i artikel 2 i forslaget til rammeafgørelse. Den Danske Dommerforening bemærker endvidere, at området for strafskærpelse efter straffelovens § 125 a ikke er fuldstændigt sammenfaldende med området for strafskærpelse efter artikel 2.

Foreningen af Politimestre i Danmark. Rigspolitichefen. Dommerfuldmægtigforeningen samt Landsforeningen af Beskikkede advokater har ikke bemærkninger til forslaget til rammeafgørelse.

Politidirektøren i København påpeger, at høringssvaret afgives med det forbehold, at direktivforslaget, hvori de handlinger, der skal sanktioneres efter forslaget til rammeafgørelse, ikke foreligger.

I forbindelse med grundnotatets afsnit 3 og 4 henviser politidirektøren til, at den konkret udmålte straf i vidt omfang afviger fra strafferammerne for de omhandlede overtrædelser af udlændingeloven og straffeloven, hvorfor det kan overvejes, om hjælp til ulovlig indrejse og ulovligt ophold kan sanktioneres tilstrækkeligt effektivt og med den fornødne afskrækkende virkning.

I forbindelse med muligheden for udvisning i konkrete sager, henviser politidirektøren til udlændingelovens § 26, hvorefter udvisning kan undlades, hvis den på grund af domfældtes personlige forhold kan antages at virke særligt belastende.

Advokatrådet anfører, at det ville have været at foretrække, dersom direktivforslaget om bistand til ulovlig indrejse og ulovligt ophold, og det herom bebudede grundnotat, der vil blive udarbejdet af Indenrigsministeriet, kunne have været forelagt samtidig med Justitsministeriets høringskrivelse.

Advokatrådet anfører endvidere, at man er enig i, at den i grundnotatet anførte vurdering, hvorefter artiklerne 1 og 2 i forslaget til rammeafgørelse ikke i sig selv nødvendiggør lovændringer. Advokatrådet har i den forbindelse anført, at det efter de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 59 og straffelovens § 125 a sammenholdt med de almindelige principper for strafudmå-

ling, herunder navnlig straffelovens § 80, må antages, at det vil blive anset for en skærpende omstændighed, hvis menneskesmuglingen udføres af personer, der deltager i en kriminel organisation, hvis menneskesmuglingen kan karakteriseres som menneskehandel og/eller seksuel udnyttelse af børn. Disse forhold vil efter Advokatrådets opfattelse efter omstændighederne tillige kunne straffes efter andre bestemmelser, og hvis menneskesmuglingen må anses for foretaget med henblik på illegal beskæftigelse.

Advokatrådet anfører, at selvom indledningen til artikel 2 i forslaget til rammeafgørelse måtte rumme en vis uklarhed, finder Advokatrådet, at den bestående lovgivning i tilstrækkelig grad sikrer muligheden for skærpede sanktioner i de anførte tilfælde. Advokatrådet anfører videre, at man ville finde det uhensigtsmæssigt, dersom der skulle ske yderligere differentiering af straffesammenhænge end allerede gennemført inden for området.

Endelig tilkendegiver Advokatrådet, at man ikke herved har taget stilling til den foreslåede definition af menneskesmugling i direktivforslaget, og at man blot foreløbigt skal bemærke, at en udvidelse af det strafbare område for bistand til en udlændings indrejse i et andet land, hvor udlændingen vil blive afvist eller tilbagesendt, til eventuelt også at gælde uden for situationer, hvor det er sket for vindings skyld, ikke vil være uden betænkeligheder.

Det Danske Center for Menneskerettigheder peger på, at forslaget til rammeafgørelse som anført i grundnotatet har karakter af et accessorium til det samtidigt fremsatte forslag til direktiv om definition af hjælp til ulovlig indrejse mv. Centret anfører, at det henset til den nære indholdsmæssige sammenhæng mellem de to udspil findes noget vanskeligt på meningsfuld vis at foretage en isoleret vurdering af forslaget.

Dansk Flygtningehjælp hilser direktivforslaget og forslaget til rammeafgørelse velkomment som et vigtigt led i bestræbelserne på at udforme fælles regler på et område af så væsentlig betydning, som bl.a. bekæmpelse af menneskehandel.

Dansk Flygtningehjælp anfører, at det af direktivforslaget fremgår, at formålet med fastsættelse af regler som foreslået i direktivforslaget og forslaget til rammeafgørelse er at sikre en effektiv indsats i bestræbelserne på at bekæmpe menneskehandel, anden udnyttelse af mennesker, ulovlig indvandring og ulovlig beskæftigelse.

Dansk Flygtningehjælp anfører videre, at regler om sanktioner på dette område imidlertid forstærker virkningen af visumkrav, og gør det endnu vanskeligere for flygtninge at forlade de lande, i hvilke de er forfulgt. Det er efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse afgørende, at retten til at søge asyl og beskyttelse ikke undermineres af tilstedeværelsen af regler, der er vedtaget med et i sig selv legitimt, men overordnet set helt andet formål for øje. Det bør derfor efter Dansk

Flygtningehjælps opfattelse tilstræbes, at regleres mulige indvirkning på adgangen til at søge asyl minimeres i videst muligt omfang.

Herudover beklager Dansk Flygtningehjælp, at hverken den eksisterende danske lovgivning eller det franske forslag til en rammeafgørelse reflekterer konfliktområdet mellem på den ene side hensynet til bekæmpelse af menneskehandel, ulovlig indvandring og lignende og på den anden side hensynet til flygtnings adgang til international beskyttelse mod forfølgelse. Dansk Flygtningehjælp finder det heller ikke afspejlet, at der i konkrete tilfælde kan være grund til ikke at straffe personer, der har hjulpet familiemedlemmer til ulovlig indrejse i Danmark eller en medlemsstat.

Dansk Flygtningehjælp beklager, at Justitsministeriet i sit grundnotat tilsyneladende ikke finder, at disse hensyn bør få lovgivningsmæssige konsekvenser i forbindelse med en eventuel gennemførelse af direktivet og rammeafgørelsen.

Efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse bør ovennævnte hensyn føre til, at familiemæssig tilknytning kan indgå som en formildende omstændighed i forbindelse med en straffesag for hjælp til ulovlig indrejse og i givet fald bevirke strafnedsættelse eller straffrihed.

For så vidt angår forslaget om, at også bistand til ulovlig indrejse eller ulovligt ophold, der ikke sker for vindings skyld, skal være strafbart, er det Dansk Flygtningehjælps opfattelse, at de hensyn, der ligger bag den gældende danske retstilstand videreføres. Således bør assistance, der sker for vindings skyld, som udgangspunkt altid bedømmes hårdere end, hvor dette ikke er tilfældet.

Hvor der er tale om, at den indsmuglede person gives adgang til territoriet med henblik på at søge asyl, bør de tungtvejende hensyn, der ligger bag retten til at søge og nyde asyl, efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse altid føre til straffrihed, uanset om den person, der har hjulpet personen til landet er familiemæssigt tilknyttet denne eller ej.

Dansk Røde Kors kan fuldt ud støtte formålet med rammeafgørelsen, herunder at man sikrer en effektiv retsforfølgning af de internationale kriminelle miljøer, der beriger sig gennem grænseoverskridende organiseret menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn mv.

Samtidig påpeger Røde Kors, at menneskesmugling i relation til asylansøgere rummer et særligt vanskeligt dilemma, idet udefrakommende hjælp til ulovlig indrejse i visse situationer kan være nødvendig for i det hele taget at nå frem til et land, hvor man kan opnå den fornødne beskyttelse.

Røde Kors tilkendegiver, at man med bekymring har noteret sig den fortsatte og ofte meget unuancerede debat om menneskesmugling. Røde Kors anfører, at man efter de gældende danske

regler straffer såvel menneskesmuglere, der skruppelløst sætter asylansøgers liv på spil, eller som opererer som stiltfærdige "forretningsfolk", som personer der hjælper familiemedlemmer eller andre og alene yder hjælpen ud fra en humanistisk overbevisning, dog således, at man ved strafudmålingen tager højde for de forskellige situationer. Er der tale om indsmugling af et familiemedlem eller en meget nær bekendt udløser det alene bødestraf, mens andre, der bistår ved indsmugling, idømmes fængselsstraf.

For så vidt angår forslaget til rammeafgørelse tilkendegiver Røde Kors, at man som udgangspunkt er særdeles positiv over for forslaget om at skærpe reglerne om menneskesmugling af de udlændinge, som udsættes for menneskehandel, børn som udnyttes seksuelt, personer der indrejse for at arbejde uden arbejdstilladelse mv.

Samtidig vil Røde Kors gerne påpege behovet for en særstilling i relation til den særlige gruppe af udlændinge, der består af asylansøgere med behov for beskyttelse mod forfølgelse på grund af race, politisk overbevisning mv. Røde Kors anfører, at der i disse situationer kan være grunde til ikke at fremme en yderligere kriminalisering af personer, der yder bistand alene af humanitære grunde.

Endvidere finder Røde Kors det ønskeligt, at få en stillingtagen til, om direktivforslaget og rammeafgørelsen giver muligheder for at lempe de eksisterende danske regler, herunder særligt i forbindelse med muligheder for straffritagelse for familiemedlemmer og andre nærtstående personers medvirken til asylansøgers indrejse til Danmark.

5. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke i sin nuværende udformning at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Efter forslaget til rammeafgørelse forpligtes medlemsstaterne bl.a. til at sikre, at de i direktivforslagets artikel 1 og 2 nævnte handlinger kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning, der kan medføre udlevering.

Bistand til ulovlig indrejse og ophold i Danmark kan efter udlændingelovens § 59, stk. 5, straffes med fængsel indtil 2 år.

Bistand til ulovlig indrejse og ophold i Danmark med henblik på indrejse i et andet land, hvor udlændingen ville blive afvist eller tilbagesendt, og bistand til indrejse i et andet land, hvor udlændingen vil blive afvist eller tilbagesendt, kan efter udlændingelovens § 59, stk. 5, alene straffes i det omfang en sådan bistand sker for vindings skyld.

Efter de gældende regler i udlændingeloven vil man således ikke kunne straffe en person, der bistår en trejdelandsstatsborger med ulovlig indrejse i eller gennemrejse af en anden medlemsstat, når bistanden ikke ydes for vindings skyld. På samme måde er det en betingelse for strafansvar efter straffelovens § 125 a om menneskesmugling, der sker under skærpende omstændigheder, at bistanden ydes for vindings skyld.

En gennemførelse af artikel 1 i forslaget til rammeafgørelse vil således allerede på grund af forbindelsen til artikel 1 i direktivforslaget nødvendiggøre lovændringer.

Herudover indeholder artikel 1, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse et minimumskrav til medlemsstaternes strafferammer på 6 års fængsel for så vidt angår de i artikel 1, litra a), i direktivforslaget nævnte handlinger, når disse handlinger er begået i berigelsesøjemed og af en organiseret kriminel gruppe eller når den smugledes liv udsættes for fare.

Denne bestemmelse vil nødvendiggøre lovændringer, da strafferammen for menneskesmugling efter straffelovens § 125 a alene er fængsel indtil 4 år.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet den 30. november – 1. december 2000. Aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 16. november 2000.

Forslaget til rammeafgørelse er tillige med et grundnotat om sagen oversendt til udvalgene henholdsvis den 18. og 22. december 2000.

Herudover har sagen været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet den 15.-16. marts 2001. Aktuelt notat blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 1. marts 2001.

